

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI
PEDAGOGICKÁ FAKULTA
Katedra biologie

Diplomová práce

Bc. Jan Zbránek

**Monitoring a management vybraných zvláště chráněných druhů cévnatých
rostlin v botanických lokalitách v okolí Vsetína**

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci vypracoval samostatně a použil jen uvedenou literaturu a zdroje.

V Olomouci dne 23. 4. 2019

.....

Bc. Jan Zbránek

Poděkování

Na tomto místě je mou milou povinností poděkovat především vedoucí práce doc. RNDr. Jitce Málkové, Csc. za cenné rady a informace při vedení této práce. Dále také své rodině za podporu a trpělivost. A v závěru bych rád vyjádřil dík Agentuře ochrany přírody a krajiny ČR za poskytnutí nálezových dat chráněných druhů cévnatých rostlin.

SOUHRN

Diplomová práce se zabývá botanickým průzkumem v 15 vybraných lokalitách v okolí Vsetína. Dále je také součástí práce hodnocení stavu v řešených územích. V nich proběhl vlastní botanický průzkum. V zájmu práce byly zvláště chráněné druhy rostlin především z čeledi vstavačovité a šafrány. Vybraná MZCHÚ byla v průběhu roku 2018 několikrát navštívena. Botanickým šetřením bylo věnováno celkem cca 30 dní. Výsledky byly poté porovnány s poskytnutými daty od AOPK ČR a s plánem péče. Celkem 5 lokalit mělo špatný (průměrný) současný stav území i péči o něj. Těmto lokalitám by se měla do budoucna věnovat zvýšená pozornost. Ke všem územím byla uvedena optimalizační řešení či změny v plánech péče. Na závěr byla navrhována botanická exkurze pro žáky 2. stupně ZŠ.

Klíčová slova

Vsetínsko, maloplošná chráněná území (MZCHÚ), terénní šetření, zvláště chráněné druhy rostlin, stav a péče o MZCHÚ

SUMMARY

This diploma thesis deals with botanical research in 15 selected localities around Vsetín. It is also part of the work of assessing the state and care of the territory. There has been a botanical survey of these localities. For the sake of work, the specially protected plant species were mainly from the family of orchids and saffron. Selected „MZCHÚ“ were visited several times during 2018. A total of about 30 days was devoted to botanical investigation. The results were then compared with the data provided by the „AOPK CR“ and the care plan. A total of 5 localities had a poor (average) current state of the territory and care for it. These locations should be given increased attention in the future. Optimization solutions or changes in care plans were introduced to all territories. Finally, a botanical excursion for students of the 2nd grade of elementary school was proposed.

Keywords

Vsetín, small-scale protected areas (MZCHÚ), field surveys, specially protected plant species, status and care of „MZCHÚ“

OBSAH

1	ÚVOD	7
2	TEORETICKÁ ČÁST.....	8
2.1	Charakteristika okresu Vsetín	8
2.2	Ochrana přírody na Vsetínsku a její historie	10
2.3	Zvláště chráněné druhy rostlin na Vsetínsku	10
2.3.1	Vstavačovité	10
2.3.2	Další sledované rostliny	11
2.4	Charakteristika vybraných lokalit	12
3	METODIKA	28
3.1	Teoretická část.....	28
3.2	Praktická část	28
3.3	Metodika hodnocení stavu péče v maloplošných chráněných územích	29
3.4	Vstupní data	30
4	VÝSLEDKY A DISKUZE	32
4.1	Výsledky	32
4.1.1	PP Bečevná.....	32
4.1.2	PR Dubcová.....	34
4.1.3	PP Choryňská stráž.....	37
4.1.4	PP Lačnov	39
4.1.5	PR Losový	41
4.1.6	PP Louka pod Rančem	43
4.1.7	PP Louky pod Štípou.....	46
4.1.8	PP Lúčky – Roveňky	49
4.1.9	PP Pozdýchov	51
4.1.10	PP Růžďecký Vesník	54
4.1.11	PP Semetín – luční prameniště	56
4.1.12	PP Sucháčkovy paseky	58
4.1.13	PP U Vaňků.....	60
4.1.14	PP Uherská	63
4.1.15	PP Zubří	65
4.2	Diskuze.....	68
4.2.1	Souhrn výsledků hodnocení stavu a péče o území	70
4.2.2	Diskuze k jednotlivým lokalitám a návrhy optimalizací	72
4.2.3	Vyhodnocení hypotéz.....	79
5	ZÁVĚR	80
6	SEZNAM ZKRATEK.....	81
7	LITERATURA.....	82
8	PŘÍLOHY	86

1 ÚVOD

Okres Vsetín se nachází na východním okraji České republiky (dále ČR) podél hranic se Slovenskem na Východní Moravě ve Zlínském kraji. Náleží mu 61 obcí, 143 380 obyvatel a jeho rozloha je 1 142,87 km² (údaj k roku 2017, Český statistický úřad).

Na Vsetínsku bylo postupně vyhlášeno celkem 54 maloplošných zvláště chráněných území (MZCHÚ) – 3 národní přírodní rezervace (NPR), 9 přírodních rezervací (PR) a 42 přírodních památek (PP) (Podešva, 2017a, on line). Pod správu CHKO Beskydy spadá 6 lokalit, zbytek má ve správě Krajský úřad ve Zlíně.

V předložené diplomové práci je věnována pozornost vybraným PR a PP s výskytem mnoha zvláště chráněných druhů rostlin. Většina z nich je z čeledi vstavačovitě (*Orchidaceae*). Mezi ně patří například vstavač mužský (*Orchis mascula*), vstavač kukačka (*Orchis morio*), vemeník dvoulistý (*Platanthera bifolia*), pětiprstka žežulník (*Gymnadenia conopsea*), prstnatec májový (*Dactylorhiza majalis*) nebo prstnatec Fuchsův (*Dactylorhiza fuchsii*). Mimo vstavačovitě rostliny je hodnocena např. i populace šafránu bělokvětého (*Crocus albiflorus*) a šafránu karpatského (*Crocus heuffelianus*).

Cíle práce a hypotézy

Hlavním cílem předložené diplomové práce je vlastní botanický průzkum výskytu vybraných zvláště chráněných druhů cévnatých rostlin (dále jen chráněných rostlin) ve 2 PR a 13 PP na Vsetínsku, zhodnocení jejich současného stavu a péče. Dílčím cílem bude porovnat výsledky vlastních průzkumů s daty získanými od AOPK ČR (Agentura ochrany přírody a krajiny ČR) a s dostupnou literaturou. Bude doporučeno případné řešení vedoucí ke zlepšení stavu vybrané lokality. V závěru diplomové práce bude navržena botanická exkurze pro žáky 2. stupně základní školy.

Podle stanovených cílů jsou formulovány následující hypotézy:

- H1** Hodnocení současného stavu a péče o území studovaných MZCHÚ na Vsetínsku dosáhne hodnotícího stupně minimálně „dobrý“.
- H2** Hodnocení v okolí lidských příbytků, staveb, popř. komunikací či elektrického vedení, dosáhne horšího hodnocení než MZCHÚ mimo zástavbu.
- H3** Ve vybraných lokalitách nebudou v rámci vlastních průzkumů nalezeny jiné zvláště chráněné druhy cévnatých rostlin, než uvádí data AOPK ČR a jiné literární zdroje.
- H4** Ve všech studovaných lokalitách se mění velikosti populací vybraných taxonů.

2 TEORETICKÁ ČÁST

2.1 Charakteristika okresu Vsetín

Okres Vsetín leží mezi 49°8'5" a 49°32'20" severní zeměpisné šířky a mezi 17°46'40" a 18°24'55" východní zeměpisné délky v nadmořské výšce 262 – 1206 m (Pavelka a Trezner, 2001).

Přírodovědnou charakteristiku území rozebírá mnoho prací, zejména Mackovčín a Jatiová (2001), Pavelka a Trezner (2001), Bína a Demek (2012), Culek a kol. (2013) aj. Podrobnější charakteristika bude uvedena u popisu každé hodnocené lokality.

Území okresu Vsetín spadá do flyšového pásma Západních Karpat. Celý skalní podklad je tvořen flyšem a v hlubších vrstvách jsou sedimenty prvohor a třetihor, které se usadily na krystalinickém podkladu Českého masivu. Pro flyšové sedimenty je typické střídání pískovců a jílovců. Časté střídání sedimentů způsobuje četné eroze a sesuvy půdy (Pavelka a Trezner, 2001).

Reliéf Vsetínska je hodně členitý, z regionálního hlediska patří do oblastí Západobeskydské podhůří (zahrnuje Podbeskydskou pahorkatinu), Západní Beskydy (zahrnují Moravsko-slezské Beskydy a Rožnovskou brázdu) a Slovensko-moravské Karpaty (zahrnují Hostýnsko-vsetínskou hornatinu, Javorníky, Vizovickou vrchovinu a Bílé Karpaty) (Pavelka a Trezner, 2001; Bína a Demek, 2012).

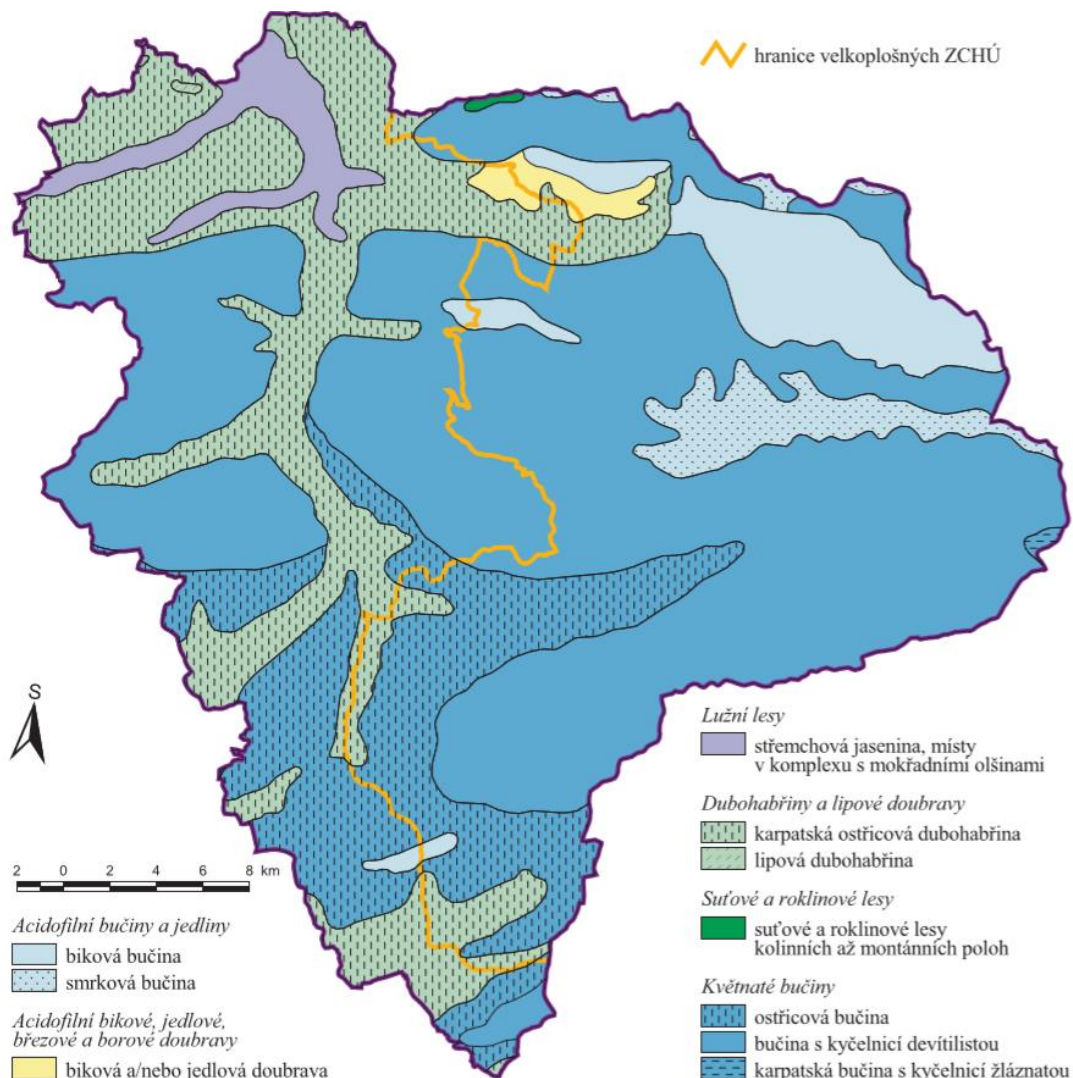
Území je z klimatologického hlediska mírně teplé až chladné (Tolasz, 2007). Roční úhrn srážek se zde pohybuje v závislosti na nadmořské výšce zejména mezi 700 a 1200 mm. Převládají hnědé, místy oglejené (v mokřadech) nebo nivní (v údolí řek) půdy. Jsou hluboké a výživné, převážně hlinitopísčité a písčitohlinité. Hydrologicky území náleží do povodí řeky Moravy (Pavelka a Trezner, 2001).

Celkem 57,9 % povrchu okresu je pokryto lesy. Převládá smrk (65 %), poté jsou zastoupeny buk (17 %), jedle (7 %), dále modřín, borovice, bříza, javor aj. (Culek a kol., 2013).

Podle mapy potenciální přirozené vegetace ČR na Vsetínsku převládají květnaté bučiny svazu *Fagion sylvaticae*, jedliny nebo dubohabřiny svazu *Carpinion* (Obr. 1) (Neuhäuslová a kol., 1997; Mackovčín a Jatiová, 2000).

Vsetínský bioregion spadá biogeograficky do výškového vegetačního stupně planárního až montánního (Culek, 1996). Planární (nížinný) vegetační stupeň je zastoupen listnatými dubohabrovými a lužními lesy, v nadmořské výšce 150 – 210 m n. m. V kolinním (pahorkatinným) vegetačním stupni rostou smíšené listnaté lesy (nejčastěji dub zimní, habr

a buk) (135 – 500 m n. m.). V submontánním (podhorském) vegetačním stupeni převažují listnaté bukové lesy (vzácně jedle) v nadmořské výšce 450 – 800 m n. m. A v montánním (horském) vegetačním stupeni převládá smíšený smrkovo-bukovo-jedlový les (750 – 1100 m n. m.) (Randuška a kol., 1986).

Obr. 1: Potenciální přirozená vegetace v okrese Vsetín

Zdroj: Mackovčín a Jatiová, 2000

Fytogeograficky se vsetínský bioregion řadí především do oblasti mezofytika. Je součástí fytogeografických podokresů – Vsetínská kotlina (80a), Javorníky (82), Zlínské vrchy (79) a v oreofytiku Radhošťské Beskydy (99a) (jihovýchodní cíp) (Skalický, 1988). Převážná část bioregionu je součástí CHKO Beskydy, v jihozápadní části do něj zasahuje i CHKO Bílé Karpaty (Bína a Demek, 2012).

2.2 Ochrana přírody na Vsetínsku a její historie

Na území Vsetínska působí několik vládních i nevládních organizací na ochranu přírody. Mezi vládní lze zařadit Okresní vlastivědné muzeum (OVM), Správu chráněné krajinné oblasti (CHKO) Beskydy v Rožnově pod Radhoštěm, Okresní úřad Vsetín a státní rostlinolékařská správa. K nevládním organizacím patří Český svaz ochránců přírody (ČSOP), Valašský ornitologický klub (místní skupina České společnosti ornitologické), Mykologický klub, Svaz pro ochranu přírody a krajiny (Pavelka a Trezner, 2001).

Mezi 19. a 20. stoletím na území dnešního Zlínského kraje působilo mnoho botaniků, (např. D. Sloboda, J. Bubela, G. Říčan, J. Klvaňa, J. L. Holuby, L. Schloegel, F. X. Veselý, F. Gogela aj.). První doložený záznam o aktivním přístupu k ochraně přírody ve Zlínském kraji je opatření uherskoostrožské větve Lichtensteinů z roku 1909. Tito vlastníci lesů v Bílých Karpatech vyhlásili bezzásahovou lesní rezervaci ve vrcholové části Velké Javořiny. V roce 1935 je pak vyhlášena ochrana pralesa Razula v Beskydech. Mezi světovými válkami ve Zlínském kraji působí botanici St. Staněk, J. Podpěra, P. Sillinger, H. Zavřel, Al. Zlatník, kteří navrhuji vybraná území k ochraně. Období po 2. sv. v. je věnováno úpravám a přehlašování území, které vznikly před válkou (Hrabec, 2008).

2.3 Zvláště chráněné druhy rostlin na Vsetínsku

Botanické průzkumy na Vsetínsku započaly koncem 19. století, intenzivně pak v 70. letech 20. století. Velmi typická ve středních a vyšších polohách je přítomnost květnatých luk s výskytem orchidejí (*Orchidaceae*). Na Vsetínsku bylo nalezeno více než 1500 druhů cévnatých rostlin a stále přibývají, vysoký je i počet druhů zvláště chráněných, např. od konce 19. století je udáváno 39 druhů orchidejí (Pavelka a Trezner, 2001).

2.3.1 Vstavačovité

Výskyt orchidejí na území ČR uvádí např. Hoskovec (2017, on line) a Procházka a kol. (1983). Orchideje patří mezi nejvíce ohrožené rostliny na světě (Průša, 2005). Většina orchidejí rostoucích v ČR je uvedena v Červeném seznamu ohrožených druhů rostlin (Grulich, 2017), mnohé z nich jsou i chráněné zákonem (Vyhl. 395/1992 v platném znění) a různými ochranářskými úmluvami – např. CITES (Cites, 2019, on line) nebo Bernská úmluva (Council of Europe, 2018, on line). Tyto druhy je zakázáno sbírat a nesmějí se dokonce ani pěstovat na zahradě (bez řádného dokladu o původu rostliny).

Všechny naše orchideje žijí v mykorhize s podhoubím některých druhů hub. Jde o komplikovaný typ soužití – houba zásobuje rostlinu fosforem, organickými látkami, dusíkem,

vodou a rostlina, pokud asimiluje, může houbě poskytnout část uhlíkatých látek. Oba partneři produkují další chemické látky, které podporují jejich růst. Tento vztah je citlivý, snadno může jedna strana převážit, čímž se vztah změní na parazitismus. Závislost orchidejí na mykotrofii v době klíčení a raných stádií ontogeneze je dána tím, že jejich semena jsou velmi malá, nevyvinutá a téměř bez zásobních látek (Kocián, 2017, on line).

Orchidejím, které rostou v ČR (mírný pás), škodí především destrukce a znehodnocení stanovišť jejich výskytu. Na loukách, kde rostou vstavače, prstnatce, pětiprstky aj., hrozí sukcese agresivních trav a dřevin při omezení pravidelného kosení či pastvy. V lesích je největším problémem zejména změna druhové skladby dřevin (nejčastěji ve prospěch hustých smrkových monokultur). Se vším je spojena i eutrofizace krajiny, která travinám a náletovým dřevinám prospívá, čímž urychluje sukcesi. Dále vstavačovitým škodí jedovaté imise (poškozují houbovou složku mykorhizy), sešlap a trhání turisty. Na zahrádce vstavač obvykle velice rychle umírá kvůli porušení mykorhizy (Kocián, 2017, on line).

U nás se vyskytuje asi 24 rodů vstavačovitých a 60 druhů s početnými poddruhy a meziodovými kříženci (Kocián, 2017, on line). Bližší informace, např. o životním cyklu rostliny nebo o stavbě květu jsou uvedeny v publikacích – Procházka a kol. (1983), Slavíková (1986), Štěpánková a kol. (2010) aj.

Předmětem zájmu této diplomové práce jsou tyto zákonem zvláště chráněné druhy vstavačovitých rostlin – hlavinka horská (*Traunsteinera globosa*), krušík bahenní (*Epipactis palustris*), okrotice dlouholistá (*Cephalanthera longifolia*), pětiprstka hustokvětá (*Gymnadenia densiflora*), pětiprstka žežulník (*Gymnadenia conopsea*), prstnatec bezový (*Dactylorhiza sambucina*), prstnatec Fuchsův (*Dactylorhiza fuchsii*), prstnatec májový (*Dactylorhiza majalis*), prstnatec plamatý (*Dactylorhiza maculata*), prstnatec plamatý sedmihradský (*Dactylorhiza maculata* subsp. *transsilvanica*), rudohlávek jehlancovitý (*Anacamptis pyramidalis*), střevíčník pantoflíček (*Cypripedium calceolus*), švihlík krutiklas (*Spiranthes spiralis*), vemeník dvoulistý (*Platanthera bifolia*), vemeník zelenavý (*Platanthera chlorantha*), vemeníček zelený (*Coeloglossum viride*), vstavač bledý (*Orchis pallens*), vstavač kukačka (*Orchis morio*), vstavač mužský (*Orchis mascula*), vstavač mužský znamenáný (*Orchis mascula* subsp. *signifera*), vstavač osmahlý (*Orchis ustulata*), vstavač vojenský (*Orchis militaris*).

2.3.2 Další sledované rostliny

Kromě orchidejí byla pozornost věnována kriticky ohroženému šafránu bělokvětému (*Crocus albiflorus*) a karpatskému (*Crocus heuffelianus*).

Je známo asi 80 druhů šafránu, které jsou rozšířeny hlavně v Evropě (především ve Středomoří) a také v jihozápadní a střední Asii. V ČR rostou přirozeně pouze 2 uvedené druhy. Šafrán bělokvěťý (*Crocus albiflorus*) roste v Alpách a přirozeně zasahuje do Novohradských hor a na Šumavu. V severních Čechách (PP Farská louka) nebo na východní Moravě je místy zdomácnělý. Šafrán karpatský neboli šafrán Heuffelův (*Crocus heuffelianus*) je původní ve slovenských Karpatech s přirozeným rozrůstáním také v Beskydech (Dostál, 1989).

Kromě obou druhů šafránu jsou v diplomové práci dále řešeny – jednokvíték velevkvěť (*Moneses uniflora*), ladoňka dvoulístá (*Scilla bifolia* agg.), ladoňka karpatská (*Scilla kladnii*), lilie zlatohlavá (*Lilium martagon*), mečík střechovitý (*Gladiolus imbricatus*), plavuň pučivá (*Lycopodium annotinum*), pryskyřník velký (*Ranunculus lingua*), sněžěnka podsněžník (*Galanthus nivalis*), tolíje bahenní (*Parnassia palustris*), vratička měsíční (*Botrychium lunaria*), zvonek hadincovitý (*Campanula cervicaria*).

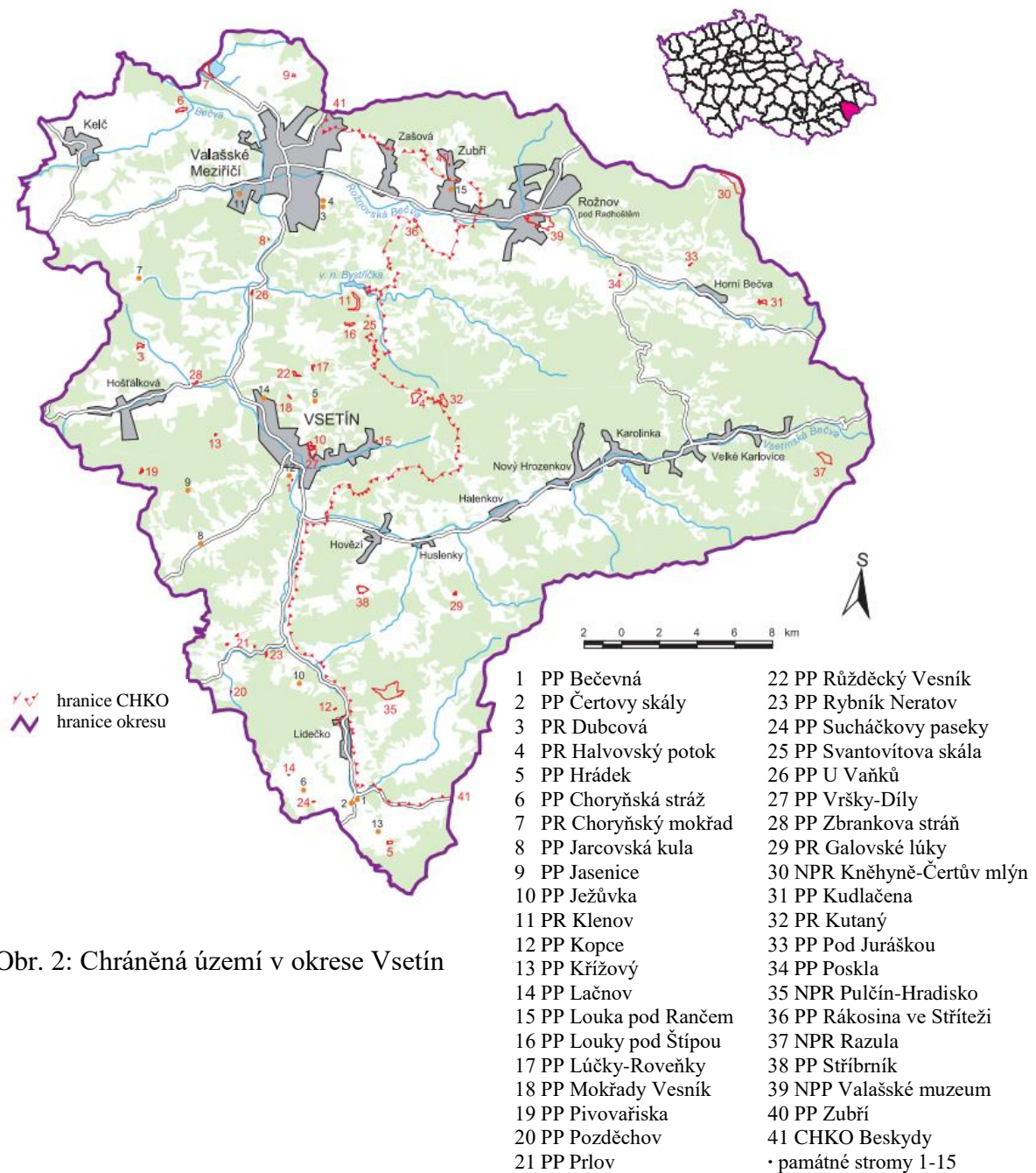
2.4 Charakteristika vybraných lokalit

Na území Vsetínska leží 54 maloplošných chráněných území (Podešva, 2017a, on line) (Obr. 2). V práci je pozornost věnována 2 PR a 13 PP, jejich seznam je vypsán v Tab. I.

Tab. I: Seznam 15 vybraných botanicky významných MZCHÚ na Vsetínsku

Kat.	Název	Katastrální území	Rok vyhlášení	Rozloha [ha]	Nadm. v. [m n. m.]	Bioregion*
PP	Bečevná	Rokytnic u Vsetína	1948	0,27	390-435	Hostýnský (3.8)
PR	Dubcová	Kateřinice u Vsetína	1956	9,30	445-525	Hostýnský (3.8)
PP	Choryňská stráž	Choryně	1999	8,35	310-375	Hranický (3.4)
PP	Lačnov	Lačnov	1948	0,21	505-515	Vsetínský (3.9)
PR	Losový	Huslenky	2013	14,60	490-570	Vsetínský (3.9)
PP	Louka pod Rančem	Vsetín	1999	0,74	490-520	Vsetínský (3.9)
PP	Louky pod Štípou	Růžďka	1999	4,25	610-650	Vsetínský (3.9)
PP	Lúčky – Roveňky	Růžďka	1999	2,16	490-520	Vsetínský (3.9)
PP	Pozděchov	Pozděchov	1948	0,28	530-540	Vsetínský (3.9)
PP	Růžděcký Vesník	Růžďka	1999	3,82	470-520	Vsetínský (3.9)
PP	Semetín – luční prameniště	Vsetín	2014	0,11	395-400	Hostýnský (3.8)
PP	Sucháčkovy paseky	Lačnov	1999	0,69	490-505	Vsetínský (3.9)
PP	U Vaňků	Bystřička	1999	1,38	315-340	Vsetínský (3.9)
PP	Uherská	Zděchov	2003	3,26	510-610	Vsetínský (3.9)
PP	Zubří	Zubří	1948	0,13	400	Vsetínský (3.9)

Zdroj: drusop.nature.cz; * dle Culek, 1996

Obr. 2: Chráněná území v okrese Vsetín

Pozn: Vybrané botanicky zajímavé lokality pro tuto práci jsou PP Bečevná, PR Dubcová, PP Choryňská stráž, PP Lačnov, PR Losový (není na Obr. 2, vyhlášena až r. 2013), PP Louka pod Rančem, PP Louky pod Štípou, PP Lúčky – Roveňky, PP Pozděchov, PP Růžděcký Vesník, PP Semetín – luční prameniště (není na Obr. 2, vyhlášena až r. 2014), PP Sucháckovy paseky, PP U Vaňků, PP Uherská (není na Obr. 2, vyhlášena až r. 2003), PP Zubří

Zdroj: Mackovčín a Jatiová, 2000

PP Bečevná

Území PP se nachází na levém svahu Vsetínské Bečvy. Leží 0,7 km V od Rokytnice u Vsetína, 0,3 km SV od vrcholu Bečevná. Její lokalizaci a náhled zachycuje Obr. 3. Geomorfologicky spadá do soustavy Vnějších Západních Karpat, podsoustavy Moravsko-slovenské Karpaty, celku Vizovická vrchovina, podcelku Zlínská vrchovina a okrsku Seninecká vrchovina (Bína a Demek, 2012). Oblast leží v kolinním vegetačním stupni (Culek, 1996). Klimatologicky se jedná o mírně teplou a mírně vlhkou oblast B3 (Tolasz, 2007) a náleží k povodí řeky Moravy, dílčího povodí Vsetínské Bečvy (Lacina, 2012a).

Převládající vegetační kryt tvoří karpatská ostřicová dubohabřina (*Carici pilosae-Carpinetum*), která je zároveň potenciální přirozenou vegetací (Neuhäuslová a kol., 1997; Chytrý a kol., 2010a).

Předmětem ochrany je zejména výskyt vstavače bledého (*Orchis pallens*). Dále zde roste vstavač mužský znamenavý (*Orchis mascula* subsp. *signifera*) a lilie zlatohlávek (*Lilium martagon*) (Lacina, 2012a; Podešva, 2017b).

Geologické podloží tvoří flyšové sedimenty s vápnitými jílovcí a glaukonitickými pískovci magurské skupiny příkrovů račanské jednotky (souvrství zlínské, vrstvy vsetínské) (Culek, 2005).

Území PP patří do lesní oblasti 41–Hostýnsko-vsetínské vrchy a Javorníky (Ústav pro hospodářskou úpravu lesů, 2018, on line) a dále lesnické typologie k souborům lesních typů 4B (bohatá bučina) a v některých případech (na plošinách a svazích) i 4B1 (bohatá bučina mařinková) (Lacina, 2012a).

Obr. 3: PP Bečevná – poloha (červeně, vlevo), vlastní fotografie lesního porostu na SV (vpravo); Zdroj: Mackovčín a Jatiová, 2000 (mapa)

PR Dubcová

Lokalizaci a náhled PR zachycuje Obr. 4. Oblast spadá fytogeograficky do Hostýnských vrchů, geomorfologicky do Hostýnsko-vsetínské hornatiny (Bína a Demek, 2012) a leží v submontánním vegetačním stupni (Culek, 1996). Klimatologicky jde o mírně teplou a vlhkou oblast B8 (Tolasz, 2007).

Vegetační kryt lesního porostu tvoří dub zimní (*Quercus petraea*), borovice lesní (*Pinus sylvestris*) a habr obecný (*Carpinus betulus*) (Chytrý a kol., 2010a).

Předmětem ochrany je smíšený porost s řadou světlin, svahová prameniště s mokřadní květenou, bohatá populace mečíku střežovitého (*Gladiolus imbricatus*) a kruštíku bahenního (*Epipactis palustris*) (Podešva, 2017c).

Geologický podklad PR tvoří flyšové sedimenty s vápnitými jílovcí a glaukonitickými pískovci magurské skupiny příkrovů račanské jednotky (Culek, 2005).

Území spadá do lesní oblasti 41–Hostýnsko-vsetínské vrchy a Javorníky (Ústav pro hospodářskou úpravu lesů, 2018, on line).

V současné době se připravuje přehlášení PR Dubcová vzhledem k dlouhodobému neprokázanému výskytu švihlíku krutiklasu, kvůli kterému byla tato rezervace vyhlášena. Umístění PR bude přesunuto, pokud budou souhlasit majitelé pozemků, do nedalekých mokřadních luk s výskytem cenných rostlinných společenstev (pozn. ústní sdělení zaměstnancem Krajského úřadu Zlínského Kraje, Mgr. Magdalénou Šnajdarovou).

Obr. 4: PR Dubcová – poloha (červeně), vlastní fotografie lesní části území na SV (vpravo); Zdroj: Mackovčín a Jatiová, 2000 (mapa)

PP Choryňská stráž

PP se nachází se v Kelečské pahorkatině – lesní oblast 37 (Ústav pro hospodářskou úpravu lesů, 2018, on line), kde roste soubor lesních typů 3B (bohatá dubová bučina) (Sedláček, 2015). Lokalizace a náhled PP jsou na Obr. 5.

Předmětem ochrany jsou louky s teplomilnými prvky fauny a flory s výskytem zvláště chráněných druhů. Nejcennější byl vstavač kukačka (*Orchis morio*), u kterého nebyl výskyt v posledních letech potvrzen. Z orchidejí zde rostou vstavač mužský znamenáný (*Orchis mascula* subsp. *signifera*), bradáček vejčitý (*Listera ovata*), okrotice dlouholistá (*Cephalanthera longifolia*) a vstavač vojenský (*Orchis militaris*). V roce 2014 byl zde objeven i prstnatec bezový (*Dactylorhiza sambucina*) (Sedláček, 2015; Podešva, 2017d, on line).

Větší část území tvoří louky, které jsou na pomezí ovsíkových luk svazu *Arrhenatherion elatioris* a trávníků svazu *Cynosurion*. Lesní porost tvoří karpatská dubohabřina svazu *Carpinion* (Chytrý a kol., 2010a).

Území PP leží v suprakolinním vegetačním stupni (Culek, 1996) a klimaticky spadá do mírně teplé a mírně vlhké oblasti B3 (Tolasz, 2007).

Geologický podklad tvoří flyšové usazeniny, pískovci a slepence strážského typu ždánicko-podslezské jednotky (Culek, 2005).

Obr. 5: PP Choryňská stráž – poloha (červeně), vlastní fotografie suché louky s oplocenou pastvou pro koně, pohled na Z (vpravo); Zdroj: Mackovčín a Jatiová, 2000 (mapa)

PP Lačnov

PP Lačnov se nachází ve Vizovické vrchovině (Bína a Demek, 2012) (Obr. 6). Představuje květnatou ovsíkovou louku svazu *Arrhenatherion elatioris* (Chytrý a kol., 2010a) s nejbohatší populací šafránu bělokvětého (*Crocus albiflorus*) v ČR (předmět ochrany). Kvetě zde 5 až 6 tisíc rostlin (Sedláček, 2014a; Podešva, 2017e, on line).

Geologický podklad tvoří vsetínské vrstvy zlínského souvrství račanské jednotky magurského flyše s převahou vápenatých jílovců (Culek, 2005).

Území PP leží v submontánní vegetačním stupni (Culek, 1996), klimaticky v mírně teplé a mírně vlhké oblasti B5 (Tolasz, 2007) a spadá pod přírodní lesní oblast Bílé Karpaty a Vizovické vrchy (38) (Ústav pro hospodářskou úpravu lesů, 2018, on line).

Obr. 6: PP Lačnov – poloha (červeně), vlastní fotografie nejbohatší lokality výskytu šafránu bělokvětého s přilehlým hřištěm ZŠ z V strany (vpravo); Zdroj: Mackovčín a Jatiová, 2000 (mapa)

PR Losový

PR Losový (Obr. 7) se nachází v jihozápadní části Vsetínských vrchů. Předmětem ochrany je zachovalý komplex poháňkových pastvin svazu *Cynosurion* spolu s teplomilnými trávničky svazu *Bromion erecti* a mezofilní ovsíkové louky svazu *Arrhenatherion elatioris* s ochrannářsky cennými druhy – např. vstavač osmahlý (*Orchis ustulata*), vstavač mužský (*Orchis mascula*), vstavač vojenský (*Orchis militaris*), prstnatec májový (*Dactylorhiza majalis*), rudohlávek jehlancovitý (*Anacamptis pyramidalis*), pětiprstka žežulník (*Gymnadenia conopsea* subsp. *conopsea*), vemeník dvoulistý (*Platanthera bifolia*), krušík široolistý (*Epipactis helleborine*) a modrásek černoskvřinný (*Phengaris arion*) (Chytrý a kol., 2010a; Škrott, 2013; Podešva, 2017f, on line).

PR je součástí geomorfologické provincie Západní Karpaty, soustavy Vnější Západní Karpaty, podsoustavy Západní Beskydy, celku Hostýnsko-Vsetínské hornatiny, podcelku Vsetínských vrchů a okrsku Hornobečevské vrchoviny (Bína a Demek, 2012).

Geologicky náleží do račanské jednotky magurského příkrovu s jílovcovým až jílovco-pískovcovým flyšovým pásmem, střídají se vápnité a nevápnité horniny (Culek, 2005). Území klimaticky náleží do podhorského vegetačního stupně (Culek, 1996) a do pásma B3 – mírně teplá a mírně vlhká oblast (Tolasz, 2007).

Podle mapy potenciální vegetace (Neuhäuslová a kol., 1997) by v oblasti převažovaly květnaté bučiny s kyčelnicí devítelistou (asociace *Dentario enneaphylli-Fagetum*), které by v nejnižších a nejteplejších oblastech přecházely do karpatských dubohabřin (svazu *Carpinion*, asociace *Carici pilosae-Carpinetum*).

Území také spadá do přírodní lesní oblasti 41 – Hostýnsko-vsetínské vrchy a Javorníky (Ústav pro hospodářskou úpravu lesů, 2018, on line) se souborem lesních typů 4B – bohatá bučina (Škrott, 2013).

Obr. 7: PR Losový – poloha (červeně), vlastní fotografie pastviny a květnaté louky na jižních svazích (vpravo); Zdroj: Mapy.cz, 2018, on line (mapa)

PP Louka pod Rančem

PP Louka pod Rančem (Obr. 8) se nachází ve Vsetínských vrších u potoka Červenka. Předmětem ochrany jsou druhově bohaté květnaté louky s výskytem suchomilných a teplomilných druhů (Lacina, 2014a; Podešva, 2017g, on line). Ve společenstvu svazu *Cynosurion* roste prstnatec bezový (*Dactylorhiza sambucina*) a v podrostu okrotice dlouholistá (*Cephalanthera longifolia*) (Chytrý a kol., 2010a).

Geomorfologicky jde o Valašskobystřickou vrchovinu, z podcelku Hostýnsko-vsetínská pahorkatina, celku Vsetínské vrchy, podsoustavy Západní Beskydy a soustavy Vnější Západní Karpaty (Bína a Demek, 2012).

Dle mapy potenciální přirozené vegetace (Neuhäuselová a kol., 1997) by v území převažovala květnatá bučina s kyčelnicí devítelistou (asociace *Dentario enneaphylli-Fagetum*). Geologicky se jedná o račanskou jednotku magurského flyšového pásma, na které převažují vápnité jílovce s polohami glaukonitických pískovců (Culek, 2005).

PP leží na rozhraní suprakolinního a submontánního vegetačního stupně (Culek, 1996) v mírném, teplém a vlhkém pásmu B8 (Tolasz, 2007). Spadá do přírodní lesní oblasti

Hostýnsko-vsetínská vrchovina a Javorníky (41) (Ústav pro hospodářskou úpravu lesů, 2018, on line).

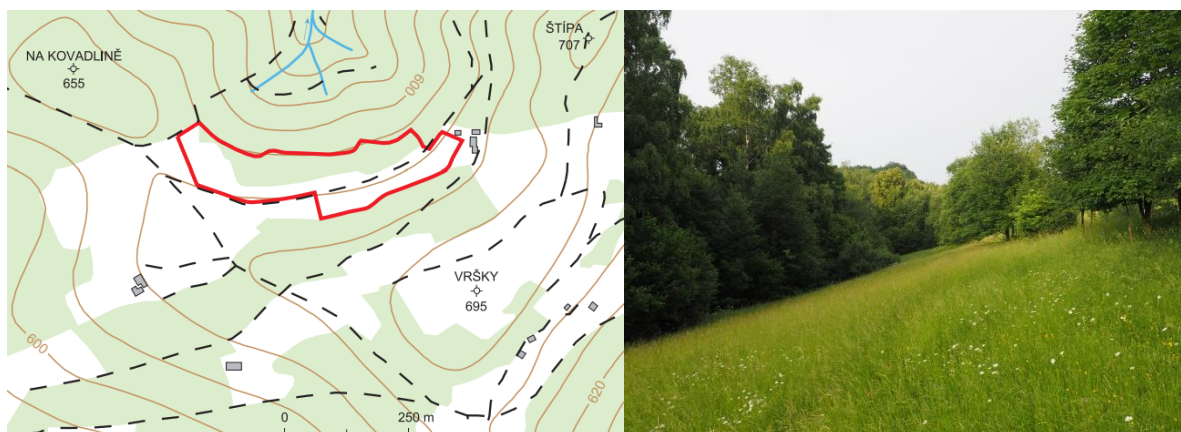
Obr. 8: PP Louka pod Rančem – poloha (červeně), vlastní fotografie suché květnaté louky do svahu směrem na S (vpravo); Zdroj: Mackovčín a Jatiová, 2000 (mapa)

PP Louky pod Štípou

PP Louky pod Štípou (Obr. 9) se nachází ve Vsetínských vrších u přítoku Bystřičky. Je zde mozaika biotopů svazu *Cynosurion*, ovsíkových luk svazu *Arrhenatherion elatioris* a mokřích míst svazu *Calthion*. Vyskytuje se zde prstnatec bezový (*Dactylorhiza sambucina*) v různých barevných odstínech, prstnatec májový (*Dactylorhiza majalis*), prstnatec Fuchsův (*Dactylorhiza fuchsii*), vzácně pětiprstka žežulník (*Gymnadenia conopsea*), vemeník dvoulistý (*Platanthera bifolia*), mečík střečovitý (*Gladiolus imbricatus*), kruštík bahenní (*Epipactis palustris*), okrotice dlouholistá (*Cephalanthera longifolia*) a hlavinka horská (*Traunsteinera globosa*). Dříve zde rostl rudohlávek jehlancovitý (*Anacamptis pyramidalis*), hlavní předmět ochrany v době vyhlášení, a prstnatec plamatý sedmihradský (*Dactylorhiza maculata* subsp. *transsilvanica*) (Chytrý a kol., 2010a; Lacina, 2014b; Podešva, 2017h, on line). Geomorfologicky se jedná o Valašskobystřickou vrchovinu, podcelek Vsetínské vrchy, celek Hostýnsko-vsetínská pahorkatina, podsoustavu Západní Beskydy, soustavu Vnější Západní Karpaty (Bína a Demek, 2012).

Potenciální vegetaci (Neuhäuselová a kol., 1997) tvořily květnaté bučiny s kyčelnicí devítilistou (asociace *Dentario enneaphylli-Fagetum*). Geologický podklad tvoří flyšové horniny, převážně jílovce s polohami arkózových pískovců (Culek, 2005).

Území spadá pod submontánní vegetační stupeň (Culek, 1996), do klimatologického pásma B8 (mírně teplé, vlhké) (Tolasz, 2007) a do přírodní lesní oblasti Hostýnsko-vsetínská vrchovina a Javorníky (41) (Ústav pro hospodářskou úpravu lesů, 2018, on line).

Obr. 9: PP Louky pod Štípou – poloha (červeně), vlastní fotografie svažité květnaté louky s pohledem na V pod polní cestou (vpravo); Zdroj: Mackovčín a Jatiová, 2000 (mapa)

PP Lúčky – Roveňky

PP Lúčky – Roveňky se nachází ve Vsetínských vrších (Obr. 10). Louky obklopuje smrkový les. Předmětem ochrany jsou bohatá mokřadní společenstva s výskytem pětiprstky hustokvěté (*Gymnadenia densiflora*) (nejbohatší populace na Vsetínsku), kruštíku bahenního (*Epipactis palustris*), prstnatce májového (*Dactylorhiza majalis*), prstnatce Fuchsova (*Dactylorhiza fuchsii*) a tolije bahenní (*Parnassia palustris*). Louka svazu *Molinion* se zde střídá s květenou svahových pramenišť a mokřadů ze svazu *Calthion* (Chytrý a kol., 2010a; Lacina, 2012b; Podešva, 2017i, on line).

Z geomorfologického hlediska se území nalézá v soustavě Vnější Západní Karpaty, podsoustavě Západní Karpaty, celku Hostýnsko-vsetínská hornatina, podcelku Vsetínské vrchy; okrsku Valašskobystřická vrchovina (Bína a Demek, 2012).

Podle potenciální přirozené vegetace jde o bučiny s kyčelnicí devítilistou (asociace *Dentario enneaphylli-Fagetum*) (Neuhäuselová a kol., 1997).

Geologický podklad tvoří flyšové jílovce újezdských vrstev zlínského souvrství račanské jednotky magurského flyše (Culek, 2005).

Území PP patří do submontánního vegetačního stupně (Culek, 1996), do přírodní lesní oblasti Hostýnsko-vsetínská vrchovina a Javorníky (41) (Ústav pro hospodářskou úpravu lesů, 2018, on line) a klimatologicky do pásma B8 (mírně teplé, vlhké) (Tolasz, 2007).

Obr. 10: PP Lúčky – Roveňky – poloha (červeně), vlastní fotografie vlhkých luk s pohledem na J v jižním cípu (vpravo); Zdroj: Mackovčín a Jatiová, 2000 (mapa)

PP Pozděchov

PP Pozděchov (Obr. 11) se nachází u potoka Pozděchůvka v Komonecké hornatině (součást Vizovické vrchoviny). Předmětem ochrany je květnatá louka svazu *Arrhenatherion* s výskytem šafránu bělokvětého (*Crocus albiflorus*). Dále zde roste prstnatec májový (*Dactylorhiza majalis*) (Sedláček, 2014b; Podešva, 2017j, on line). Převládajícím typem vegetace jsou karpatské psinečkové pastviny asociace *Anthoxantho odorati-Agrostietum tenuis*, které přechází do podhorských a horských smilkových trávníků svazu *Violion caninae* a kostřavovotrojštětových luk asociace *Poo-Trisetetum flavescens* (Chytrý a kol., 2010a). Území PP náleží geomorfologicky do Vizovické vrchoviny, podcelku Vsetínské vrchy (Bína a Demek, 2012).

Geologický podklad tvoří horniny račanské jednotky magurského flyše, kde převažují šedé vápnité jílovce, v menší míře glaukonitické pískovce (Culek, 2005).

Oblast leží na rozhraní suprakolinního a submontánního vegetačního stupně (Culek, 1996), klimatologického stupně B5 (mírně teplá a mírně vlhká oblast) (Tolasz, 2007) a do přírodní lesní oblasti Bílé Karpaty a Vizovické vrchy (38) (Ústav pro hospodářskou úpravu lesů, 2018, on line).

V současné době se jedná o zrušení PP Pozděchov. Jde o soukromou zahradu trvale sečenou na délku 3 cm s minimálním výskytem šafránu bělokvětého. Majitel pozemku bohužel nedbá pokynů správné údržby chráněného území. V okolí je více kvalitnějších šafránových lokalit, které budou v budoucnu vyhlášeny za chráněné území (pozn. ústní sdělení zaměstnancem Krajského úřadu Zlínského Kraje, Mgr. Magdalénou Šnajdarovou).

Obr. 11: PP Pozděchov – poloha (červeně), vlastní fotografie soukromé louky s pohledem na Z s výskytem šafránu bělokvětého (vpravo); Zdroj: Mackovčín a Jatiová, 2000 (mapa)

PP Růžděcký Vesník

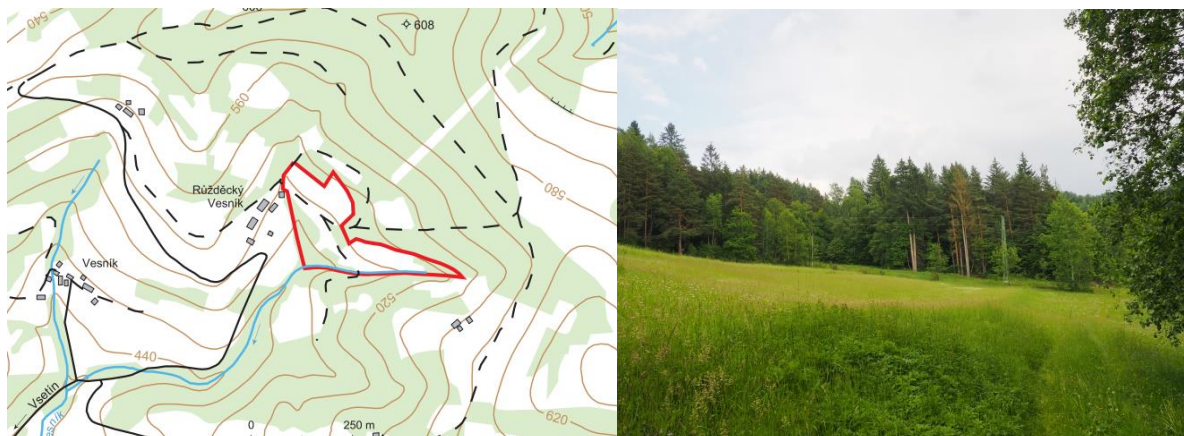
PP Růžděcký Vesník (Obr. 12) se nachází ve Vsetínských vrších u potoka Vesník. Předmětem ochrany jsou květnaté louky s výskytem vstavače kukačky (*Orchis morio*), pětiprstky žežulník (*Gymnadenia conopsea*), vstavače mužského (*Orchis mascula* subsp. *signifera*), vemeníku dvoulistého (*Platanthera bifolia*), kruštíku bahenního (*Epipactis palustris*), prstnatce májového (*Dactylorhiza majalis*), hlavinky horské (*Traunsteinera globosa*) a prstnatce bezového (*Dactylorhiza sambucina*) (Tkáčiková, 2013; Podešva, 2017k, on line).

Území se vyskytuje ve východní části celku Hostýnsko-vsetínská hornatina, v oblasti Západní Beskydy (subprovincie Vnější Západní Karpaty) (Bína a Demek, 2012).

Ve středu PP je vegetace pastvin svazu *Cynosurion* a vegetace podhorských smilkových trávníků svazu *Violion caninae* s výskytem jalovce obecného (*Juniperus communis*). Maloplošně je zde i mokřadní vegetace svazu *Caricion davalliana*. Západní a východní část tvoří kosené mezofilní ovsíkové louky svazu *Arrhenatherion*. V lese převládají květnaté bučiny a podél potoka Vesník jsou údolní jasanovo-olšové luhy svazu *Alnion incanae* (Chytrý a kol., 2010a). Potenciální vegetaci (Neuhäuslová a kol., 1997) tvořily bučiny s kyčelnicí devítelistou (*Dentario enneaphylli-Fagetum*).

Území leží na rozhraní suprakolinního a submontánního vegetačního stupně (Culek, 1996) v klimatologickém stupni B8 (mírně teplé a vlhké pásmo) (Tolasz, 2007), v přírodní lesní oblasti Hostýnsko-vsetínská vrchovina a Javorníky (41) (Ústav pro hospodářskou úpravu lesů, 2018, on line)

Geologický podklad tvoří šedé vápnité jílovce a glaukonitické pískovce vsetínských vrstev zlínského souvrství račanské jednotky magurského flyše (Culek, 2005).

Obr. 12: PP Růžďecký Vesník – poloha (červeně), vlastní fotografie květnaté sušší louky, pohled z polní cesty směrem na JV (vpravo); Zdroj: Mackovčín a Jatiová, 2000 (mapa)

PP Semetín – luční prameniště

PP Semetín (Obr. 13) se skládá ze slatinného pěnovcového prameniště svazu *Carici flavae-Cratoneuretum filicini* obklopeného mezofilními ovsíkovými loukami svazu *Arrhenatherion elatioris*. Nachází se v Hostýnských vrších u Semetínského potoka. Předmětem ochrany je výskyt prstnatce májového (*Dactylorhiza majalis*) a tolije bahenní (*Parnassia palustris*) (Chytrý a kol., 2010a; Pavelčíková a Pavelčík, 2012; Podešva, 2017l, on line). Z hlediska geomorfologického patří do provincie Západní Karpaty, subprovincie Vnější Západní Karpaty, oblasti Západní Beskydy, celku Hostýnsko-vsetínská hornatina, podcelku Hostýnské vrchy a okrsku Liptálské hřbety (Bína a Demek, 2012). Geologický podklad tvoří flyšová souvrství s typickým střídáním jílovců, pískovců a slepenců (Culek, 2005).

Území náleží suprakolinnímu vegetačnímu stupni (Culek, 1996), klimatologického celku B8 (mírně teplý a vlhký) (Tolasz, 2007) a do přírodní lesní oblasti Hostýnsko-vsetínská vrchovina a Javorníky (41) (Ústav pro hospodářskou úpravu lesů, 2018, on line).

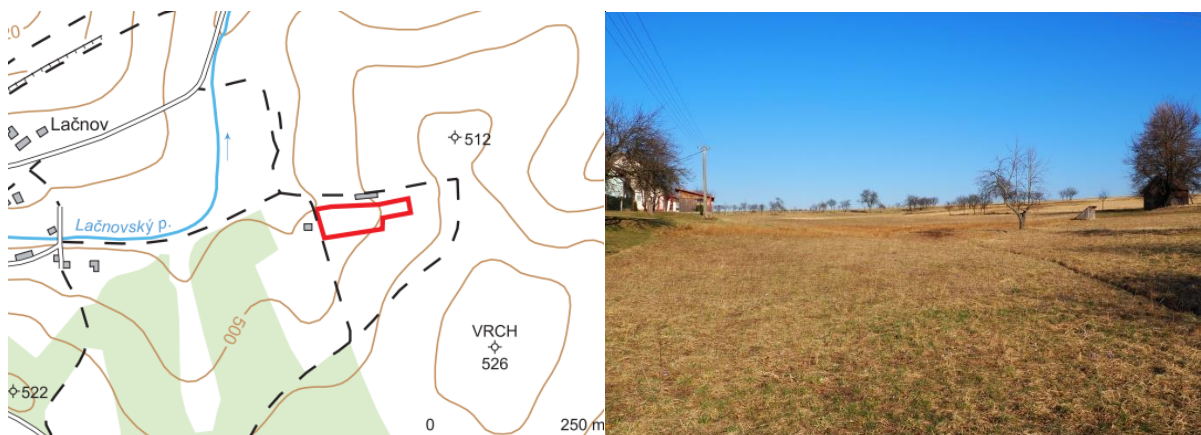

Obr. 13: PP Semetín – luční prameniště – poloha (červeně), vlastní fotografie louky s prameništěm (pohled na V) (vpravo); Zdroj: Mapy.cz, 2018, on line (mapa)

PP Sucháčkovy paseky

PP Sucháčkovy paseky (Obr. 14) leží ve Vizovické vrchovině (Bína a Demek, 2012) u Lačnovského potoka. Předmětem ochrany jsou květnaté louky s početnou populací šafránu bělokvětého (*Crocus albiflorus*). Na mokřích místech je vegetace pcháčových luk svazu *Calthion* s převahou pcháče potočního (*Cirsium rivulare*) a tužebníku jilmového (*Filipendula ulmaria*). Na východě chráněného území přechází vegetace v mezofilní ovsíkovou louku svazu *Arrhenatherion elatioris* (Chytrý a kol., 2010a; Sedláček, 2014c; Podešva, 2017m, on line). Geologický podklad tvoří vsetínské vrstvy zlínského souvrství račanské jednotky magurského flyše. Převažují šedé vápnité jílovce nad glaukonitickými pískovci (Culek, 2005).

Území spadá na rozhraní suprakolinního a submontánního vegetačního stupně (Culek, 1996), do klimatologické oblasti B5 (mírně teplé, mírně vlhké) (Tolasz, 2007) a do přírodní lesní oblasti Bílé Karpaty a Vizovické vrchy (38) (Ústav pro hospodářskou úpravu lesů, 2018, on line).

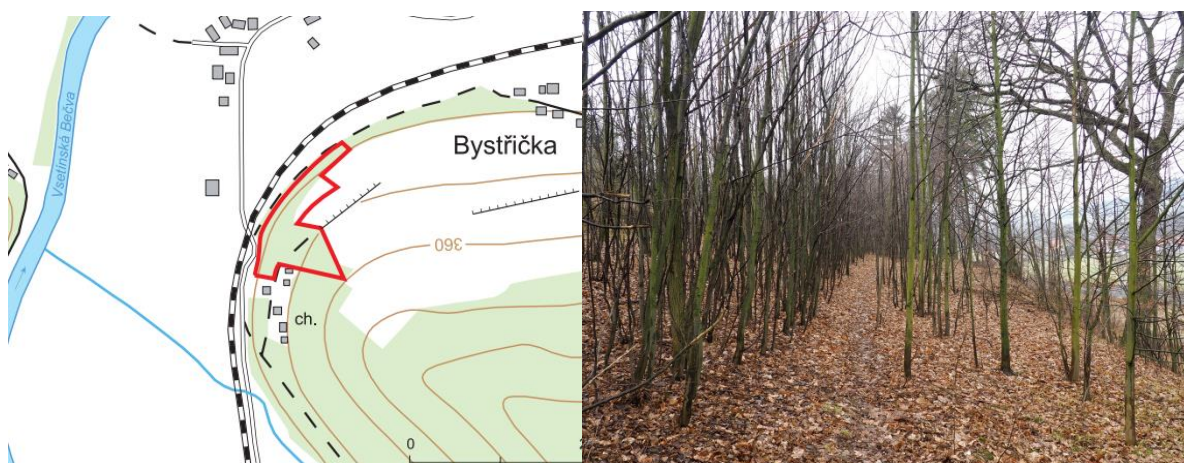
Obr. 14: PP Sucháčkovy paseky – poloha (červeně), vlastní fotografie květnaté louky s pohledem na V (vpravo); Zdroj: Mackovčín a Jatiová, 2000 (mapa)

PP U Vaňků

PP U Vaňků (Obr. 15) reprezentuje listnatý les na svahu řeky Bečvy. Předmětem ochrany jsou karpatské dubohabřiny svazu *Carpinion* s přirozenou skladbou dřevin a přilehlé mezofilní ovsíkové louky svazu *Arrhenatherion* (vyskytují se i sukcesní stádia z mezofilních a xerofilních křovin). Roste zde bohatá populace ladoňky karpatské (*Scilla kladnii*) a lilie zlatohlávek (*Lilium martagon*) (Chytrý a kol., 2010a; Lacina, 2012c; Podešva, 2017n, on line). Z geomorfologického hlediska se lokalita nachází v soustavě Vnější Západní Karpaty, podsoustavě Západní Beskydy, celku Hostýnsko-vsetínská vrchovina, podcelku Vsetínské vrchy a okrsku Valašskobystřická vrchovina (Bína a Demek, 2012).

Potenciální přirozenou vegetací tvořily karpatské ostřicové dubohabřiny (asociace *Carici pilosae-Carpinetum*) (Neuhäuslová a kol., 1997).

Geologickým podkladem tvoří flyšové vrstvy s vápnitými jílovcem a glaukonitickými pískovci magurské skupiny příkrovů račanské jednotky. Na severu jsou pokryvné útvary a postvariské magmatity Českého masívu (Culek, 2005). Území spadá do suprakolinního vegetačního stupně (Culek, 1996), klimatologicky do pásma B3 (mírně teplý, mírně vlhký) (Tolasz, 2007), do přírodní lesní oblasti Hostýnsko-vsetínská vrchovina a Javorníky (41) (Ústav pro hospodářskou úpravu lesů, 2018, on line) a z hlediska lesnické typologie k souborům lesních typů 3B (dubová bučina) a 3A (lipodubová bučina) (Lacina, 2012c).

Obr. 15: PP U Vaňků – poloha (červeně), vlastní fotografie listnatého lesa ve svahu na SV (vpravo); Zdroj: Mackovčín a Jatiová, 2000 (mapa)

PP Uherská

PP Uherská se nachází u potoka Uherská na severozápadních svazích pohoří Javorníky (Obr. 16). Představuje zachovalou valašskou jalovcovou pastvinu s bohatým výskytem jalovce obecného (*Juniperus communis*) a s řadou chráněných druhů rostlin i živočichů

(předmětem ochrany). Území je součástí 1. zóny CHKO Beskydy (Popelářová, 2011; Podešva, 2017o, on line).

Ze vstavačovitých zde rostou vstavač mužský znamenáný (*Orchis mascula* subsp. *signifera*), pětiprstka žežulník (*Gymnadenia conopsea*), prstnatec májový (*Dactylorhiza majalis*), prstnatec Fuchsův (*Dactylorhiza fuchsii*), vemeník dvoulistý (*Platanthera bifolia*) a krušík široolistý (*Epipactis helleborine*) (Chytrý a kol., 2010a).

Potenciální vegetaci tvořily květnaté bučiny asociace *Dentario enneaphylli-Fagetum* (Neuhäuslová a kol., 1997).

Z geomorfologického hlediska spadá území do provincie Západní Karpaty, subprovincie Vnější Západní Karpaty, oblast Slovensko-moravské Karpaty, celek Javorníky, podcelek Ráztocká hornatina, okrsek Luženská vrchovina (Bína a Demek, 2012).

Geologický podklad lokality tvoří magurské flyšové pásmo, račanské jednotky s výskytem zvětralín na flyšových horninách, konkrétně glaukonitické pískovce a vápnité prachovité jílovce (Culek, 2005).

PP je součástí submontánního vegetačního stupně (Culek, 1996), klimatologické oblasti B8 (mírně teplá, vlhká) (Tolasz, 2007) a přírodní lesní oblasti Hostýnsko-vsetínská vrchovina a Javorníky (41) (Ústav pro hospodářskou úpravu lesů, 2018, on line).

Obr. 16: PP Uherská – poloha (červeně), vlastní fotografie svažité jalovcové pastviny, pohled na SZ (vpravo); Zdroj: Mapy.cz, 2018, on line (mapa)

PP Zubří

PP Zubří (Obr. 17) tvoří louka v zahradě u domku č. p. 173 v obci Zubří v údolí Zuberského potoka. Nachází se v Rožnovské brázdě, v okrese Vsetín a v CHKO Beskydy. Předmětem ochrany je výskyt šafránu karpatského (*Crocus heuffelianus*) (Popelářová, 2014; Podešva, 2017p, on line). Porosty náleží ke svazu *Arrhenatherion* (mezofilní ovsíkové a

košťavové louky), okrajově při hraně potoka ke svazu *Calthion* (vlhké pcháčové louky). Roste zde i sněženka podsněžník (*Galanthus nivalis*) (Chytrý a kol., 2010a).

Území leží v oblasti vnitrohorské sníženiny Moravskoslezských Beskyd, Rožnovské brázdě (Bína a Demek, 2012).

Geologickým podkladem jsou horniny vnějšího flyše Slezského příkrovu, godulské vrstvy, kde se střídají drobové a glaukonitické pískovce s jílovci (Culek, 2005).

Dle mapy potenciální přirozené vegetace (Neuhauslová a kol, 1997) se zde vyskytovaly karpatské ostržicové dubohabřiny s ostržicí chlupatou.

Lokalita PP náleží do suprakolinního vegetačního stupně (Culek, 1996), do klimatologické oblasti B6 (mírně teplá, vlhká) (Tolasz, 2007) a do přírodní lesní oblasti Moravskoslezské Beskydy (40) (Ústav pro hospodářskou úpravu lesů, 2018, on line).

Obr. 17: PP Zubří – poloha (červeně), vlastní fotografie soukromé louky s výskytem šafránu karpatského, pohled na SZ (vpravo); Zdroj: Mapy.cz, 2018, on line (mapa)

3 METODIKA

3.1 Teoretická část

V teoretické části diplomové práce bylo detailně charakterizováno 15 vybraných MZCHÚ v okolí Vsetína. Dále zde byla uvedena celková charakteristika okresu Vsetín – jako např. rozloha, poloha, počet obyvatel, nadmořská výška, geologické podloží, geomorfologie, klimatologie, přirozená vegetace, pedologie, fyto geografie aj. Většina těchto parametrů je uvedena také konkrétně pro každou vybranou MZCHÚ.

Část teoretické části byla také věnována ochraně přírody na Vsetínsku, včetně její historie, a byly charakterizovány zvláště chráněné druhy rostlin vyskytujících se ve vybraných lokalitách.

3.2 Praktická část

Výzkum vybraných 15 lokalit MZCHÚ (13 PP a 2 PR) na Vsetínsku byl hodnocen podle široce aplikované „Metodiky hodnocení stavu a péče v maloplošných chráněných územích“ (Svátek a Buček, 2005). Zjištěný výskyt zvláště chráněných cévnatých rostlin byl porovnán s poskytnutými nálezovými daty AOPK ČR a dalšími literárními zdroji. Nalezené druhy byly určeny podle Kubáta a kol. (2002) a Deyla a Skočdopolové-Deylové (2001). Každá lokalita byla osobně několikrát prozkoumána a zmapována podle předpokládané doby kvetení vzácných druhů rostlin. Nalezené chráněné druhy a celkový vzhled PR nebo PP byly zdokumentovány fotoaparátem Olympus OM-D E-M10 Mark II s objektivy Samyang 50mm f/1,2 AS UMC CS pro Sony E a Olympus M.ZUIKO DIGITAL 14-42mm f/3,5-5,6 II R.

Botanický průzkum 15 MZCHÚ byl prováděn podle Příručky k hodnocení významnosti vlivu na předměty ochrany lokalit soustavy Natura 2000 (Chvojková a kol., 2011).

Kromě kvalitativních floristických informací zachycujících lokalizaci bylo cílem podat i kvantitativní údaje (početnost, plocha aj.). Byla hodnocena i péče o území ve vztahu k jeho flóře a byl doporučován management. Bylo vycházeno z prací Čecha a kol. (2005) a Ekrta a Ekrtové (2009).

Při návštěvách byla dodržena tato pravidla:

- vhodný termín šetření – u každého chráněného druhu byla stanovena předpokládaná doba kvetení s využitím dat o výskytu sledovaných druhů v předchozích letech
- získat údaje a vyhodnotit biotop, kde se vyskytuje předmět ochrany
- vyhodnotit výsledek dlouhodobého managementu na lokalitě

- pokud je v rámci CHÚ vypracován plán péče, souhrn doporučených opatření či jiný odborný dokument, je třeba z nich vycházet při hodnocení
- může být navržen management pro zlepšení stavu předmětů ochrany
- pro hodnocení vlivů na vzácné druhy je nutné znát aktuální lokalizaci výskytu
- při posuzování zohledňovat také vlivy záměrů na klima a kvalitu ovzduší
- u vybraných vzácných druhů hodnotit zásahy, které by ohrožovaly biotop, početnost či vitalitu populace

Na závěr byla navržena přírodovědná exkurze pro žáky 2. stupně základní školy (Příloha 1).

3.3 Metodika hodnocení stavu péče v maloplošných chráněných územích

„Cílem metodiky je rychlé získání aktuálních informací o stavu maloplošných zvláště chráněných území a o adekvátnosti a efektivnosti péče o tato území. Výsledky hodnocení stavu a managementu jednotlivých chráněných území upozorňují nejen na klíčové problémy jednotlivých území, ale především umožňují získat přehledné aktuální informace o stavu a péči v lokálních a regionálních sítích chráněných území. Metodika je koncipována tak, aby ji bylo možné aplikovat i při hodnocení všech maloplošných území se zvláštním statutem ochrany, například biocenter, biokoridorů a interakčních prvků, tvořících skladebné součásti územních systémů ekologické stability krajiny i registrovaných a evidovaných významných krajinných prvků“ (Svátek a Buček, 2005).

Metoda je založena na jednoduchosti, univerzálnosti, rychlosti a komplexnosti. Stav i péče jsou hodnoceny pomocí numerické stupnice. Lze ji využít ve všech kategoriích CHÚ. Hodnocení je založeno především na terénním průzkumu. Hodnoceny jsou všechny důležité aspekty péče a stavu území. Výsledné hodnocení pak zobrazuje celkovou úroveň péče a stavu území.

Zdrojem informací je terénní průzkum, plány péče, rezervační knihy či internetová verze Ústředního seznamu ochrany přírody (ÚSOP) (<http://drusop.nature.cz/>). Současný stav území a péče o něj je hodnoceno podle kritérií uvedených v Tab. II a Tab. III. (dle Svátka a Bučka, 2005).

Tab. II: Kritéria hodnocení současného stavu území

Název kritéria	Stručná charakteristika hodnocení kritéria
Zachovalost	Posouzení zachovalosti území z hlediska předmětu ochrany
Struktura	Hodnocení prostorové, věkové a druhové struktury biocenóz
Významné druhy	Hodnocení stavu a vývoje populací zvláště chráněných a sozologicky významných druhů

Reprodukce	Hodnocení schopnosti reprodukce populací
Narušení obnovy	Posouzení závažnosti a rozsahu narušení obnovy
Invazní a expanzivní druhy	S důrazem na výskyt invazních neofytů (nepůvodní druhy rostlin) a neozoi (nepůvodní druhy živočichů)
Skládky a odpad	S ohledem na jejich rozsah a dopad na současný stav území
Jiné negativní vlivy	Hodnocení dalších případných negativních faktorů ovlivňujících stav území

Tab. III: Kritéria hodnocení péče o území

Název kritéria	Stručná charakteristika hodnocení kritéria
Dokumentace*	Posouzení kvality existující dokumentace o území
Značení hranic	Hodnocení kvality značení hranic území
Cesty	Posouzení péče o síť cest (regulace návštěvnosti, eroze, fragmentace)
Ochranné pásmo	Hodnocení funkčnosti ochranného pásma i všech jevů v něm se vyskytujících
Omezování vnějších negativních vlivů	Posouzení eliminace všech významných a zřetelných negativních vlivů z okolí
Péče o obnovu	Hodnocení opatření, která obnovu ochraňují, umožňují či podporují
Zásahy	Hodnocení veškerých zásahů a opatření, ovlivňujících stav území
Dosahování cílů ochrany	Celkové posouzení péče vzhledem k dosahování cílů ochrany

* Dokumentace je posuzována na základě dílčích oblastí (platný právní předpis, inventarizační průzkumy a plán péče), přičemž za každou kladnou odpověď je započítáno 0,5 bodů a výsledek se zaokrouhluje na celé číslo

Při hodnocení je potřeba posoudit všechna kritéria stavu i péče. Pouze výjimečně a po uvedení důvodu je možné kritérium vypustit, ale nikdy kritérium „zachovalost“ a „dosahování cílů ochrany“. U každého kritéria je základním principem hodnocení srovnání aktuálního stavu s optimálním stavem daného území. Optimální stav (péče) je takový stav (péče) území, při kterém jsou nejlépe naplněny cíle jeho ochrany. U hodnocení současného stavu území není posuzována významnost území, ale stav daného území (Svátek a Buček, 2005).

Každé z 16 kritérií je ohodnoceno od 0 do 5 (nejvyšší). Čím vyšší stupeň, tím lepší hodnocení. Každé kritérium má přiděleno koeficient důležitosti (násobný koeficient), kterým se vynásobí udělený stupeň a získá se tak příslušný počet bodů. Získané body pro všechna kritéria se sečtou. Výsledné hodnocení je vypočítáno jako procentuální podíl získaného celkového počtu bodů z maximálně možného počtu bodů. Z dosažených bodů je současný stav ZCHÚ nebo péče o něho hodnoceno jako vynikající (VY, 91 – 100 %), dobrý (D, 71 – 91 %), průměrný (P, 51 – 71 %), špatný (Š, 31 – 50 %) a velmi špatný (VŠ, 0 – 30 %) (Svátek a Buček, 2005).

3.4 Vstupní data

Vstupní data pro vlastní botanický průzkum v 15 MZCHÚ byla ochotně na smlouvu poskytnuta AOPK ČR (Tab. IV).

Při hodnocení současného stavu a péče MZCHÚ bylo využito vlastních průzkumů, plánů péče a dalších údajů, Ústředního seznamu ochrany přírody (ÚSOP) (<http://drusop.nature.cz/>)).

Tab. IV: Seznam zvláště chráněných druhů cévnatých rostlin v 15 vybraných lokalitách udávaných v databázi AOPK ČR

Druh česky	Druh latinsky	Kategorie ohrožení podle Červeného seznamu*	Kategorie ohrožení podle zákona**
hlavinka horská	<i>Traunsteinera globosa</i>	C2b	§2
jednokvitek velekvětý	<i>Moneses uniflora</i>	C1b	§2
kruštík bahenní	<i>Epipactis palustris</i>	C2t	§2
ladoňka dvoulistá	<i>Scilla bifolia</i> agg.	C1r	§2
ladoňka karpatská	<i>Scilla kladnii</i>	C2b	§2
lilie zlatohlavá	<i>Lilium martagon</i>	C4a	§3
mečík střechovitý	<i>Gladiolus imbricatus</i>	C2b	§2
okrotice dlouholistá	<i>Cephalanthera longifolia</i>	C3	§3
pětiprstka hustokvětá	<i>Gymnadenia densiflora</i>	C1b	§1
pětiprstka žežulník	<i>Gymnadenia conopsea</i>	C2t	§3
plavuň pučivá	<i>Lycopodium annotinum</i>	C3	§3
prstnatec bezový	<i>Dactylorhiza sambucina</i>	C2t	§2
prstnatec Fuchsův	<i>Dactylorhiza fuchsii</i>	C4a	§3
prstnatec májový	<i>Dactylorhiza majalis</i>	C3	§3
prstnatec plamatý	<i>Dactylorhiza maculata</i>	C1b	§1
prstnatec plamatý sedmihradský	<i>Dactylorhiza maculata</i> subsp. <i>transsilvanica</i>	C1t	§1
pryskyřník velký	<i>Ranunculus lingua</i>	C1t	§2
rudohlávek jehlancovitý	<i>Anacamptis pyramidalis</i>	C1b	§2
sněženka podsněžník	<i>Galanthus nivalis</i>	C3	§3
střevíčník pantoflíček	<i>Cypripedium calceolus</i>	C2b	§2
šafrán bělokvětý	<i>Crocus albiflorus</i>	C2r	§2
šafrán karpatský	<i>Crocus heuffelianus</i>	C1b	§2
švihlík krutiklas	<i>Spiranthes spiralis</i>	C1t	§1
tolije bahenní	<i>Parnassia palustris</i>	C2t	§3
vemeníček zelený	<i>Coeloglossum viride</i>	C2t	§2
vemeník dvoulistý	<i>Platanthera bifolia</i>	C3	§3
vemeník zelenavý	<i>Platanthera chlorantha</i>	C3	§3
vratička měsíční	<i>Botrychium lunaria</i>	C2b	§3
vstavač bledý	<i>Orchis pallens</i>	C2b	§2
vstavač kukačka	<i>Orchis morio</i>	C1b	§2
vstavač mužský	<i>Orchis mascula</i>	C1b	§2
vstavač mužský znamenáný	<i>Orchis mascula</i> subsp. <i>signifera</i>	C2t	§3
vstavač osmahlý	<i>Orchis ustulata</i>	C1t	§2
vstavač vojenský	<i>Orchis militaris</i>	C2b	§2
zvonek hadincovitý	<i>Campanula cervicaria</i>	C1t	§2

*Grulich, 2017; §1 – druhy kriticky ohrožené; §2 – druhy silně ohrožené; §3 – druhy ohrožené

**Zákon č. 114/1992 Sb. Vyhl. 395; C1 – kriticky ohrožené taxony; C2 – silně ohrožené taxony; C3 – ohrožené taxony; C4 – vzácnější taxony vyžadující pozornost; a – méně ohrožené; b – kombinace vzácnosti i trendu; t – trend; r – vzácnost

4 VÝSLEDKY A DISKUZE

4.1 Výsledky

Následují výsledky vlastních inventarizačních průzkumů 2 PR a 13 PP, porovnání s daty AOPK ČR a z plánu péče a také hodnocení současného stavu území a péče o něj. Součástí je vlastní fotografická dokumentace. Nejprve bude uvedena tabulka s porovnáním výskytu zvláště chráněných druhů rostlin v konkrétní lokalitě, poté budou následovat tabulky s hodnocením současného stavu území a péče o něj (podle Svátka a Bučka, 2005).

4.1.1 PP Bečevná

Data terénních šetření: 17. a 24. 5. 2018

Tab. V: Porovnání výskytu chráněných druhů v PP Bečevná

Název	Poslední záznam*	Nálezy z plánu péče**	Vlastní nálezy
lilie zlatohlavá	1993	ANO	NE
vstavač mužský	1994	ANO (1 ks)	NE
vstavač mužský znamenáný	1982	NE	NE
vstavač bílý	2011	ANO (7 ks, 2011)	NE

* zjištěno pracovníky AOPK ČR – Krátký, M.; Kučírek, L.; Neuschlová, Š.; Pavelka, J.; Skřivánek, F.; Sobotíková, R.

** Lacina, 2012a

Tab. VI: Hodnocení současného stavu území (PP Bečevná)

Hodnocení současného stavu území	Stupeň (0-5) (S _i)	Násobný koeficient (k _i)	Počet bodů (S _i · k _i)	Kategorie území:	PP
				Název území:	Bečevná
				Datum hodnocení:	17. 5. 2018
				Stručné zdůvodnění hodnocení	
Zachovalost	1	3	3	Předmět ochrany není zachován. Vstavač bílý nebyl nalezen. Nevyhovující zastínění.	
Struktura	2	2,5	5	Struktura lesa není žádoucí, vyskytuje se hodně habr obecný (optimální zastoupení 10 %), dále také bříza bělokorá, třešň ptačí a smrk ztepilý.	
Významné druhy	n	2	0	Na území nezjištěny chráněné druhy rostlin.	
Reprodukce	1	1,5	1,5	Reprodukce vstavačů nejspíš neprobíhá.	
Narušení obnovy	3	1,5	4,5	Patrný okus spárkatou zvěří.	
Invazní a expanzivní druhy	5	1	5	Nezjištěny žádné invazivní ani expanzivní druhy rostlin.	
Skládky a odpad	4	1	4	Žádné odpadky, ale v okolí ano.	
Jiné negativní vlivy	3	1,5	4,5	Časté polomy, porost je ohrožen větrem. V okolí je ohniště, skládky dřeva. Masivní těžba dřeva.	

Tab. VII: Hodnocení péče o území (PP Bečevná)

Hodnocení péče o území	Stupeň (0-5) (S _i)	Násobný koeficient (k _i)	Počet bodů (S _i · k _i)	Kategorie území:	PP
				Název území:	Bečevná
				Datum hodnocení:	17. 5. 2018
				Stručné zdůvodnění hodnocení	
Dokumentace	5	1	5	Plán péče existuje a je skvěle zpracován.	
Značení hranic	3	1	3	Značení je nepřehledné. Zlomena tabule se státním znakem.	
Cesty	3	1,5	4,5	Kolem území se nachází lesní cestičky a příjezdová cesta pro těžební stroje.	
Ochranné pásmo	4	1,5	6	Ochranné pásmo není stanoveno (50 m kolem hranic ZCHÚ). V okolí nevhodně smrkový porost, může ohrožovat skladbu lesa. Zjištěno ohniště, odpadky a masivně se tu těží dřevo.	
Omezování vnějších negativních vlivů	2	1,5	3	Nedostatečné. Zjištěn sešlap a odpadky. Dále masivní těžba dřeva (prašnost a hlučnost). Hrozí polomy.	
Péče o obnovu	2	2	4	Nebezpečím v blízké budoucnosti jsou předepsaná opatření v lesních hospodářských osnovách, které umožňují započít s obnovou (předpoklad na polovině plochy do roku 2020) se zalesněním zcela nevhodnou skladbou (buk 30 %, dub 30 %, smrk 40 %).	
Zásahy	3	2,5	7,5	Přibývá populace habru obecného, který je zde přirozený pouze z 10 %.	
Dosahování cílů ochrany	1	3	3	Lokalita je momentálně ve špatném stavu vzhledem k zachování předmětu ochrany.	

Výsledné hodnocení současného stavu ZCHÚ:

$$\sum_i^8 (S_i \cdot k_i) = 27,5 \quad H_{stav} = \frac{\sum_{i=1}^8 (S_i \cdot k_i)}{70} \cdot 100 = \frac{27,5}{60} \cdot 100 = 46$$

Současný stav území je hodnocen jako **špatný**.

Výsledné hodnocení péče o území:

$$\sum_i^8 (S_i \cdot k_i) = 36 \quad H_{péče} = \frac{\sum_{i=1}^8 (S_i \cdot k_i)}{70} \cdot 100 = \frac{36}{70} \cdot 100 = 51$$

Péče o území je hodnocena jako **průměrná**.

Fotografická dokumentace:

Obr. 18.: Vlastní fotografická dokumentace (PP Bečevná)
 (vlevo nahoře – zlomená tabule se státním znakem; vpravo nahoře – bylinné patro s dominujícím jestřábníkem a
 marjánkou vonnou; vlevo dole – odpadky; vpravo dole – celkový pohled na habřiny na SZ)

4.1.2 PR Dubcová

Data terénních šetření: 29. 3., 22. 5. a 15. 8. 2018

Tab. VIII: Porovnání výskytu chráněných druhů cévnatých rostlin v PR Dubcová

Název	Poslední záznam*	Vlastní nálezy
hlavinka horská	1983	NE
jednokvíték velekvětý	1977	NE
krušík bahenní	2003	NE
lilie zlatohlavá	1983	NE
mečík střečovitý	2016	NE
pětiprstka žežulník	2004	ANO (1 ks)
plavuň pučivá	1983	NE
prstnatec bezový	2003	NE
prstnatec Fuchsův	2003	ANO (50 ks)
prstnatec májový	2016	ANO (50 ks)
prstnatec plamatý	1983	NE
prstnatec plamatý sedmihradský	1942	NE
prskyřík velký	1977	NE
sněženka podsněžník	1977	NE

švihlík krutíklas	1995	NE
tolije bahenní	2003	NE
vemeníček zelený	1995	NE
vemeník dvoulistý	2004	NE
vemeník zelenavý	1994	NE
vstavač mužský	1983	NE

* zjištěno pracovníky AOPK ČR – Dančák M., Duda J., Filippov P., Hájek M., Hájková P., Hettengerová E., Jeřábek, Kučírek L., Neuschlová Š., Otýpková Z., Pavelka J., Pospíšil, Rozbrojová Z., Skřivánek F., Sobotíková R., Turoňová D., Valošek Č.

Tab. IX: Hodnocení současného stavu území (PR Dubcová)

Hodnocení současného stavu území*	Stupeň (0-5) (S _i)	Násobný koeficient (k _i)	Počet bodů (S _i · k _i)	Kategorie území:	PR
				Název území:	Dubcová
				Datum hodnocení:	15. 8. 2018
				Stručné zdůvodnění hodnocení	
Zachovalost	5	3	15	Území je podle mého názoru zcela vyhovující pro předmět ochrany.	
Struktura	4	2,5	10	Vyskytuje se uměle vysazovaný smrk.	
Významné druhy	4	2	8	Příznivý stav populací významných druhů.	
Reprodukce	4	1,5	6	Dochází k reprodukci většiny vzácných druhů.	
Narušení obnovy	3	1,5	4,5	Obnova narušována náletem dřevin do luk a též snaha vlastníků odvodňovat území.	
Invazní a expanzivní druhy	5	1	5	Na území nezjištěny žádné invazivní ani expanzivní druhy.	
Skládky a odpad	3	1	3	Nalezeny odpadků, hromada sena a stavební suť.	
Jiné negativní vlivy	5	1,5	7,5	Žádné jiné negativní vlivy.	

* Jelikož není zpracován žádný plán péče, je velmi těžké ohodnotit území a porovnat ho s literaturou.

Tab. X: Hodnocení péče o území (PR Dubcová)

Hodnocení péče o území*	Stupeň (0-5) (S _i)	Násobný koeficient (k _i)	Počet bodů (S _i · k _i)	Kategorie území:	PR
				Název území:	Dubcová
				Datum hodnocení:	15. 8. 2018
				Stručné zdůvodnění hodnocení	
Dokumentace	1	1	1	Není zpracován plán péče.	
Značení hranic	4	1	4	Území je dobře značeno, je zde i státní znak. Chybí informační tabule.	
Cesty	5	1,5	7,5	Přímo na území PR nevedou žádné cesty.	
Ochranné pásmo	5	1,5	7,5	Ochranné pásmo bez nepříznivých vlivů.	
Omezování vnějších negativních vlivů	3	1,5	4,5	Území je obklopeno polem, které je pravidelně hnojeno. Dále dochází k odvodňování území.	
Péče o obnovu	4	2	8	Louka je pravidelně kosena, ale je potřeba odstranit seno.	

Zásahy	4	2,5	10	Většina potřebných zásahů je realizována.
Dosahování cílů ochrany	3	3	12	Nedostatky – vysazování smrku, sukcese, nálety aj.

* Jelikož není zpracován žádný plán péče, je velmi těžké ohodnotit území a porovnat ho s literaturou.

Výsledné hodnocení současného stavu ZCHÚ:

$$\sum_i^8 (S_i \cdot k_i) = 59 \quad H_{stav} = \frac{\sum_{i=1}^8 (S_i \cdot k_i)}{70} \cdot 100 = \frac{59}{70} \cdot 100 = 84$$

Současný stav území je hodnocen jako **dobrý**.

Výsledné hodnocení péče o území:

$$\sum_i^8 (S_i \cdot k_i) = 54,5 \quad H_{péče} = \frac{\sum_{i=1}^8 (S_i \cdot k_i)}{70} \cdot 100 = \frac{54,5}{70} \cdot 100 = 78$$

Péče o území je hodnocena jako **dobrá**.

Fotografická dokumentace:

Obr. 19:
Vlastní fotografická dokumentace (PR Dubcová)
(vlevo nahoře – hromady posečené trávy; vpravo nahoře – vlhká louka na jaře; vlevo dole – prstnatec májový; vpravo dole – prstnatec Fuchsův)

4.1.3 PP Choryňská stráž

Data terénních šetření: 25. 5. 2018

Tab. XI: Porovnání výskytu chráněných druhů cévnatých rostlin v PP Choryňská stráž

Název	Poslední záznam*	Nálezy z plánu péče**	Vlastní nálezy
okrotice dlouholistá	-	ANO (5ks)	NE
vstavač kukačka	2004	NE	NE
vstavač mužský	2003	NE	NE
vstavač mužský znamenáný	-	ANO (21 ks)	NE
vstavač vojenský	2015	ANO (1 ks)	NE

* zjištěno pracovníky AOPK ČR – Sedláček V., Trezner J., Mírny M., Pavelka J., Hlavatá J., Démuthová I., Tkačíková J.

** Sedláček, 2015

Tab. XII: Hodnocení současného stavu území (PP Choryňská stráž)

Hodnocení současného stavu území	Stupeň (0-5) (S _i)	Násobný koeficient (k _i)	Počet bodů (S _i · k _i)	Kategorie území:	PP
				Název území:	Choryňská stráž
				Datum hodnocení:	25. 5. 2018
				Stručné zdůvodnění hodnocení	
Zachovalost	1	3	3	Předmět ochrany chybí. Na území jsem neobjevil žádné vstavačovitě rostliny.	
Struktura	2	2,5	5	Okraje území jsou nevyhovující. Les o skladbě karpatské dubohabřiny a na louce nálety. Ani samotné území nevyhovuje.	
Významné druhy	n	2	0	Na území nezjištěny žádné významné druhy rostlin, proto je toto kritérium nehodnoceno.	
Reprodukce	1	1,5	1,5	Reprodukce chráněných druhů nedostačující, i dle plánu péče (Sedláček, 2015).	
Narušení obnovy	3	1,5	4,5	K narušení obnovy dochází hlavně v místě styku památky s polem. Hnojení velmi podporuje množení ruderalních druhů rostlin.	
Invazní a expanzivní druhy	5	1	5	Na území byly nalezeny v malé míře invazivní nebo expanzivní druhy (trnovník akát a janovec metlatý).	
Skládky a odpad	5	1	5	Nenalezl jsem zde žádné skládky ani odpadky.	
Jiné negativní vlivy	4	1,5	6	Nevhodná je především blízkost pole, kdy je památka ohrožena splachy hnojiva.	

Tab. XIII: Hodnocení péče o území (PP Choryňská stráž)

Hodnocení péče o území	Stupeň (0-5) (S _i)	Násobný koeficient (k _i)	Počet bodů (S _i · k _i)	Kategorie území:	PP
				Název území:	Choryňská stráž
				Datum hodnocení:	25. 5. 2018
				Stručné zdůvodnění hodnocení	
Dokumentace	5	1	5	Plán péče je platný a dobře zpracovaný.	
Značení hranic	4	1	4	Je zde pruhové značení i cedule s malým státním znakem. Chybí informativní cedule.	
Cesty	5	1,5	7,5	Žádné cesty památku neovlivňují.	

Ochranné pásmo	3	1,5	4,5	V ochranném pásmu leží pravidelně hnojené pole, čímž se narušují podmínky pro růst populací.
Omezování vnějších negativních vlivů	4	1,5	6	Vliv pole je omezován porostem dřevin.
Péče o obnovu	2	2	4	Péče o obnovu památky je nedostatečná. Probíhá zde kosení pouze 1x ročně a ještě ve špatnou dobu. Dále jsou odstraňovány nálety dřevin a kosení je podpořeno pastvou koní.
Zásahy	3	2,5	7,5	Management je nedostačující, což vede k postupné degradaci společenstev zvýšenou eutrofizací.
Dosahování cílů ochrany	2	3	6	Předmět ochrany zde není zachován, tudíž se nedosahuje jednoho z cílů ochrany. Je dosahováno pouze ochrany dubohabřiny.

Výsledné hodnocení současného stavu ZCHÚ:

$$\sum_i^8 (S_i \cdot k_i) = 30 \quad H_{stav} = \frac{\sum_{i=1}^8 (S_i \cdot k_i)}{60} \cdot 100 = \frac{30}{60} \cdot 100 = 50$$

Současný stav území je hodnocen jako **špatný**.

Výsledné hodnocení péče o území:

$$\sum_i^8 (S_i \cdot k_i) = 44,5 \quad H_{péče} = \frac{\sum_{i=1}^8 (S_i \cdot k_i)}{70} \cdot 100 = \frac{44,5}{70} \cdot 100 = 64$$

Péče o území je hodnocena jako **průměrná**.

Fotografická dokumentace:

Obr. 20: Vlastní fotografická dokumentace (PP Choryňská stráž)
(vlevo – informační tabule; vpravo – pohled na PP s obcí Choryně na pozadí)

4.1.4 PP Lačnov

Data terénních šetření: 6. 4. 2018

Tab. XIV: Porovnání výskytu chráněných druhů cévnatých rostlin v PP Lačnov

Název	Poslední záznam*	Nálezy z plánu péče**	Vlastní nálezy
šafrán bělokvětý	2004	ANO (desetitisíce ks)	ANO (desetitisíce ks)

* zjištěno pracovníky AOPK ČR – Pavelka J., Šobáňová J.

** Sedláček, 2014a

Tab. XV: Hodnocení současného stavu území (PP Lačnov)

Hodnocení současného stavu území	Stupeň (0-5) (S _i)	Násobný koeficient (k _i)	Počet bodů (S _i · k _i)	Kategorie území:	PP
				Název území:	Lačnov
				Datum hodnocení:	6. 4. 2018
				Stručné zdůvodnění hodnocení	
Zachovalost	5	3	15	Šafrán bělokvětý je zde velmi hojný.	
Struktura	5	2,5	12,5	Struktura krajiny je vhodná pro růst a množení šafránu bělokvětého.	
Významné druhy	5	2	10	Na lokalitě je 1 významný druh, předmět ochrany, šafrán bělokvětý.	
Reprodukce	5	1,5	7,5	Šafrán se na lokalitě velmi dobře reprodukuje.	
Narušení obnovy	3	1,5	4,5	Dochází k sešlapu od návštěvníků. Negativně ovlivňuje růst šafránu rozrůstající se mech.	
Invasní a expanzivní druhy	5	1	5	Na území nenalezeny žádné invazivní ani expanzivní druhy rostlin.	
Skládky a odpad	4	1	4	Na lokalitě bylo pár kusů odpadků, které sem zanesli návštěvníci.	
Jiné negativní vlivy	3	1,5	4,5	Populace šafránu nejvíce ohrožena sešlapem návštěvníky, splachy z polí. Potenciálním nebezpečím je i šíření ruderálních rostlin (PP je přímo v obci).	

Tab. XVI: Hodnocení péče o území (PP Lačnov)

Hodnocení péče o území	Stupeň (0-5) (S _i)	Násobný koeficient (k _i)	Počet bodů (S _i · k _i)	Kategorie území:	PP
				Název území:	Lačnov
				Datum hodnocení:	6. 4. 2018
				Stručné zdůvodnění hodnocení	
Dokumentace	5	1	5	Plán péče je platný a dobře zpracovaný.	
Značení hranic	5	1	5	Území je z části ohraničeno dřevěným plotem. Nechybí pruhové značení, státní znak ani informační tabule.	
Cesty	3	1,5	4,5	V lemu CHÚ z J vede zemědělská cesta, která ničí šafrány v ochranném pásmu.	
Ochranné pásmo	3	1,5	4,5	V ochranném pásmu jezdí masivně zemědělské stroje, které narušují populace šafránu. Splachy z pole, které jsou hnojeny a chemicky ošetřovány.	

Omezování vnějších negativních vlivů	2	1,5	3	Omezování vnějších negativních vlivů je nedostatečné. Provádí se zde chemické postřiky, hnojení a ježdění těžké techniky.
Péče o obnovu	5	2	10	Louka je 2x ročně kosena. Je vhodné extenzivně doplnit také pastvou dobytka.
Zásahy	4	2,5	10	Negativní je značné množství mechu, který je potřeba častěji mechanicky odstraňovat.
Dosahování cílů ochrany	5	3	15	Předmět ochrany zde skvěle prospívá, tudíž je dosahováno cílů ochrany.

Výsledné hodnocení současného stavu ZCHÚ:

$$\sum_i^8 (S_i \cdot k_i) = 63 \quad H_{stav} = \frac{\sum_{i=1}^8 (S_i \cdot k_i)}{70} \cdot 100 = \frac{63}{70} \cdot 100 = 90$$

Současný stav území je hodnocen jako **dobrý**.

Výsledné hodnocení péče o území:

$$\sum_i^8 (S_i \cdot k_i) = 57 \quad H_{péče} = \frac{\sum_{i=1}^8 (S_i \cdot k_i)}{70} \cdot 100 = \frac{57}{70} \cdot 100 = 81$$

Péče o území je hodnocena jako **dobrá**.

Fotografická dokumentace:

Obr. 21: Vlastní fotografická dokumentace (PP Lačnov)
(vlevo – informační tabule a pohled na PP; vpravo – rozsáhlá populace šafránu bělokvětho)

4.1.5 PR Losový

Data terénních šetření: 24. 5. 2018

Tab. XVII: Porovnání výskytu chráněných druhů cévnatých rostlin v PR Losový

Název	Poslední záznam*	Nálezy z plánu péče**	Vlastní nálezy
pětiprstka žežulník	2011	ANO (roztroušeně)	NE
prstnatec májový	1990	ANO (slabá populace)	NE
rudohlávek jehlancovitý	2011	ANO (3 ks)	NE
střevíčník pantoflíček	2014	NE	NE
vemeník dvoulistý	2011	ANO (roztroušeně)	NE
vstavač mužský	2011	ANO (stovky ks)	ANO (18 ks)
vstavač osmahlý	2011	ANO (desítky ks)	NE
vstavač vojenský	2002	ANO (6 ks)	NE

* zjištěno pracovníky AOPK ČR – Popelářová M., Sedláčková M., Tkačíková J., Pavelka J., Kočí M.

** Škrott, 2013

Tab. XVIII: Hodnocení současného stavu území (PR Losový)

Hodnocení současného stavu území	Stupeň (0-5) (S _i)	Násobný koeficient (k _i)	Počet bodů (S _i · k _i)	Kategorie území:	PR
				Název území:	Losový
				Datum hodnocení:	24. 5. 2018
				Stručné zdůvodnění hodnocení	
Zachovalost	4	3	12	Předmět ochrany je zachován.	
Struktura	4	2,5	10	Ojedinele se zde vyskytují nálety jehličnanů.	
Významné druhy	4	2	8	Našel jsem malý počet vzácných druhů.	
Reprodukce	5	1,5	7,5	K reprodukci vstavačovitých dochází.	
Narušení obnovy	5	1,5	7,5	Nedochází k žádnému narušení obnovy území.	
Invazní a expanzivní druhy	3	1	3	Zjištěna kopřiva dvoudomá a třtina křovištní.	
Skládky a odpad	5	1	5	Žádné odpadky ani skládky nebyly nalezeny.	
Jiné negativní vlivy	5	1,5	7,5	Žádné jiné negativní vlivy jsem nezpozoroval.	

Tab. XIX: Hodnocení péče o území (PR Losový)

Hodnocení péče o území	Stupeň (0-5) (S _i)	Násobný koeficient (k _i)	Počet bodů (S _i · k _i)	Kategorie území:	PR
				Název území:	Losový
				Datum hodnocení:	24. 5. 2018
				Stručné zdůvodnění hodnocení	
Dokumentace	5	1	5	Plán péče je platný a dobře zpracovaný.	
Značení hranic	5	1	5	Nechybí státní znak, informační tabule ani ohrazení pozemku (elektrický ohradník).	
Cesty	5	1,5	7,5	Skrz území vede polní cesta, která nemá zásadní vliv na PR.	

Ochranné pásmo	5	1,5	7,5	V ochranném pásmu se nenachází nic, co by negativně ovlivňovalo rezervaci.
Omezování vnějších negativních vlivů	5	1,5	7,5	Nejsou zde žádné negativní vnější vlivy.
Péče o obnovu	5	2	10	Území je oploceno, pravidelně koseno, spásáno skotem a nedopasky jsou spalovány nebo sečeny.
Zásahy	4	2,5	10	Bylo by vhodné více odstraňovat nežádoucí nálety.
Dosahování cílů ochrany	5	3	15	Je dosahováno cílů ochrany.

Výsledné hodnocení současného stavu ZCHÚ:

$$\sum_i^8 (S_i \cdot k_i) = 60,5 \quad H_{stav} = \frac{\sum_{i=1}^8 (S_i \cdot k_i)}{70} \cdot 100 = \frac{60,5}{70} \cdot 100 = 86$$

Současný stav území je hodnocen jako **dobrý**.

Výsledné hodnocení péče o území:

$$\sum_i^8 (S_i \cdot k_i) = 67,5 \quad H_{péče} = \frac{\sum_{i=1}^8 (S_i \cdot k_i)}{70} \cdot 100 = \frac{67,5}{70} \cdot 100 = 96$$

Péče o území je hodnocena jako **vynikající**.

Fotografická dokumentace:

Obr. 22: Vlastní fotografická dokumentace (PR Losový)
(vlevo – státní znak; uprostřed – vstavač mužský; vpravo – detail vstavače mužského)

4.1.6 PP Louka pod Rančem

Data terénních šetření: 21. 5. 2018

Tab. XX: Porovnání výskytu chráněných druhů cévnatých rostlin v PP Louka pod Rančem

Název	Poslední záznam*	Nálezy z plánu péče**	Vlastní nálezy
prstnatec bezový	2016	ANO (20 ks)	ANO (10 ks)
prstnatec Fuchsův	-	ANO (6 ks)	NE
vstavač mužský	2016	ANO (1 ks)	ANO (5 ks)
vstavač mužský znamenaný	2016	NE	ANO (5 ks)
vemeník dvoulistý	2003	ANO (3 ks)	ANO (5 ks)

* zjištěno pracovníky AOPK ČR – Pavelka J., Švandová H., Dančák M.

** Lacina, 2014a

Tab. XXI: Hodnocení současného stavu území (PP Louka pod Rančem)

Hodnocení současného stavu území	Stupeň (0-5) (S _i)	Násobný koeficient (k _i)	Počet bodů (S _i · k _i)	Kategorie území:	PP
				Název území:	Louka pod Rančem
				Datum hodnocení:	21. 5. 2018
				Stručné zdůvodnění hodnocení	
Zachovalost	5	3	15	Předmět ochrany je velmi dobře zachován, dochází k malému zastínění okolními stromy.	
Struktura	5	2,5	12,5	Struktura je vyhovující, zvláště ve středu, kde jsou 2 keře, které brání dalšímu zarůstání náletových dřevin.	
Významné druhy	4	2	8	Na lokalitě se vyskytuje prstnatec bezový, vstavač mužský a vemeník dvoulistý.	
Reprodukce	4	1,5	6	Dochází k reprodukci chráněných rostlin, příznivé podmínky na většině plochy.	
Narušení obnovy	5	1,5	4,5	Nedochází k žádnému narušení obnovy.	
Invazní a expanzivní druhy	4	1	4	Na území je třtina křovinná, která negativně ovlivňuje růst ostatních druhů rostlin.	
Skládky a odpad	5	1	5	Žádné odpadky nebyly nalezeny.	
Jiné negativní vlivy	5	1,5	7,5	Na území nepůsobí žádné negativní vlivy (komunikace, turisté ani přírodní podmínky).	

Tab. XXII: Hodnocení péče o území (PP Louka pod Rančem)

Hodnocení péče o území	Stupeň (0-5) (S _i)	Násobný koeficient (k _i)	Počet bodů (S _i · k _i)	Kategorie území:	PP
				Název území:	Louka pod Rančem
				Datum hodnocení:	21. 5. 2018
				Stručné zdůvodnění hodnocení	
Dokumentace	5	1	5	Plán péče je platný a dobře zpracovaný.	
Značení hranic	4	1	4	Viditelné je pruhové značení. Přítomny jsou dvě velké informativní tabule, ale tabule se státním znakem chybí.	
Cesty	5	1,5	7,5	Územím prochází jen malá příjezdová cesta.	
Ochranné pásmo	4	1,5	6	V ochranném pásmu se vyskytují světlomilné stromy a keře, které stíní rostlinám.	

Omezování vnějších negativních vlivů	5	1,5	7,5	Vnější negativní vlivy na památku nepůsobí. Potenciálně zde hrozí přejíždění vozů těžké techniky kvůli těžbě dřeva.
Péče o obnovu	5	2	10	Ve středu území jsou dva keře, které jsou seřezávány. Tráva z kosení louky je používána jako hnízdiště pro hady.
Zásahy	5	2,5	12,5	Louka je pravidelně kosena a dochází k odstraňování náletových dřevin. Sečení by bylo vhodné doplnit i pastvou dobytka.
Dosahování cílů ochrany	4	3	12	Cíle ochrany jsou dosahovány, ale je potřeba dbát na odstraňování náletových dřevin a snažit se omezovat růst stromů v ochranném pásmu kvůli zastínování louky.

Výsledné hodnocení současného stavu ZCHÚ:

$$\sum_i^8 (S_i \cdot k_i) = 62,5 \quad H_{stav} = \frac{\sum_{i=1}^8 (S_i \cdot k_i)}{70} \cdot 100 = \frac{62,5}{70} \cdot 100 = 89$$

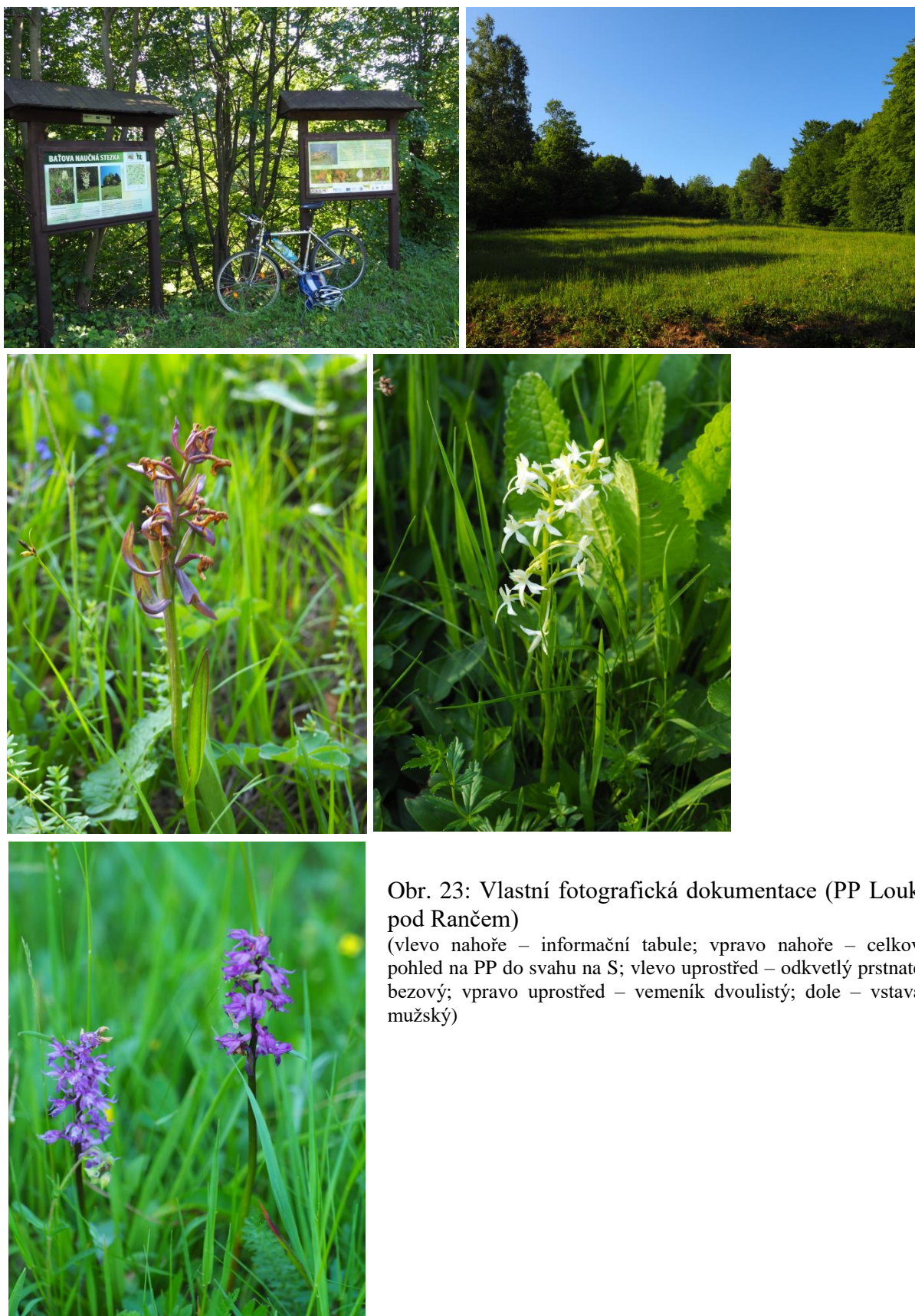
Současný stav území je hodnocen jako **dobrý**.

Výsledné hodnocení péče o území:

$$\sum_i^8 (S_i \cdot k_i) = 64,5 \quad H_{péče} = \frac{\sum_{i=1}^8 (S_i \cdot k_i)}{70} \cdot 100 = \frac{64,5}{70} \cdot 100 = 92$$

Péče o území je hodnocena jako **vynikající**.

Fotografická dokumentace:

Obr. 23: Vlastní fotografická dokumentace (PP Louka pod Rančem)

(vlevo nahoře – informační tabule; vpravo nahoře – celkový pohled na PP do svahu na S; vlevo uprostřed – odkvetlý prstnatec bezový; vpravo uprostřed – vemeník dvoulistý; dole – vstavač mužský)

4.1.7 PP Louky pod Štípou

Data terénních šetření: 6. 6. 2018

Tab. XXIII: Porovnání výskytu chráněných druhů cévnatých rostlin v PP Louky pod Štípou

Název	Poslední záznam*	Nálezy z plánu péče**	Vlastní nálezy
hlavinka horská	2017	NE	ANO (2 ks)
kruštík bahenní	1991	ANO (1 ks)	NE
lilie zlatohlavá	1992	ANO (1 ks)	NE
mečík střechovitý	2003	ANO (20 - 60 ks)	ANO (20 ks)
okrotice dlouholistá	2004	ANO (2 ks)	NE
pětiprstka žežulník	1988	ANO (2 ks)	NE
prstnatec bezový	2003	NE	NE
prstnatec Fuchsův	2003	ANO (8 ks)	ANO (33 ks)
prstnatec májový	2003	ANO (140 ks)	ANO (30 ks)
prstnatec plamatý	2003	NE	NE
prstnatec plamatý sedmihradský	1979	NE	NE
rudohlávek jehlancovitý	2003	NE	NE
tolije bahenní	1983	NE	NE
vemeník dvoulistý	2017	ANO (1 ks)	ANO (15 ks)
vstavač kukačka	1983	NE	NE
vstavač mužský	1991	NE	ANO (1 ks)
vstavač mužský znamenáný	1983	NE	NE
zvonek hadincovitý	2003	NE	NE

* zjištěno pracovníky AOPK ČR – Kašparová M., Hořanský, Kačírek, Kryška F., Kučírek L., Neuschlová Š., Pavelka Jan, Pavelka Jiří, Pospíšil V., Skřivánek F.

** Lacina, 2014b

Tab. XXIV: Hodnocení současného stavu území (PP Louky pod Štípou)

Hodnocení současného stavu území	Stupeň (0-5) (S _i)	Násobný koeficient (k _i)	Počet bodů (S _i · k _i)	Kategorie území:	PP
				Název území:	Louky pod Štípou
				Datum hodnocení:	6. 6. 2018
				Stručné zdůvodnění hodnocení	
Zachovalost	5	3	15	Předmět ochrany je zachován především na louce oddělené od zbytku památky cestou.	
Struktura	4	2,5	10	Na lokalitě jsem nenašel kruštíka bahenního, který by zde měl růst v hojném počtu. Ohrožen mokřadní biotop.	
Významné druhy	5	2	10	Na lokalitě roste prstnatec májový, Fuchsův, vstavač mužský a hlavinka horská.	
Reprodukce	4	1,5	6	Reprodukce vzácných druhů rostlin probíhá. Ústup populace kruštíku a hlavinky.	
Narušení obnovy	4	1,5	6	Narušení obnovy je díky splachům z hospodářských stavení a komunikace.	
Invazní a expanzivní druhy	4	1	4	V malé míře se zde vyskytuje kopřiva dvoudomá, ovsík vyvýšený a válečka prapořitá.	
Skládky a odpad	5	1	5	Na území jsem žádnou skládku ani odpad neobjevil (pouze klády podél cesty).	
Jiné negativní vlivy	5	1,5	7,5	Nepůsobí žádné jiné negativní vlivy.	

Tab. XXV: Hodnocení péče o území (PP Louky pod Štípou)

Hodnocení péče o území	Stupeň (0-5) (S _i)	Násobný koeficient (k _i)	Počet bodů (S _i · k _i)	Kategorie území:	PP
				Název území:	Louky pod Štípou
				Datum hodnocení:	6. 6. 2018
				Stručné zdůvodnění hodnocení	
Dokumentace	5	1	5	Dobře zpracovaný a platný plán péče.	
Značení hranic	5	1	5	Je zde viditelné pruhové značení, cedule se státním znakem i cedule s informacemi.	
Cesty	3	1,5	4,5	Přímo památkou vede cesta, po které chodí turisté, cyklisté a těžařské stroje.	
Ochranné pásmo	4	1,5	6	V ochranném pásmu se vyskytuje komunikace, ale také studánka ovlivňující památku minimálně.	
Omezování vnějších negativních vlivů	3	1,5	4,5	Kromě komunikace má na památku negativní vliv vysazování smrků. Jehličí okyseluje půdu a stíní.	
Péče o obnovu	5	2	10	Louka je pravidelně kosena. Také probíhá odstraňování náletových dřevin a mechu.	
Zásahy	4	2,5	10	Byly realizovány všechny potřebné zásahy k zachování předmětu ochrany. Jako negativní je pouze vysazování smrků.	
Dosahování cílů ochrany	5	3	15	Cíl ochrany je dosažen. Předmět ochrany prosperuje.	

Výsledné hodnocení současného stavu ZCHÚ:

$$\sum_i^8 (S_i \cdot k_i) = 63,5 \quad H_{stav} = \frac{\sum_{i=1}^8 (S_i \cdot k_i)}{70} \cdot 100 = \frac{63,5}{70} \cdot 100 = 91$$

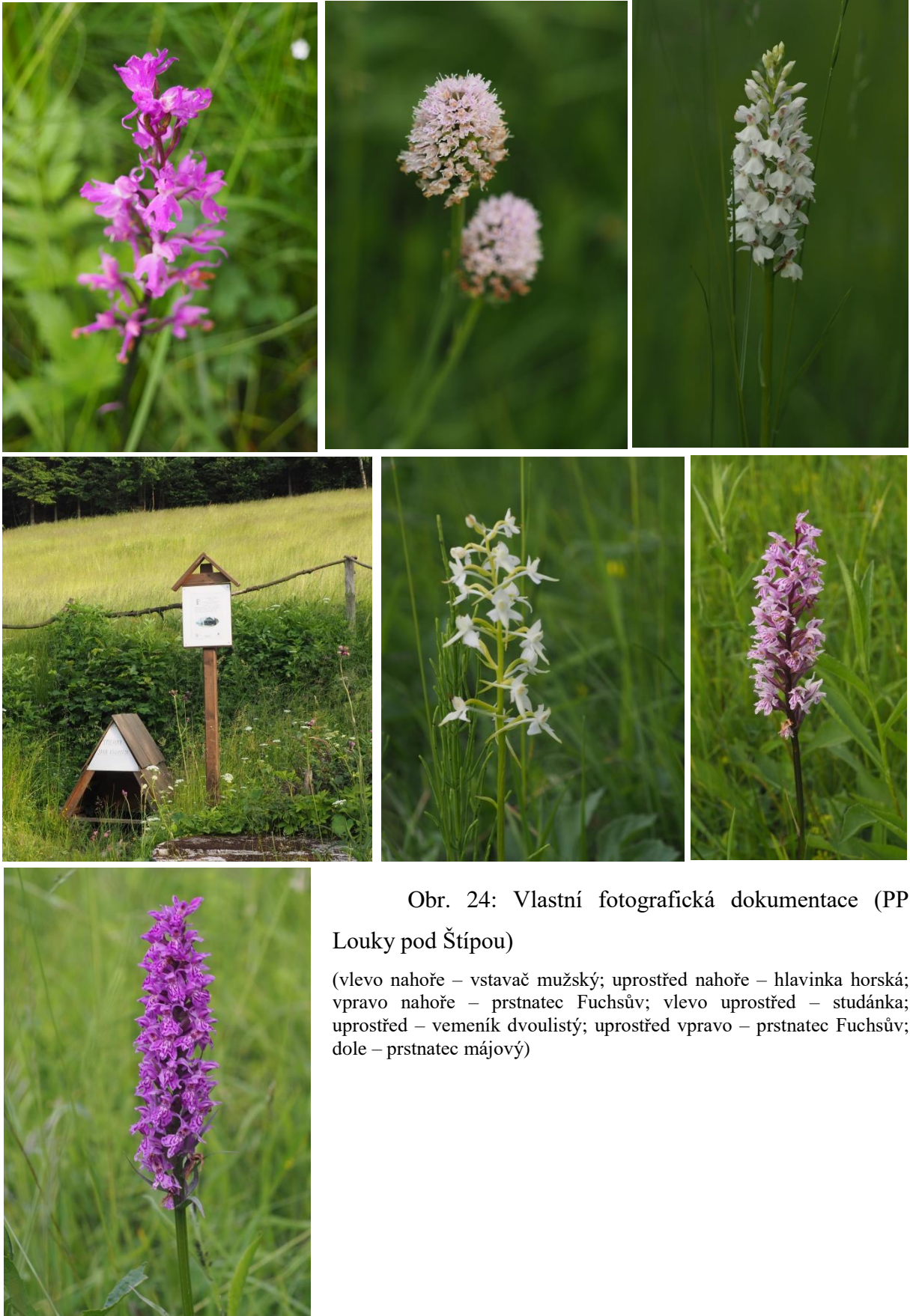
Současný stav území je hodnocen jako **vynikající**.

Výsledné hodnocení péče o území:

$$\sum_i^8 (S_i \cdot k_i) = 60 \quad H_{péče} = \frac{\sum_{i=1}^8 (S_i \cdot k_i)}{70} \cdot 100 = \frac{60}{70} \cdot 100 = 86$$

Péče o území je hodnocena jako **dobrá**.

Fotografická dokumentace:

Obr. 24: Vlastní fotografická dokumentace (PP
Louky pod Štípou)

(vlevo nahoře – vstavač mužský; uprostřed nahoře – hlavinka horská;
vpravo nahoře – prstnatec Fuchsův; vlevo uprostřed – studánka;
uprostřed – vemeník dvoulistý; uprostřed vpravo – prstnatec Fuchsův;
dole – prstnatec májový)

4.1.8 PP Lúčky – Roveňky

Data terénních šetření: 6. 6. 2018 a 15. 8. 2018

Tab. XXVI: Porovnání výskytu chráněných druhů cévnatých rostlin v PP Lúčky – Roveňky

Název	Poslední záznam*	Nálezy z plánu péče**	Vlastní nálezy
kruštík bahenní	2008	ANO (500 ks)	ANO (200 ks)
pětiprstka hustokvětá	2003	ANO (30 – 50 ks)	NE
pětiprstka žežulník	2008	NE	NE
prstnatec Fuchsův	2008	ANO (50 – 100 ks)	ANO (100 ks)
prstnatec májový	2008	ANO (desítky)	ANO (100 ks)
tolije bahenní	-	ANO (desítky)	NE
vstavač mužský	2008	NE	NE
vstavač vojenský	2008	NE	NE

* zjištěno pracovníky AOPK ČR – Trezner J., Pavelka J., Mírný M., Novosadová J., Švandová H.

** Lacina, 2012b

Tab. XXVII: Hodnocení současného stavu území (PP Lúčky – Roveňky)

Hodnocení současného stavu území	Stupeň (0-5) (S _i)	Násobný koeficient (k _i)	Počet bodů (S _i · k _i)	Kategorie území:	PP
				Název území:	Lúčky – Roveňky
				Datum hodnocení:	15. 8. 2018
				Stručné zdůvodnění hodnocení	
Zachovalost	3	3	9	Předmět ochrany je částečně zachován. Pozorován byl pouze kruštík bahenní.	
Struktura	4	2,5	10	Celková struktura je dobrá. Negativní vliv mohou mít pouze smrky.	
Významné druhy	3	2	6	Počet významných druhů v PP je uspokojivý.	
Reprodukce	4	1,5	6	Reprodukce většiny druhů probíhá.	
Narušení obnovy	4	1,5	6	Obnova je narušena pouze těžbou dřeva.	
Invazní a expanzivní druhy	4	1	4	Objevil jsem pouze v malé míře třtinu křovištní.	
Skládky a odpad	5	1	5	Žádné odpadky nebyly nalezeny.	
Jiné negativní vlivy	5	1,5	7,5	Nepozoroval jsem žádné negativní vnější vlivy.	

Tab. XXVIII: Hodnocení péče o území (PP Lúčky – Roveňky)

Hodnocení péče o území	Stupeň (0-5) (S _i)	Násobný koeficient (k _i)	Počet bodů (S _i · k _i)	Kategorie území:	PP
				Název území:	Lúčky – Roveňky
				Datum hodnocení:	15. 8. 2018
				Stručné zdůvodnění hodnocení	
Dokumentace	5	1	5	Plán péče je platný a je přehledně zpracován.	
Značení hranic	4	1	4	Značení je viditelné. Pouze znak je zanedbaný.	
Cesty	4	1,5	6	Vznikají cesty po těžbě dřeva.	
Ochranné pásmo	4	1,5	6	V ochranném pásmu se vyskytují hlavně smrky, které by mohly ohrozit památku nálety.	
Omezování vnějších negativních vlivů	5	1,5	7,5	Na památku nepůsobí žádné významné vnější negativní vlivy.	
Péče o obnovu	5	2	10	Lokalita je pravidelně kosena. Je zde také posed, aby nedocházelo k okusu od zvěře.	
Zásahy	4	2,5	10	Jako nevhodné bych určil pouze převážení dřeva přes lokalitu a zvolil bych častější čištění tůň.	
Dosahování cílů ochrany	5	3	15	Cílů ochrany je plně dosahováno.	

Výsledné hodnocení současného stavu ZCHÚ:

$$\sum_{i=1}^8 (S_i \cdot k_i) = 53,5 \quad H_{stav} = \frac{\sum_{i=1}^8 (S_i \cdot k_i)}{70} \cdot 100 = \frac{53,5}{70} \cdot 100 = 76$$

Současný stav území je hodnocen jako **dobrý**.

Výsledné hodnocení péče o území:

$$\sum_{i=1}^8 (S_i \cdot k_i) = 63,5 \quad H_{péče} = \frac{\sum_{i=1}^8 (S_i \cdot k_i)}{70} \cdot 100 = \frac{63,5}{70} \cdot 100 = 91$$

Péče o území je hodnocena jako **vynikající**.

Fotografická dokumentace:

Obr. 25: Vlastní fotografická dokumentace (PP Lúčky-Roveňky)

(vlevo nahoře – vlhká louka s lesíkem uprostřed lokality; vpravo nahoře – protékající potok směrem na SV;
vlevo dole – prstnatec Fuchsův; vpravo dole – prstnatec Fuchsův)

4.1.9 PP Pozděchov

Data terénních šetření: 6. 4. 2018

Tab. XXIX: Porovnání výskytu chráněných druhů cévnatých rostlin v PP Pozděchov

Název	Poslední záznam*	Nálezy z plánu péče**	Vlastní nálezy
šafrán bělokvětý	2010	ANO (vzácně)	ANO (100 ks)

* zjištěno pracovníky AOPK ČR – Pleva V., Turoňová D., Sobotíková R., Kučírek L., Pavelka J.

** Sedláček, 2014b

Tab. XXX: Hodnocení současného stavu území (PP Pozděchov)

Hodnocení současného stavu území	Stupeň (0-5) (S _i)	Násobný koeficient (k _i)	Počet bodů (S _i · k _i)	Kategorie území:	PP
				Název území:	Pozděchov
				Datum hodnocení:	6. 4. 2018
				Stručné zdůvodnění hodnocení	
Zachovalost	2	3	6	Předmět ochrany zde téměř není zachován. Majitel pozemku nedbá pokynů.	
Struktura	3	2,5	7,5	Struktura pozemku ohrožena – mnoho mechů brání množení šafránu.	
Významné druhy	1	2	2	Šafrán je zde na pokraji vyhynutí. Hlavní příčinou je nejspíš rozsáhlý porost mechu.	
Reprodukce	1	1,5	1,5	Šafrán se zde reprodukuje nedostatečně.	
Narušení obnovy	2	1,5	3	Pozemek je sekán více než 3x ročně, což ohrožuje šafrán. Také mech je nedostatečně odstraňován, a pokud ano, tak pomocí chemických prostředků a vápnem, což mění půdní vlastnosti, především propustnost vody.	
Invazní a expanzivní druhy	3	1	3	Nevhodná je vzrostlá linie zeravů při okraji území – zastíňuje stanoviště, což je jedním z možných faktorů podporující růst mechu.	
Skládky a odpad	5	1	5	Nezjištěn žádný odpad ani skládka.	
Jiné negativní vlivy	3	1,5	4,5	Louka je ohrožena výsadbou dalších ovocných dřevin, které zastíňují pozemek.	

Tab. XXXI: Hodnocení péče o území (PP Pozděchov)

Hodnocení péče o území	Stupeň (0-5) (S _i)	Násobný koeficient (k _i)	Počet bodů (S _i · k _i)	Kategorie území:	PP
				Název území:	Pozděchov
				Datum hodnocení:	6. 4. 2018
				Stručné zdůvodnění hodnocení	
Dokumentace	5	1	5	Plán péče je platný a dobře zpracovaný.	
Značení hranic	4	1	4	Chybí pruhové značení, přítomna je pouze informační cedule a státní znak.	
Cesty	4	1,5	6	Příjezd k památce je po vedlejší komunikaci. Pozemek je ohrožen sešlapem od majitelů.	
Ochranné pásmo	5	1,5	7,5	V ochranném pásmu nepůsobí negativní vlivy.	
Omezování vnějších negativních vlivů	3	1,5	4,5	Majitel pozemku nedbá o správné zacházení s pozemkem pro růst šafránu.	
Péče o obnovu	2	2	4	Doporučeno bylo udržování lučních společenstev sečením, extenzivní pastvou dobytka a mechanickým vyhrabáváním mechu. Realizováno je pouze sečení.	
Zásahy	2	2,5	5	Majitel pozemku doporučené zásahy neprovedl.	
Dosahování cílů ochrany	2	3	6	V roce 1992 bylo zde uváděno 4 000 ks šafránu, dnes jsou to jen desítky. Cíle ochrany rozhodně nejsou splněny.	

Výsledné hodnocení současného stavu ZCHÚ:

$$\sum_i^8 (S_i \cdot k_i) = 32,5 \quad H_{stav} = \frac{\sum_{i=1}^8 (S_i \cdot k_i)}{70} \cdot 100 = \frac{32,5}{70} \cdot 100 = 46$$

Současný stav území je hodnocen jako **špatný**.

Výsledné hodnocení péče o území:

$$\sum_i^8 (S_i \cdot k_i) = 42 \quad H_{péče} = \frac{\sum_{i=1}^8 (S_i \cdot k_i)}{70} \cdot 100 = \frac{42}{70} \cdot 100 = 60$$

Péče o území je hodnocena jako **průměrná**.

Fotografická dokumentace:

Obr. 26: Vlastní fotografická dokumentace (PP Pozdětchov)
(vlevo – informační tabule před vstupem na pozemek; vpravo – málo početná populace šafránu bělokvětého na soukromém pozemku)

4.1.10PP Růžďecký Vesník

Data terénních šetření: 25. 5. 2018 a 5. 7. 2018

Tab. XXXII: Porovnání výskytu chráněných druhů cévnatých rostlin v PP Růžďecký Vesník

Název	Poslední záznam*	Nálezy z plánu péče**	Vlastní nálezy
hlavinka horská	-	ANO (desítky)	NE
krušík bahenní	2002	ANO (10 ks kvetoucích)	ANO (8 ks)
pětiprstka žežulník	2011	ANO (50 ks)	ANO (150 ks)
prstnatec bezový	-	ANO (2 ks)	NE
prstnatec májový	2011	ANO (desítky)	ANO (10 ks)
vemeník dvoulistý	2010	ANO (50 ks)	ANO (5 ks)
vstavač kukačka	2011	ANO (10 ks)	ANO (2 ks)
vstavač mužský	2010	NE	ANO (1 ks)
vstavač mužský znamenavý	-	ANO (50 ks)	NE

* zjištěno pracovníky AOPK ČR – Pavelka J., Mírný M., Trezner J.

** Tkáčiková, 2013

Tab. XXXIII: Hodnocení současného stavu území (PP Růžďecký Vesník)

Hodnocení současného stavu území	Stupeň (0-5) (S _i)	Násobný koeficient (k _i)	Počet bodů (S _i · k _i)	Kategorie území:	PP
				Název území:	Růžďecký Vesník
				Datum hodnocení:	5. 7. 2018
				Stručné zdůvodnění hodnocení	
Zachovalost	4	3	12	Předmět ochrany je zde zachován, pouze na okrajích PP jsou nálety dřevin.	
Struktura	4	2,5	10	Pouze v okrajových částech jsou nálety dřevin.	
Významné druhy	5	2	10	Na území zjištěna řada druhů vstavačovitých (některé byly potvrzeny obyvateli území).	
Reprodukce	5	1,5	7,5	Reprodukce významných druhů probíhá.	
Narušení obnovy	5	1,5	7,5	K narušení obnovy nedochází.	
Invazní a expanzivní druhy	3	1	3	Je zde patrná sukcese druhy trav (třtina křovištní, válečka prapořitá).	
Skládky a odpad	5	1	5	Žádné odpadky ani skládky nezjištěny.	
Jiné negativní vlivy	5	1,5	7,5	Žádné negativní vlivy nepůsobí.	

Tab. XXXIV: Hodnocení péče o území (PP Růžďecký Vesník)

Hodnocení péče o území	Stupeň (0-5) (S _i)	Násobný koeficient (k _i)	Počet bodů (S _i · k _i)	Kategorie území:	PP
				Název území:	Růžďecký Vesník
				Datum hodnocení:	5. 7. 2018
				Stručné zdůvodnění hodnocení	
Dokumentace	5	1	5	Plán péče je platný a skvěle zpracovaný.	
Značení hranic	5	1	5	Je zde státní znak, informační tabule i pruhové značení.	

Cesty	5	1,5	7,5	Územím vede polní cesta bez negativních vlivů.
Ochranné pásmo	5	1,5	7,5	V ochranném pásmu nejsou žádné negativní vlivy. Nachází se zde velká populace (70 ks) vstavače mužského.
Omezování vnějších negativních vlivů	5	1,5	7,5	Z okolí nepůsobí žádné negativní vlivy.
Péče o obnovu	4	2	8	Lokalita je částečně zarůstána nálety dřevin.
Zásahy	4	2,5	10	K odstraňování náletů dochází, ale nejspíš v menší míře, než je potřeba.
Dosahování cílů ochrany	5	3	15	Je dosahováno cílů ochrany.

Výsledné hodnocení současného stavu ZCHÚ:

$$\sum_i^8 (S_i \cdot k_i) = 62,5 \quad H_{stav} = \frac{\sum_{i=1}^8 (S_i \cdot k_i)}{70} \cdot 100 = \frac{62,5}{70} \cdot 100 = 89$$

Současný stav území je hodnocen jako **dobrý**.

Výsledné hodnocení péče o území:

$$\sum_i^8 (S_i \cdot k_i) = 65,5 \quad H_{péče} = \frac{\sum_{i=1}^8 (S_i \cdot k_i)}{70} \cdot 100 = \frac{65,5}{70} \cdot 100 = 94$$

Péče o území je hodnocena jako **vynikající**.

Fotografická dokumentace:

Obr. 27: Vlastní fotografická dokumentace (PP Růžděcký Vesník)

(vlevo nahoře – státní znak; nahoře uprostřed – vstavač mužský; vpravo nahoře – prstnatec májový; dole – pětiprstka žežulník (populace a detail))

4.1.11 PP Semetín – luční prameniště

Data terénních šetření: 6. 6. 2018 a 25. 6. 2018

Tab. XXXV: Porovnání výskytu chráněných druhů cévnatých rostlin v PP Semetín – luční prameniště

Název	Poslední záznam*	Nálezy z plánu péče**	Vlastní nálezy
kruštík bahenní	2011	NE	NE
mečík střechovitý	2011	NE	NE
prstnatec májový	2011	ANO (jedinci)	NE

tolije bahenní	2011	ANO (jedinci)	NE
----------------	------	---------------	----

* zjištěno pracovníky AOPK ČR – Pavelka J., Dančák M., Tkačíková J.

** Pavelčíková a Pavelčík, 2012

Tab. XXXVI: Hodnocení současného stavu území (PP Semetín – luční prameniště)

Hodnocení současného stavu území	Stupeň (0-5) (S _i)	Násobný koeficient (k _i)	Počet bodů (S _i · k _i)	Kategorie území:	PP
				Název území:	Semetín – luční prameniště
				Datum hodnocení:	25. 6. 2018
				Stručné zdůvodnění hodnocení	
Zachovalost	1	3	3	Předmět ochrany není zachován.	
Struktura	3	2,5	7,5	Struktura odpovídá předmětu ochrany pouze částečně, značná sukcese a zásahy od chatařů.	
Významné druhy	n	2	0	Nenašel jsem žádné významné druhy, proto je toto kritérium neohodnoceno.	
Reprodukce	1	1,5	1,5	Reprodukce neprobíhá či pouze v malé míře.	
Narušení obnovy	3	1,5	4,5	Obnova je narušena chataři.	
Invazní a expanzivní druhy	3	1	3	Na území PP jsem zaznamenal třtinu křovištní, orobinec širokolistý a rákos obecný.	
Skládky a odpad	5	1	5	Žádné odpadky jsem nenalezl.	
Jiné negativní vlivy	2	1,5	3	Umělé odvodňování lokality chataři. Vysazování rakytníku. Skladování kompostu.	

Tab. XXXVII: Hodnocení péče o území (PP Semetín – luční prameniště)

Hodnocení péče o území	Stupeň (0-5) (S _i)	Násobný koeficient (k _i)	Počet bodů (S _i · k _i)	Kategorie území:	PP
				Název území:	Semetín – luční prameniště
				Datum hodnocení:	25. 6. 2018
				Stručné zdůvodnění hodnocení	
Dokumentace	5	1	5	Plán péče je platný a dobře zpracovaný.	
Značení hranic	4	1	4	Chybí informační tabule.	
Cesty	4	1,5	6	Přes území vede pěšina k chatám a v ochranném pásmu je ze 3 stran komunikace. Žádná z cest ale významně neovlivňuje památku.	
Ochranné pásmo	2	1,5	3	V ochranném pásmu mají negativní vliv především chataři (hnojení zahrádek, vysazování nevhodných dřevin, skládky kompostu aj.).	
Omezování vnějších negativních vlivů	2	1,5	3	Nedostatečné omezování vnějších negativních vlivů.	
Péče o obnovu	3	2	3	O obnovu je nedostatečně pečováno. Území je uměle odvodňováno a není adekvátně koseno.	
Zásahy	3	2,5	7,5	Nedošlo k nutně potřebným zásahům.	

Dosahování cílů ochrany	2	3	6	Cíle jsou dosaženy jen částečně. Biotop vápnního rašeliniště je prozatím zachován.
--------------------------------	---	---	---	--

Výsledné hodnocení současného stavu ZCHÚ:

$$\sum_i^8 (S_i \cdot k_i) = 27,5 \quad H_{stav} = \frac{\sum_{i=1}^8 (S_i \cdot k_i)}{70} \cdot 100 = \frac{27,5}{60} \cdot 100 = 46$$

Současný stav území je hodnocen jako **špatný**.

Výsledné hodnocení péče o území:

$$\sum_i^8 (S_i \cdot k_i) = 37,5 \quad H_{péče} = \frac{\sum_{i=1}^8 (S_i \cdot k_i)}{70} \cdot 100 = \frac{37,5}{70} \cdot 100 = 54$$

Péče o území je hodnocena jako **průměrná**.

Fotografická dokumentace:

Obr. 28: Vlastní fotografická dokumentace (PP Semetín – luční prameniště) (vlevo – státní znak; vpravo – pohled na V k chatové osadě)

4.1.12 PP Sucháčkovy paseky

Data terénních šetření: 6. 4. 2018

Tab. XXXVIII: Porovnání výskytu chráněných druhů cévnatých rostlin v PP Sucháčkovy paseky

Název	Poslední záznam*	Nálezy z plánu péče**	Vlastní nálezy
šafrán bělokvěť	2017	ANO (tisíce ks)	ANO (přes 5000ks)

* zjištěno pracovníky AOPK ČR – Trezner J., Šoltysová L., Hustáková K., Pavelka J.

** Sedláček, 2014c

Tab. XXXIX: Hodnocení současného stavu území (PP Sucháčkovy paseky)

Hodnocení současného stavu území	Stupeň (0-5) (S _i)	Násobný koeficient (k _i)	Počet bodů (S _i · k _i)	Kategorie území:	PP
				Název území:	Sucháčkovy paseky
				Datum hodnocení:	6. 4. 2018
				Stručné zdůvodnění hodnocení	
Zachovalost	5	3	15	Předmět ochrany je zde zcela zachován.	
Struktura	4	2,5	10	Struktura území vyhovuje růstu šafránu, ale je zde častý porost mechu.	
Významné druhy	5	2	10	Na území se vyskytuje šafrán bělokvětý.	
Reprodukce	5	1,5	7,5	Velká reprodukce šafránu, tisíce kusů.	
Narušení obnovy	3	1,5	4,5	Území je narušeno rozoráním části louky a také splachy a hnojením z polí v okolí.	
Invazní a expanzivní druhy	5	1	5	Žádné invazivní ani expanzivní druhy rostlin jsem zde neobjevil.	
Skládky a odpad	5	1	5	Nenašel jsem zde žádné skládky ani odpadky.	
Jiné negativní vlivy	4	1,5	6	Na území působí negativně návštěvníci sešlapem a trháním šafránů.	

Tab. XL: Hodnocení péče o území (PP Sucháčkovy paseky)

Hodnocení péče o území	Stupeň (0-5) (S _i)	Násobný koeficient (k _i)	Počet bodů (S _i · k _i)	Kategorie území:	PP
				Název území:	Sucháčkovy paseky
				Datum hodnocení:	6. 4. 2018
				Stručné zdůvodnění hodnocení	
Dokumentace	5	1	5	Plán péče je platný a dobře zpracovaný.	
Značení hranic	4	1	4	Chybí cedule se státním znakem.	
Cesty	5	1,5	7,5	Cesty vedou pouze kolem chráněného území a neovlivňují památku.	
Ochranné pásmo	3	1,5	4,5	V ochranném pásmu jsou pole ovlivňující památku splachy. V okolí je asfaltová komunikace a hospodářství.	
Omezování vnějších negativních vlivů	3	1,5	4,5	Působí negativně pole.	
Péče o obnovu	5	2	10	Je zde prováděno pravidelné kosení.	
Zásahy	5	2,5	12,5	Všechny potřebné zásahy k zachování předmětu ochrany jsou realizovány.	
Dosahování cílů ochrany	5	3	15	Cílů ochrany je dosahováno hlavně dobrým managementem ochrany.	

Výsledné hodnocení současného stavu ZCHÚ:

$$\sum_i^8 (S_i \cdot k_i) = 63 \quad H_{stav} = \frac{\sum_{i=1}^8 (S_i \cdot k_i)}{70} \cdot 100 = \frac{63}{70} \cdot 100 = 90$$

Současný stav území je hodnocen jako **dobrý**.

Výsledné hodnocení péče o území:

$$\sum_i^8 (S_i \cdot k_i) = 63 \quad H_{péče} = \frac{\sum_{i=1}^8 (S_i \cdot k_i)}{70} \cdot 100 = \frac{63}{70} \cdot 100 = 90$$

Péče o území je hodnocena jako **dobrá**.

Fotografická dokumentace:

Obr. 29: Vlastní fotografická dokumentace (PP Sucháčkovy paseky)
(vlevo – informační tabule; vpravo – šafrán bělokvěť)

4.1.13 PP U Vaňků

Data terénních šetření: 29. 3. 2018

Tab. XLI: Porovnání výskytu chráněných druhů cévnatých rostlin v PP U Vaňků

Název	Poslední záznam*	Nálezy z plánu péče**	Vlastní nálezy
ladoňka dvoulistá	1980	NE	NE
ladoňka karpatská	1994	ANO (tisíce ks)	ANO (více než 1000 ks)

* zjištěno pracovníky AOPK ČR – Neuschlová Š., Pavelka J

** Lacina, 2012c

Tab. XLII: Hodnocení současného stavu území (PP U Vaňků)

Hodnocení současného stavu území	Stupeň (0-5) (S _i)	Násobný koeficient (k _i)	Počet bodů (S _i · k _i)	Kategorie území:	Přírodní památka
				Název území:	U Vaňků
				Datum hodnocení:	29. 3. 2018
				Stručné zdůvodnění hodnocení	
Zachovalost	5	3	15	Předmět ochrany je zde velmi dobře zachován.	
Struktura	5	2,5	12,5	Struktura CHÚ je ideální pro růst a množení ladoňek.	

Významné druhy	5	2	10	Ladoňky se zde vyskytují hojně (tisíce kusů) hlavně v Z části CHÚ. Na ostatních lokalitách se vyskytují spíše v malých skupinkách.
Reprodukce	5	1,5	7,5	Dochází k dobré reprodukci ladoněk. Vyskytují se i v ochranném pásmu.
Narušení obnovy	4	1,5	6	Území není výrazně narušováno. Problémem je pouze hlavního tahu Vsetín – Valašské Meziříčí a chalupy. Díky kterým dochází k ruderalizaci (maliník, kopřiva).
Invazní a expanzivní druhy	4	1	4	V malé míře se zde vyskytuje invazivní trnovník akát a expanzivní maliník a kopřiva.
Skládky a odpad	4	1	4	Území nebylo výrazně znečištěno odpadky. Na celém území jen pár kusů odpadků.
Jiné negativní vlivy	5	1,5	7,5	Hlavním negativním vlivem je nadměrný hluk ze silniční a železniční komunikace. Hodnocení je 5, hluk na růst ladoněk nemá vliv.

Tab. XLIII: Hodnocení péče o území (PP U Vaňků)

Hodnocení péče o území	Stupeň (0-5) (S_i)	Násobný koeficient (k_i)	Počet bodů (S_i · k_i)	Kategorie území:	Přírodní památka
				Název území:	U Vaňků
				Datum hodnocení:	29. 3. 2018
				Stručné zdůvodnění hodnocení	
Dokumentace	5	1	5	Plán péče je platný a skvěle zpracovaný.	
Značení hranic	4	1	4	Na přístupové cestě tabule se státním znakem, území je ohraničeno pruhovým značením. Chybí informační tabule.	
Cesty	5	1,5	7,5	Na území jsou pouze úzké lesní pěšinky a jedna větší nezpevněná cesta.	
Ochranné pásmo	4	1,5	6	V ochranném pásmu se vyskytuje menší skládka a odpadky. Což nemá výrazný vliv na růst ladoněk.	
Omezování vnějších negativních vlivů	4	1,5	6	Na území působí mírné negativní vlivy, jako je hlučnost a prašnost z blízké komunikace.	
Péče o obnovu	4	2	8	Vsazování dalších listnatých dřevin na podporu přirozené skladby lesa a snaha o rozšíření ladoněk.	
Zásahy	4	2,5	10	Přilehlé louky jsou jednou ročně koseny, vhodné doplnit pastvou dobytka. Nutné pravidelně odstraňovat odpadky z přilehlé železnice a silnice. Nutné zamezit výsadbě nepůvodních dřevin. A vhodné rozšířit růst ladoňky (je k tomu vhodná přilehlá parcela, kde je potřeba souhlas majitele).	
Dosahování cílů ochrany	4	3	12	Cíl je splněn. Dochází také k rozšiřování ladoňky do okolí. Ale mělo by se zabránit hlavně sukcesi listnatého lesa a ruderalizaci.	

Výsledné hodnocení současného stavu ZCHÚ:

$$\sum_i^8 (S_i \cdot k_i) = 66,5 \quad H_{stav} = \frac{\sum_{i=1}^8 (S_i \cdot k_i)}{70} \cdot 100 = \frac{66,5}{70} \cdot 100 = 95$$

Současný stav území je hodnocen jako **vynikající**.

Výsledné hodnocení péče o území:

$$\sum_i^8 (S_i \cdot k_i) = 58,5 \quad H_{péče} = \frac{\sum_{i=1}^8 (S_i \cdot k_i)}{70} \cdot 100 = \frac{58,5}{70} \cdot 100 = 84$$

Péče o území je hodnocena jako **dobrá**.

Fotografická dokumentace:

Obr. 30: Vlastní fotografická dokumentace (PP U Vaňků)
(vlevo nahoře – skládka v ochranném pásmu u hlavním tahu Vsetín –
Valašské Meziříčí; vpravo nahoře – území PP a přilehlá chata; vlevo dole
– ladoňka karpatská)

4.1.14PP Uherská

Data terénních šetření: 23. 5. 2018

Tab. XLIV: Porovnání výskytu chráněných druhů cévnatých rostlin v PP Uherská

Název	Poslední záznam*	Nálezy z plánu péče**	Vlastní nálezy
hlavinka horská	2002	NE	NE
pětiprstka žežulník	2004	ANO (ojediněle)	NE
prstnatec bezový	2008	ANO (málo)	NE
prstnatec Fuchsův	2004	ANO (málo)	NE
prstnatec májový	2004	ANO (málo)	NE
vemeník dvoulistý	2008	ANO (málo)	NE
vrtička měsíční	2010	ANO (nepravdělně)	NE
vstavač mužský	2008	NE	ANO (100 ks)
vstavač mužský znamenavý	-	ANO (málo)	NE

* zjištěno pracovníky AOPK ČR – Tkáčiková J., Popelářová M., Chytil P., Jetenská E., Škrabalová E.

** Popelářová, 2011

Tab. XLV: Hodnocení současného stavu území (PP Uherská)

Hodnocení současného stavu území	Stupeň (0-5) (S _i)	Násobný koeficient (k _i)	Počet bodů (S _i · k _i)	Kategorie území:	PP
				Název území:	Uherská
				Datum hodnocení:	23. 5. 2018
				Stručné zdůvodnění hodnocení	
Zachovalost	5	3	15	Předmět ochrany je zachován.	
Struktura	4	2,5	10	Ojediněle se zde vyskytují nálety smrků.	
Významné druhy	4	2	8	Na území se vyskytují vstavačovité, ale v malé druhové rozmanitosti.	
Reprodukce	5	1,5	7,5	Reprodukce vstavačovitých probíhá.	
Narušení obnovy	5	1,5	7,5	Z narušení obnovy území nedochází.	
Invazní a expanzivní druhy	3	1	3	Na území jsem zaznamenal třtinu křovištní, válečku prapořitou a kopřivu dvoudomou.	
Skládky a odpad	5	1	5	Žádné odpadky ani skládky na území.	
Jiné negativní vlivy	4	1,5	6	Přítomnost elektrického vedení.	

Tab. XLVI: Hodnocení péče o území (PP Uherská)

Hodnocení péče o území	Stupeň (0-5) (S _i)	Násobný koeficient (k _i)	Počet bodů (S _i · k _i)	Kategorie území:	PP
				Název území:	Uherská
				Datum hodnocení:	23. 5. 2018
				Stručné zdůvodnění hodnocení	
Dokumentace	5	1	5	Plán péče je platný a skvěle zpracovaný.	
Značení hranic	4	1	4	Chybí informační tabule.	
Cesty	5	1,5	7,5	Pouze stezky pro zvěř, které nijak neovlivňují památku.	
Ochranné pásmo	5	1,5	7,5	V okolí je pouze hospodářské stavení a pastviny.	

Omezování vnějších negativních vlivů	5	1,5	7,5	Na území nepůsobí žádné negativní vnější vlivy.
Péče o obnovu	4	2	8	Je potřeba více odstraňovat nedopasky ovčí expanzivních druhů rostlin.
Zásahy	4	2,5	10	Pastvu ovcí je vhodné doplnit i dalším dobyt看em.
Dosahování cílů ochrany	4	3	12	Cíle ochrany jsou dosahovány, ale na území je malý počet druhů vstavačovitých.

Výsledné hodnocení současného stavu ZCHÚ:

$$\sum_i^8 (S_i \cdot k_i) = 62 \quad H_{stav} = \frac{\sum_{i=1}^8 (S_i \cdot k_i)}{70} \cdot 100 = \frac{62}{70} \cdot 100 = 89$$

Současný stav území je hodnocen jako **dobrý**.

Výsledné hodnocení péče o území:

$$\sum_i^8 (S_i \cdot k_i) = 61,5 \quad H_{péče} = \frac{\sum_{i=1}^8 (S_i \cdot k_i)}{70} \cdot 100 = \frac{61,5}{70} \cdot 100 = 88$$

Péče o území je hodnocena jako **dobrá**.

Fotografická dokumentace:

Obr. 31: Vlastní fotografická dokumentace (PP Uherská)
(vlevo nahoře, uprostřed nahoře, vpravo nahoře, vlevo dole – vstavač mužský; vpravo dole – jalovcová stráň z JV)

4.1.15 PP Zubří

Data terénních šetření: 29. 3. 2018

Tab. XLVII: Porovnání výskytu chráněných druhů cévnatých rostlin v PP Zubří

Název	Poslední záznam*	Nálezy z plánu péče**	Vlastní nálezy
sněženska podsněžník	1983	NE	ANO (5 ks)
šafrán karpatský	2013	ANO (200 ks)	ANO (20 ks)

* zjištěno pracovníky AOPK ČR – Popelářová M., Kovařík J., Neuschlová Š., Šimurdová L.

** Popelářová, 2014

Tab. XLVIII: Hodnocení současného stavu území (PP Zubří)

Hodnocení současného stavu území	Stupeň (0-5) (S _i)	Násobný koeficient (k _i)	Počet bodů (S _i · k _i)	Kategorie území:	Přírodní památka
				Název území:	Zubří
				Datum hodnocení:	29. 3. 2018
				Stručné zdůvodnění hodnocení	
Zachovalost	3	3	9	Populace šafránu karpatského je velmi na ústupu. Na mnoha místech nevyhovující stanoviště pro růst šafránu (za posledních 10 let snížení o 50 % (Popelářová, 2014)).	
Struktura	3	2,5	7,5	Na velké ploše zahrady není vhodné prostředí pro růst šafránu (zryté záhony a zahradní posezení).	
Významné druhy	2	2	4	Populace šafránu výrazně ustupuje.	
Reprodukce	3	1,5	4,5	Reprodukce šafránu probíhá, ale ne výrazně.	
Narušení obnovy	3	1,5	4,5	Růst šafránu poškozuje častý sešlap majiteli, nízké kosení trávníku zjara, hnojení, výsadba ovocných stromů (což zvyšuje suchost půdy) a občasné zarůstání mechem.	
Invazní a expanzivní druhy	4	1	4	Na pozemku se nachází pouze jednotlivě kopřiva dvoudomá.	
Skládky a odpad	5	1	5	Na pozemku se nenachází odpadky ani skládky. Vyskytuje se běžný zahrádkářský odpad (kompost, dřevo atd.)	
Jiné negativní vlivy	4	1,5	6	Hranice zahrady je tvořena potokem, který postupně vymílá břeh.	

Tab. XLIX: Hodnocení péče o území (PP Zubří)

Hodnocení péče o území	Stupeň (0-5) (S _i)	Násobný koeficient (k _i)	Počet bodů (S _i · k _i)	Kategorie území:	Přírodní památka
				Název území:	Zubří
				Datum hodnocení:	29. 3. 2018
				Stručné zdůvodnění hodnocení	
Dokumentace	5	1	5	Plán péče je skvěle zpracován.	
Značení hranic	4	1	4	Chybí pruhové značení. Území PP je ohraničeno plotem a je zde přítomna tabule se státním znakem a informační tabule.	
Cesty	3	1,5	4,5	Cesty na pozemku přítomny nejsou, ale dochází k sešlapu šafránu majiteli.	
Ochranné pásmo	3	1,5	4,5	Ochranné pásmo není vyhlášeno, je tedy podle zákona 50 m kolem hranice PP. Nachází se zde silnice, obytné domy, potok a zahrady. Přímé ohrožení památky nehrozí.	
Omezování vnějších negativních vlivů	4	1,5	6	Negativní vlivy působí hlavně ze silnice, která je v ochranném pásmu, a také vymílání břehu PP potokem.	
Péče o obnovu	3	2	6	Dosavadní péče není na dobré úrovni, dochází k významnému úbytku šafránu. Je potřeba lepší domluva s majiteli pozemku.	

Zásahy	2	2,5	5	Nevhodnými zásahy ze strany majitelů pozemku se snižuje populace šafránu.
Dosahování cílů ochrany	2	3	6	Poškození předmětu ochrany nevhodnými zásahy ze strany majitelů pozemku.

Výsledné hodnocení současného stavu ZCHÚ:

$$\sum_i^8 (S_i \cdot k_i) = 44,5 \quad H_{stav} = \frac{\sum_{i=1}^8 (S_i \cdot k_i)}{70} \cdot 100 = \frac{44,5}{70} \cdot 100 = 64$$

Současný stav území je hodnocen jako **průměrný**.

Výsledné hodnocení péče o území:

$$\sum_i^8 (S_i \cdot k_i) = 41 \quad H_{péče} = \frac{\sum_{i=1}^8 (S_i \cdot k_i)}{70} \cdot 100 = \frac{41}{70} \cdot 100 = 59$$

Péče o území je hodnocena jako **průměrná**.

Fotografická dokumentace:

Obr. 32: Vlastní fotografická dokumentace (PP Zubří)

(vlevo – sněžěnka podsněžník; uprostřed – státní znak za hranicí soukromého pozemku; vpravo – šafrán karpatský v malé populaci)

4.2 Diskuze

Při vlastních terénních průzkumech se podařilo nalézt pouze 32 % (31 z 97) chráněných druhů rostlin napříč řešenými lokalitami. I po opakované návštěvě a velmi důkladném prozkoumání území jsem neobjevil často to, co uváděli odborníci z AOPK ČR nebo autoři plánů péče. Tento fakt může mít několik příčin:

1. Problematická populační dynamika orchidejí – v každém roce nekvete stejný počet rostlin. Tato skutečnost může být způsobena:

- a. Dormancí** – jev, který byl pozorován mj. i u orchidejí. Vegetativní dormance souvisí s mykorhizní symbiózou. Orchidej se zmenší jen na podzemní část rostliny i na několik let (Whigham a kol., 2014). Faktory ovlivňující přechod do dormance jsou především malé množství světla, změna vlhkosti a špatný stav mykorhizního symbionta (McCormick a Whigham, 2012). V případě náhlého sucha (viz bod 5) se zmenšuje množství symbionta. Populace vstavačovitých, jejichž počty se snižují, mají vždy zvyšující se množství jedinců dormantních, kteří úplně vymizí, pokud se podmínky na dané lokalitě nezlepší (McCormick a Whigham, 2012; Shefferson a kol., 2003).
- b. Semennou bankou** – hromadění semen v půdě v případě nevyklíčení všech semen v následujícím roce (Begon a kol. 1997; Baláž a kol. 2010). Semena lučních druhů orchidejí jsou schopna v půdě přežít kratší dobu než semena lesních druhů. Některá přežijí v půdě až 7 let (Whigham a kol., 2006). Semennou banku ovlivňuje častá mortalita semen a reprodukce orchidejí (Whigham a kol. 2006).
- c. Klíčením** – klíčení i vývoj protokormů je různý v závislosti na druhu orchideje. Doba od vyklíčení do prvního kvetení rostliny se u našich druhů vstavačovitých pohybuje v rozmezí 5 – 15 let (Průša, 2005). U některých druhů (silně či zcela mykotrofní) se odhaduje až 10 a více let. Bradáček vejčitý má maximální délku života až 70 let (Jersáková a Kindlmann, 2004).
- d. Herbivorií** – okus různých částí rostliny způsobený zvěří (dobytek, skot, divoká prasata, hlodavci, plži aj.). Herbivorie je u orchidejí minimální a efekty na populaci jsou malé. Pokud je rostlina zbavena listů, nekvete v dalším roce (Willems a Bik, 1991). Ideálním managementem lokalit je spásání. Dobytek způsobuje větší mechanické poškození, vysokou mortalitu a malé přírůstky v populaci orchidejí, ale po pastvě ovcí se velikost populace zvýšila (Waite a Hutchings, 1991).

2. **Přehlednutí rostliny** – v některých případech, zejména při přítomnosti vysokého travního porostu, je velmi snadné rostlinu přehlednout.
3. **Stáří nálezových botanických dat a poškození biotopu** – některá nálezová data jsou starší 70 let (většina více než 10 let). Tudíž lze předpokládat změny biotopu. Nejčastější příčinou je sukcese, která vede ke změně druhového složení společenstev. Působí např. eutrofizace, dále také acidifikace. Lokálně v řadě území působí vlivy spojené s turistikou, výstavbou cest a budov, sešlap a sjíždění apod. Dále jsou louky ohroženy těžbou, rekonstrukcí železnic, okusy od zvěře, splachy z pole, šířením nepůvodních a expanzivních druhů, ruderalizací, výsadbou dřevin, erozí, odvodňováním aj. (Chvojková a kol., 2011).
4. **Nesprávný management** – např. zarůstání náletovými dřevinami, absence pastvy aj. Každá rostlina mnohdy vyžaduje různý management lokality a u mnohých tento management ani není znám (Jersáková a Kindlmann, 2004; Průša, 2005).
5. **Klimatické podmínky** – populační dynamiku orchidejí ovlivňují také globální změny počasí i variabilita místních klimatických podmínek (Willems a Bik, 1991). Nejčastějšími ukazateli klimatických podmínek jsou průměrná teplota a úhrn srážek. Byl zjištěn negativní vliv sucha na kvetení. V této studii konkrétně u populace švihlíku krutiklasu (Wells, 1967). Vážné poškození populace je také často způsobeno krátkodobým extrémním výkyvem klimatu, např. intenzivním suchem či mrazem (Vanhecke, 1991). Klimatická atypičnost roku 2018 – některé druhy rostlin rozkvétaly i o 2 měsíce dříve. Bylo tedy velmi složité zachytit dobu kvetení, tudíž se mohlo stát, že byly přehlednuty. Zjistilo se, že krátce kvetoucí rostliny vlivem dlouhodobého sucha podlehly bleskové evoluci a začaly kvést dříve (Franks a kol., 2007).
6. **Energetická náročnost tvorby květních stvolů a semen** – teorie životního cyklu předpokládá výskyt tzv. trade-off mezi aktuální reprodukcí a budoucím růstem rostliny. Pokud rostlina vytvořila v jednom roce velké množství semen, tak v následující sezóně nemusí kvést vůbec a může být i menší (Kull, 2002).
7. **Špatné rozpoznání druhů** – problematické jsou zejména vstavač mužský x vstavač mužský znamenáný a prstnatec májový x prstnatec Fuchsův. Tyto druhy jsou od sebe často těžko rozpoznatelné a v nemalé míře vytváří hybridy.
 - a. Vstavač mužský je členěn na několik poddruhů. U nás roste vstavač mužský znamenáný s dlouze špičatými okvětními lístky a středním lalokem pysku dvakrát delším než laloky postranní, a vstavač mužský pravý s okvětními lístky tupými nebo krátce zašpičatělými a střední lalok pysku o málo delší než postranní. Mezi oběma poddruhy existuje mnoho přechodných forem (Nepraš a kol., 2008).

b. Prstnatec Fuchsův existuje v mnoha barevných (od bílé po nachovou) i morfologických variacích. Různá může být i skvrnitost listů. Stejně tak je na tom prstnatec májový. Oba tyto druhy rostou nejčastěji pospolu a vytváří hybrida – prstnatec Braunův (*Dactylorhiza × braunii*) (Nepraš a kol., 2008).

Původně orchideje rostly v lesích, na lesních světlinách pásaných divokou zvěří, v trávnicích nad hranicí lesa a na místech, které byly pravidelně narušovány záplavami, požáry aj. (Jersáková a Kindlmann, 2004). Mj. intenzifikace zemědělství a lesnictví měla za následek zánik většiny přirozených stanovišť orchidejí. S příchodem člověka a rozvojem krajiny se mnohé druhy vstavačovitých přesídlily na otevřené louky a pastviny, čímž se adaptovaly na sekundární bezlesí (Jersáková a Kindlmann, 2004).

Pravidelný management lokalit by měl být doprovázen sledováním populační dynamiky, aby se zajistila správnost a vhodnost managementu k trvalému udržení populací (Jersáková a Kindlmann, 2004). Zjistit správný management není snadné, často se spoléháme pouze na intuici. I s předpokladem správného managementu je těžké rozhodnout, jestli má na populace dobrý nebo špatný vliv (Waite a Hutchings, 1991). Pro orchidejové lokality je správným managementem pastva, přiměřený počet kosení ve správnou dobu (může snížit stínění; zlepšuje kvetení – v nekosených loukách prokazatelně přibývá sterilních rostlin (Jersáková a kol., 2002); může snížit kompetici s dalšími rostlinami v okolí (Hutchings, 1989; Kull, 2002; Janečková a kol., 2006)). Dále také narušování půdního povrchu (např. mechanické odstraňování mechu), vypalování, vápnění a hnojení, odstraňování náletových dřevin, odstraňování invazivních a expanzivních druhů rostlin, odbahňování aj. (Háková a kol., 2004).

4.2.1 Souhrn výsledků hodnocení stavu a péče o území

V následujících tabulkách (Tab. L, Tab. LI) jsou shrnuty výsledky vlastního hodnocení současného stavu a péče o území podle metodiky Svátka a Bučka (2005). Je z nich patrné, že nejhoršího hodnocení v obou tabulkách dosáhlo těchto 5 MZCHŮ – PP Bečevná, PP Choryňská stráž, PP Semetín – luční prameniště, PP Pozděchov a PP Zubří. Těmto lokalitám by se měla v budoucnu věnovat zvýšená pozornost. Špatné hodnocení je způsobeno převážně nenalezením významných druhů, tudíž i předmětů ochrany, nebo jejich rapidním úbytkem.

Vynikajícího stavu dosáhly PP U Vaňků a PP Louky pod Štípou (Tab. L). Nejlépe hodnocené parametry jsou „Skládky a odpady“ a „Jiné negativní vlivy“. Tento fakt je nejspíš

dán obecnou charakteristikou Valašska. Jedním z vlivů je nízká aglomerace. Samotný Vsetín je ze všech stran obklopen lesy (Moravskoslezské Beskydy, Karpaty, Javorníky, Vizovická vrchovina a Hostýnsko-vsetínská hornatina) (Pavelka a Trezner, 2001). Také většina studovaných lokalit není zatížena vysokou návštěvností a je špatně přístupná.

Tab. L: Souhrnná tabulka hodnocení současného stavu území

Hodnocení současného stavu území												
Kat.	Název	Zachovalost	Struktura	Významné druhy	Reprodukce	Narušení obnovy	Invazivní a expanzivní druhy	Skládky a odpad	Jiné negativní vlivy	[%]	Hodnocení	Pořadí
PP	U Vaňků	5	5	5	5	4	4	4	5	95	vynikající	1.
PP	Louky pod Štípou	5	4	5	4	4	4	5	5	91	vynikající	2.
PP	Lačnov	5	5	5	5	3	5	4	3	90	dobrý	3.
PP	Sucháčkovy paseky	5	4	5	5	3	5	5	4	90	dobrý	4.
PP	Louka pod Rančem	5	5	4	4	5	4	5	5	89	dobrý	5.
PP	Růžděcký Vesník	4	4	5	5	5	3	5	5	89	dobrý	6.
PP	Uherská	5	4	4	5	5	3	5	4	89	dobrý	7.
PR	Losový	4	4	4	5	5	3	5	5	86	dobrý	8.
PR	Dubcová	5	4	4	4	3	5	3	5	84	dobrý	9.
PP	Lúčky – Roveňky	3	4	3	4	4	4	5	5	76	dobrý	10.
PP	Zubří	3	3	2	3	3	4	5	4	64	průměrný	11.
PP	Choryňská stráž	1	2	n	1	3	5	5	4	50	špatný	12.
PP	Bečevná	1	2	n	1	3	5	4	3	46	špatný	13.
PP	Pozděchov	2	3	1	1	2	3	5	3	46	špatný	14.
PP	Semetín – luční prameniště	1	3	n	1	3	3	5	2	46	špatný	15.
Průměr		3,6	3,7	3,9	3,5	3,7	4	4,7	4,1			

Z Tab. LI vyplývá vynikající hodnocení péče o území pro 4 lokality – PR Losový, PP Růžděcký Vesník, PP Louka pod Rančem a PP Lúčky – Roveňky. A nejlépe hodnoceným faktorem je „Dokumentace“. Až na PR Dubcová (kde se momentálně jedná o přehlášení CHÚ) jsou ke všem lokalitám dobře vypracovány plány péče a další dokumentace. Všechny plány péče jsou dostupné na drusop.natur.cz.

Tab. LI: Souhrnná tabulka hodnocení péče o území

Hodnocení péče o území												
Kat.	Název	Dokumentace	Značení hranic	Cesty	Ochranné pásmo	Omezování vnějších negativních vlivů	Péče o obnovu	Zásahy	Dosahování cílů ochrany	[%]	Hodnocení	Pořadí
PR	Losový	5	5	5	5	5	5	4	5	96	vynikající	1.
PP	Růžděcký Vesník	5	5	5	5	5	4	4	5	94	vynikající	2.
PP	Louka pod Rančem	5	4	5	4	5	5	5	4	92	vynikající	3.
PP	Lúčky – Roveňky	5	4	4	4	5	5	4	5	91	vynikající	4.
PP	Sucháčkovy paseky	5	4	5	3	3	5	5	5	90	dobrá	5.
PP	Uherská	5	4	5	5	5	4	4	4	88	dobrá	6.
PP	Louky pod Štípou	5	5	3	4	3	5	4	5	86	dobrá	7.
PP	U Vaňků	5	4	5	4	4	4	4	4	84	dobrá	8.
PP	Lačnov	5	5	3	3	2	5	4	5	81	dobrá	9.
PR	Dubcová	1	4	5	5	3	4	4	3	78	dobrá	10.
PP	Choryňská stráž	5	4	5	3	4	2	3	2	64	průměrná	11.
PP	Pozděchov	5	4	4	5	3	2	2	2	61	průměrná	12.
PP	Zubří	5	4	3	3	4	3	2	2	59	průměrná	13.
PP	Semetín – luční prameniště	5	4	4	2	2	3	3	2	54	průměrná	14.
PP	Bečevná	5	3	3	4	2	2	3	1	51	průměrná	15.
Průměr		4,7	4,2	4,3	3,9	3,7	3,9	3,7	3,6			

4.2.2 Diskuze k jednotlivým lokalitám a návrhy optimalizací

PP Bečevná

V této lokalitě jsem nenalezl žádné významné druhy cévnatých rostlin. Vstavač bledý, který je předmětem ochrany, zde v roce 2018 nejspíš nerostl nebo jsem průzkum neprovedl v době květu.

Do začátku 70. let 20. stol. vedlo přes území vedení vysokého napětí, pod kterým se udržoval nižší porost. Po jeho eliminaci byly stromy ponechány volnému růstu, čímž se zhoršily světelné podmínky. Zastínění působí vymírání místní populace vstavače bledého. Jako vhodným managementem plán péče uvádí – nezvyšovat podíl geograficky nepůvodních

dřevin, odstraňovat invazivní a nepůvodní druhy, ochrana proti zvěři, ponechat mrtvé stromy jako doupné a poté nechat volně na zemi (Lacina, 2012a; Podešva, 2017b).

Se všemi těmito opatřeními souhlasím. Doporučuji nadále taxon monitorovat. Pokud by se ani po několika letech tento druh vstavače na území neobjevil, je potřeba upravit management (především snížit pokryvnost dřevin).

PR Dubcová

Během tří botanických průzkumů v roce 2018 jsem našel celkem 3 z chráněných rostlin – pětiprstku žežulník, prstnatce Fuchsova, prstnatce májového a hybrid prstnatce Fuchsova a májového (Slavík a Štěpánková, 2011).

Původním důvodem ochrany byla bohatá populace švihlíku krutiklasu (*Spiranthes spiralis*). Poslední výskyt je z konce 50. let 20. stol.. Zánik populace souvisel s ukončením pastvy ovcí, změnou skladby společenstev a s vysazováním smrku. Rezervace je ohrožována také náletem dřevin, šířením invazivních druhů a snahami vlastníků o její odvodňování hloubením stružek. Je třeba zajistit pravidelný pokos včetně odklizení sena (Podešva, 2017c).

V PR Dubcová bylo z 20 chráněných druhů rostlin (podle dat z AOPK ČR) autorem potvrzeny 3. Kromě odstraňování náletů, kosení, zabránění šíření invazivních druhů a snah o odvodňování, je potřeba opět zařadit pastvu ovcí a sledovat výši hnojení okolních polí, aby nemělo na PR negativní vliv. A samozřejmě je potřeba (po přehlášení kvůli nepřítomnosti švihlíku krutiklasu, jakožto předmětu ochrany) sestavit vhodný plán péče pro toto území.

PP Choryňská stráž

Lokalita je na první pohled vyschlá. Byly zde prořezané dřeviny a tráva byla vysokého vzrůstu. Žádné vzácné druhy rostlin jsem zde neobjevil (ani místní obyvatelé nevěděli, že zde mají růst orchideje). V době mé návštěvy zde probíhala také těžba dřeva.

Celé území bylo dříve pravidelně koseno a pásáno. Poté začalo ležet ladem a zarůstat náletovými dřevinami. Po vyhlášení PP bylo na celé ploše obnoveno kosení, a došlo k odstranění náletu a nepůvodních dřevin. Bylo by vhodné doplnit kosení přepásáním dobyt看em. Od roku 2009 probíhá ve střední části pastva koní. Louky v severní části jsou udržovány pravidelným sečením. Plán péče uvádí jako vhodný management – zabránit okusu od zvěře nátěrem, ponechat doupné stromy i odumřelou dřevní hmotu, sečení a odklizení sena (1 – 2x ročně), extenzivní pastva, vyřezání náletů, likvidace nežádoucích dřevin, asanace křovin (Sedláček, 2015; Podešva, 2017d, on line).

Se všemi opatřeními uvedenými v plánu péče souhlasím. Pozornost by měla být věnována zvýšené eutrofizaci splachy z polí. Je třeba monitorovat výskyt vstavačovitých. Pokud se v lokalitě delší dobu neobjeví, je vhodné upravit management.

PP Lačnov

V PP Lačnov rostlo desetitisíce šafránů, rostou na dalších cca 10 lokalitách v obci. Chráněné území je ohroženo vysokou návštěvností v době květu. Vývoj přírodních poměrů v PP je veden plánem péče, který uvádí tento management – sečení a odklizení posečené hmoty (1 – 2x ročně), extenzivní pastva, odstranění mechu, vyřezání dřevin (Sedláček, 2014a; Podešva, 2017e, on line).

Zásahy a opatření z plánu péče jsou žádoucí. Doporučuji lépe oplotit území kvůli vysoké návštěvnosti. A je třeba zamezit eutrofizaci.

PR Losový

V PR Losový jsem našel pouze vstavač mužský (přestože plán péče a data z AOPK ČR uvádí 8 taxonů).

Území je v současnosti využíváno místním zemědělcem jako pastvina skotu. Na dalších plochách, které leží ladem, jsou ochránci přírody odstraňovány náletové dřeviny a je prováděno pravidelné kosení. Jako vhodný management plán péče uvádí sečení, pastva, řízené rozdělování ohňů, odstraňování náletů, péče o dřeviny, vápnění, hnojení, orba políčka pro pěstování hospodářských plodin (Škrott, 2013; Podešva, 2017f, on line).

Se zásahy a opatřeními v plánu péče souhlasím. Je nezbytné ohlídat vlastníka políčka v PR, aby používal chemické přípravky jen po dohodě. Je třeba provádět monitoring.

PP Louka pod Rančem

Roste zde jeho růžová i smetanová varianta prstnatce bezového, vstavač mužský, vstavač mužský znamenáný a vemeník dvoulistý. Což je celkem 4 z 5 udávaných.

Louka je každoročně pravidelně kosena. Vhodné by bylo i občasné přepasení dobyt看em. V současnosti je ohrožena sukcesí dřevin a expanzí travin. Spodní částí území prochází asfaltová komunikace. Vhodným managementem je také mechanické odstranění náletů (Lacina, 2014a; Podešva, 2017g, on line).

Negativní vliv může mít také větší počet návštěvníků na naučné stezce a blízkost asfaltové komunikace. A na pastvu využívat nejlépe ovce, popř. kozy, ne dobytek. Po sečení je vždy nutné odvézt zbylou biomasu a po spasení je potřeba odstranit nedopasky.

PP Louky pod Štípou

Na tomto území jsem našel 6 druhů zvláště chráněných rostlin z uváděných 18. Jednalo se o hlavinku horskou, mečík střechovitý (ještě nebyl v době květu), prstnatec Fuchsův, prstnatec májový, vemeník dvoulistý a vstavač mužský. Ostatní uváděné druhy mají poslední záznam nálezu většinou více než 15 let starý.

Dříve byly louky hojně spásány dobytkem, ale poté začaly zarůstat náletovými dřevinami. První likvidace náletu byly zahájeny v roce 1975 a pravidelná údržba se provádí od roku 1997. V současnosti jsou louky pravidelně koseny. Vhodným managementem podle plánu péče je pastva rotační (pastva kontinuální, odstranění náletů, sečení s pálením nebo odvezením sena) (Lacina, 2014b; Podešva, 2017h, on line).

Největším nedostatkem PP je vysazování smrků a cesta vedoucí přímo přes památku, kde jezdí těžební stroje, což způsobuje půdní erozi. Dále je potřeba odstraňovat nedopasky a kontrolovat majitele přilehlých polí kvůli hnojení.

PP Lúčky – Roveňky

Nalezl jsem zde bohaté populace kruštíku bahenního (ještě nebyl v době květu), prstnatce Fuchsova a prstnatce májového (3 z 8 udávaných). Jedná se o rašelinný podmáčený terén, který leží uprostřed špatně přístupného stinného lesa.

Území bylo dříve využíváno jako pastvina a sečená louka. Část luk byla následně osázena smrkem ztepilým. Péče je soustředěna na pravidelné kosení s odklizením biomasy a odstraňování náletových dřevin (Lacina, 2012b; Podešva, 2017i, on line).

Kosení lze doplnit ještě extenzivní pastvou. Je potřeba také odstraňovat spadlé stromy a častěji čistit přítomnou tůň.

PP Pozdřechov

Lokalita leží na soukromém oploceném pozemku a majitel zjevně nedodrží správný management (neodstraňuje mech, kosí často, vysazuje stromy aj.). Roste zde minimální množství šafránu bělokvětého. Díky špatnému stavu lokality se bude PP rušit.

Tato PP patří k nejstarším územím na Vsetínsku. Nachází se na okraji stavby, čímž je vystaveno řadě negativních vlivů (přejíždění motorových vozidel, splachy hnojiv, výsadba zeravů a vysazování ovocných stromů). Louka je pravidelně kosená vlastníky pozemku. Vhodným managementem je sečení s odklizením sena (1 – 3x ročně), extenzivní pastva, odstranění mechu, vyřezání dřevin (Sedláček, 2014b; Podešva, 2017j, on line).

PP Růžděcký Vesník

V této lokalitě jsem našel většinu zvláště chráněných druhů rostlin udaných AOPK ČR a plánem péče (6 z 9). Jednalo se o krušík bahenní (ještě nebyl v době květu), pětiprstku žežulník, prstnatce májového, vemeníka dvoulistého, vstavače kukačku (ještě nebyl v době květu, udáno obyvateli) a vstavače mužského.

Území bylo dříve využíváno jako jednosečné louky a pastviny, v západní a východní části se nacházela drobná políčka. Louky jsou v současnosti ohrožovány absencí kosení, rozrůstají se zde náletové dřeviny. Je zde třtina křovištní a válečka prapořitá. Lokalita by měla být pravidelně kosena a měly by být odstraňovány nálety. Bylo by vhodné doplnit sečení pastvou dobytka. Plán péče doporučuje sečení i pastvu ovcí (Tkáčiková, 2013; Podešva, 2017k, on line).

PP Semetín – luční prameniště

Na území jsem nenašel žádné zvláště chráněné druhy rostlin, i když tam jsou udávány 4. PP je silně ovlivněna přilehlou chatovou oblastí (hnojiva, odvodňování, výsadky nevhodných druhů, splašky, komposty, odpadky aj. eutrofizace).

Území je ohroženo i zarůstáním náletovými dřevinami a expanzními druhy rostlin při absenci kosení, odvodňováním, eutrofizací, hloubením tůňek pro obojživelníky a hrubým mechanickým narušováním plochy. Nad prameništěm vede příjezdová asfaltová cesta k rekreačním chatám. Blízko ochranného pásma se nacházejí malé zahrádky, které se nenápadně zvětšují a postupně do něho zasahují. Je zde ukládán i biologický odpad. Této činnosti je nutné zamezit, stejně jako rozšiřování zahrádek. Ve spodní části svahu je meliorační rýha, kterou bude nutné po dohodě s vlastníkem pozemku zarovnat a omezit tak odvodňování prameniště. Na východě je zachycována voda do zakopaného kovového barelu, je zde také vyústění dvou plastových trubek, ze kterých teče voda. Plán péče udává jako vhodný management – zabránění sukcese a eutrofizace, zákaz hnojení u prameniště, seč s odklizení posečené trávy (Pavelčíková a Pavelčík, 2012; Podešva, 2017l, on line).

Je potřeba lokalitu nadále sledovat a omezit používání chemických postřiků a časté kosení.

PP Sucháčkovy paseky

PP Sucháčkovy paseky jsou součástí obce Lačnov, kde se šafrán bělokvětý vyskytuje na více místech. Našel jsem zde tisíce rostlin. Přes území vede potůček a část louky je zorána.

Hrozí zde především splachy hnojených, šíření rudérálních druhů rostlin a přejíždění motorovými vozidly, volný přístup mají i hospodářská zvířata (především slepice). V roce 1993 došlo na lokalitě k závažnému poškození populace šafránu bělokvětého, když byla část chráněného území zorána. Současná údržba spočívá v pravidelném kosení jednou až dvakrát za rok s ponecháním živných pásů vegetace pro vývojová stadia hmyzu. Jako vhodný management se v plánu péče uvádí sečení s odklizením posečené hmoty, extenzivní pastva, odstranění mechu a zatravnění pole (Podešva, 2017m, on line; Sedláček, 2014c).

Z důvodu velké návštěvnosti by bylo vhodné území alespoň částečně oplotit. Také je potřeba opravit ceduli se státním znakem, hlídat množství hnojiv a splachů z okolních polí a zabránit vzniku dalších políček.

PP U Vaňků

Na jaře jsem zde našel přes 100 rostlin ladoňky karpatské. Pracovníci AOPK ČR zde uvádí ještě ladoňku dvoulistou, což bylo naposledy v roce 1980. V plánu péče (Lacina, 2012c) je zmíněna pouze ladoňka karpatská.

Plán péče předpokládá návrat k přirozené druhové skladbě dřevin s odstraněním nepůvodních druhů (smrk, borovice lesní a akát). Spodní kraj území se nachází v blízkosti frekventované silnice a železniční trati. V této lokalitě se dále plánuje stavba nové rychlostní komunikace Valašské Meziříčí – Vsetín. Jediná potenciální nebezpečí pro PP by mohlo nastat ze strany majitelů chalupy a silnice s železnicí, které leží v ochranném pásmu (Lacina, 2012c; Podešva, 2017n, on line).

Nebezpečné jsou splachy z okolních polí. Problémem je i přilehlá komunikace a větší skládka na okraji PP, z níž se šíří rudérální druhy rostlin.

PP Uherská

Lokalita se nachází na těžko přístupném místě, uprostřed luk a lesa. V blízkosti jsou malá hospodářská stavení. Našel jsem zde pouze ve větší populaci vstavače mužského, i když

nálezová data uvádějí přítomnost 9 taxonů. Také jsem často zaznamenal utržené květenství vstavače, nejspíš od náhodných návštěvníků.

Území bylo dříve využíváno jako pastvina hovězího dobytka a ovcí. Svažité pozemky nebyly obhospodařovány a zarůstaly. V roce 1996 proto Správa CHKO Beskydy provedla výřez vzrostlých smrků, akátu a náletových dřevin a začala pastvinu kosit. Takto připravené plochy byly ve dvou následujících letech vypásány stádem ovcí a krav. Prosvětlení lokality spolu s pastvou se pozitivně projevuje ve zvyšování druhové pestrosti porostu. Zvýšenou pozornost je potřeba také věnovat zamezení šíření expanzivních a invazivních druhů (třtina křovištní a trnovník akát). Jako vhodný management plán péče uvádí pastvu, výřez náletů, likvidaci expanzivních druhů (ručním sečením nebo herbicidem) a výsadbu ovocných stromů (kvůli zvyšování biodiverzity) (Popelářová, 2011; Podešva, 2017o, on line).

Lokalitu je vhodné dále monitorovat.

PP Zubří

V PP Zubří byly zjištěny oba druhy chráněných rostlin, které uvádí AOPK ČR – šafrán karpatský a sněžěnka podsněžník. Šafránu bylo nalezeno pouze 20 kusů, což bylo asi tím, že byla lokalita navštívena ještě před největší četností květů. Podle plánu péče (Popelářová, 2014) by na pozemku mělo kvést cca 250 rostlin. Horší hodnocení stavu a péče je způsobeno špatným managementem.

Od vyhlášení byla louka užívána s omezením. Bylo zachováno kosení, ale byl zákaz hnojení, odvodňování, vypásání, trhání a vyrývání rostlin. V 80. letech 20. stol. došlo k poškození území výsadbou ovocných stromů, skládkováním stavebního materiálu a založením ohnišť. Tyto zásahy vedly k rapidnímu zmenšení početnosti šafránu karpatského z původních 2500 až 5000 kvetoucích rostlin v 70. letech 20. stol. na 200 až 500 rostlin v současnosti (Popelářová, 2014; Podešva, 2017p, on line).

Důležité je správné načasování seče (od června) a omezení používání hnojiv a chemických postřiků, zákaz skládek atd.

4.2.3 Vyhodnocení hypotéz

H1 Hodnocení současného stavu a péče o území studovaných MZCHÚ na Vsetínsku dosáhne hodnotícího stupně minimálně „dobrý“.

Hypotéza nebyla potvrzena. 5 lokalit bylo ohodnoceno v obou směrech (současný stav i péče o území) hůře než „dobrý“ (PP Bečevná, PP Choryňská stráž, PP Semetín – luční prameniště, PP Pozdětchov a PP Zubří). Těmto lokalitám by se měla v budoucnu věnovat zvláštní pozornost.

H2 Hodnocení v okolí lidských příbytků, staveb, popř. komunikací či elektrického vedení, dosáhne horšího hodnocení než MZCHÚ mimo zástavbu.

Tuto hypotézu nelze zcela potvrdit. Záleží především na správnosti managementu a jeho plnění. Nicméně lokality umístěné přímo na soukromém pozemku (PP Pozdětchov a PP Zubří) jsou v mnohem horším stavu než ostatní území.

H3 Ve vybraných lokalitách nebudou v rámci vlastních průzkumů nalezeny jiné zvláště chráněné druhy cévnatých rostlin, než uvádí data AOPK ČR a jiné literární zdroje.

Tato hypotéza byla potvrzena. Celkově jsem na 15 MZCHÚ našel pouze 32 % z celkového počtu doložených nálezů. Nebyl nalezen navíc, mimo poskytnutá data od AOPK ČR a z plánů péče, žádný zvláště chráněný druh.

H4 Ve všech studovaných lokalitách se mění velikosti populací vybraných taxonů.

K prokazatelnému potvrzení by došlo pouze po několikaletých botanických průzkumech. Z nálezových dat je patrné, že v lokalitách rostlo více chráněných druhů a byly početnější, než jsem zjistil.

5 ZÁVĚR

Předložená diplomová práce se skládá z teoretické a praktické části. V teoretické části bylo detailně charakterizováno 15 MZCHÚ v okolí Vsetína. Dále zde byl uveden celkový popis okresu Vsetín a jednotlivých MZCHÚ (rozloha, poloha, počet obyvatel, nadmořská výška, geologické podloží, geomorfologie, klimatologie, přirozená vegetace, pedologie, fyto geografie aj.). Část teoretické části byla věnována ochraně přírody na Vsetínsku včetně její historie a byly charakterizovány zvláště chráněné druhy rostlin rostoucích ve vybraných lokalitách.

Praktická část práce se zabývá botanickým průzkumem a monitoringem vybraných 15 MZCHÚ v okolí Vsetína. Při hodnocení stavu území byla použita široce užívaná metodika „Metodika hodnocení stavu a péče v maloplošných zvláště chráněných územích“ podle Svátka a Bučka (2005). Z terénních průzkumů vyplynuly tyto závěry:

- 5 lokalit bylo vyhodnoceno špatným nebo průměrným stupněm v hodnocení stavu i péče o území (PP Bečevná, PP Choryňská stráž, PP Semetín – luční prameniště, PP Pozdřechov a PP Zubří). Těmto lokalitám by se měla věnovat zvýšená pozornost.
- 2 lokality (PP U Vaňků a PP Louky pod Štípou) jsou vynikajícího stavu.
- 4 lokality (PR Losový, PP Růžděcký Vesník, PP Louka pod Rančem a PP Lúčky – Roveňky) dosáhly stupně „vynikající“ v hodnocení péče o území.
- Stav a péče o lokalitu závisí především na správnosti managementu a jeho dodržování, nesusouvisí přímo se vzdáleností od zástavby.
- Nenalezl jsem žádné zvláště chráněné druhy rostlin, které by nebyly již dříve uvedeny v plánu péče nebo pracovníky AOPK ČR.
- Většina sledovaných taxonů se dříve ve vybraných lokalitách vyskytovala ve větších počtech a druhové rozmanitosti. Může to být způsobeno problematickou populační dynamikou, změnou biotopu atd.

Byl zjištěn negativní vývoj některých lokalit. Vybraná MZCHÚ byla často po dlouhé době znovu zkontrolována a botanicky zmapována. Byla také navržena určitá opatření a optimalizační řešení pro každou lokalitu. V budoucnosti by bylo vhodné lokality každoročně botanicky zmapovat, aby se potvrdil nebo vyvrátil výskyt významných druhů. Na základě výsledků by se následně mohl upravit předmět nebo cíle ochrany chráněného území.

V příloze byla také navržena botanická exkurze pro žáky 2. stupně základní školy do PP Lačnov.

6 SEZNAM ZKRATEK

agg.	aggregatus, souborný druh
AOPK	Agentura ochrany přírody a krajiny
CITES	Úmluva o mezinárodním obchodu s ohroženými druhy volně žijících živočichů a rostlin (Convention on International Trade in Endangered Species)
ČR	Česká republika
ČSOP	Český svaz ochránců přírody
CHKO	Chráněná krajinná oblast
CHÚ	chráněné území
J	jih
JV	jihovýchod
JZ	jihozápad
MZCHÚ	maloplošné zvláště chráněné území
NP	Národní park
NPP	Národní přírodní památka
NPR	Národní přírodní rezervace
OVM	Okresní vlastivědné muzeum
PP	Přírodní památka
PR	Přírodní rezervace
S	sever
subsp.	poddruh
SV	severovýchod
SZ	severozápad
ÚSOP	Ústřední seznam ochrany přírody
V	východ
Z	západ
ZCHÚ	zvláště chráněné území

7 LITERATURA

- BALÁŽ, V., FALTEISEK, L., CHLUMSKÁ, Z., KOLÁŘ, F., KUBEŠOVÁ, M., MATĚJŮ, J., PRACH, J., REZKOVÁ, K., Ochrana přírody z pohledu biologa. Biologická olympiáda 2010-2011, 45. ročník, přípravný text pro kategorie A, B. Česká zemědělská univerzita v Praze, Ústřední komise Biologické olympiády, Praha, Česká republika, 2010.
- BEGON, M., HARPER, J.L., TOWNSEND, C.R., Ekologie: jedinci, populace a společenstva. Vydavatelství Univerzity Palackého, Olomouc, Česká republika, 1997.
- BÍNA, J., DEMEK, J., Z nížin do hor: Geomorfologické jednotky. ČR. Praha: Academia. 344 s., 2012. ISBN 978-80-2002026-0.
- CULEK, M., ed. Biogeografické členění České republiky. Praha: Enigma, 1996. ISBN 80-85368-80-3.
- CULEK, M., Biogeografické členění České republiky. Praha: Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, 2005. ISBN 80-86064-82-4.
- CULEK, M. a kol., Biogeografické regiony České republiky. Brno: Masarykova univerzita, 2013. ISBN 978-80-210-6693-9.
- ČECH, L., KOČÍ, M. a PRAUSOVÁ, R., Floristická inventarizace. Metodika inventarizačních průzkumů maloplošných zvláště chráněných území, AOPK ČR, Praha. 2005.
- DEYL, M. a SKOČDOPOLOVÁ-DEYLOVÁ, B., ed. Naše květiny. Praha: Academia, 2001. Chráněná území ČR. ISBN 80200-0940-X.
- DOSTÁL, J., Nová Květena ČSSR, vol. 2, Academia, Praha, 1989.
- EKRT, L. a EKRTOVÁ, E., Metodická osnova pro botanické inventarizační průzkumy evropsky významných lokalit, cévnaté rostliny. Katedra botaniky, Přírodovědecká fakulta, Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, 2009, 1-15.
- FRANKS, S. J., S. SIM a A. E. WEIS., Rapid evolution of flowering time by an annual plant in response to a climate fluctuation. Proceedings of the National Academy of Sciences [online]. 2007, 104(4), 1278-1282 [cit. 2019-02-12]. DOI: 10.1073/pnas.0608379104. ISSN 0027-8424. Dostupné z: <http://www.pnas.org/cgi/doi/10.1073/pnas.0608379104>
- GRULICH, V., Červený seznam ohrožených druhů České republiky, Cévnaté rostliny. Příroda. Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, 2017, (35), 1-178. ISSN 1211-3603.
- HÁKOVÁ, A., KLAUDISOVÁ, A. a SÁDLO, J. [eds.], Zásady péče o nelesní biotopy v rámci soustavy Natura 2000. Praha: PLANETA XII, MŽP ČR, 3/2004 2. Část, 2004.
- HRABEC, J., Ochrana přírody a krajiny ve Zlínském kraji: pilotní vzdělávací program, Hostětín 2007/8 : sborník přednášek. Brno: ZO ČSOP Veronica, 2008. ISBN 978-80-904109-1-6.
- HUTCHINGS, M.J., Population biology and conservation of *Ophrys sphegodes*. In: Pritchard, H.W. (ed) Modern methods in orchid conservation: The role of physiology, ecology and management. Cambridge University Press, Cambridge, Great Britain, 1989, pp. 101-115.
- CHVOJKOVÁ, E., VOLF, O., KOPEČKOVÁ, M., HUMMEL, J., ČÍŽEK, O., DUŠEK, J., BŘEZINA, S. a MARHOUL, P., Příručka k hodnocení významnosti vlivů na předměty ochrany lokalit soustavy Natura 2000. Ametyst, pobočka Prusiny, 2011. ISBN 978-80-7212-568-5.
- CHYTRÝ, M. a kol., Katalog biotopů České republiky: Habitat catalogue of the Czech Republic. 2. vyd. Praha: Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, 2010a. Chráněná území ČR. ISBN 978-80-87457-03-0.
- CHYTRÝ, M. a kol., Vegetace České republiky 1. Travinná a keříčková vegetace. 2. vyd. Praha: Academia, 2010b. ISBN 97880-200-1896-0.
- CHYTRÝ, M. a kol., Vegetace České republiky 2. Ruderální, plevelová, skalní a suťová vegetace. 1. vyd. Praha: Academia, 2009. ISBN 978-80-200-1769-7.
- CHYTRÝ, M. a kol., Vegetace České republiky 3. Vodní a mokřadní vegetace. 1. vyd. Praha: Academia, 2011. ISBN 978-80-200-1918-9.
- CHYTRÝ, M. a kol., Vegetace České republiky 4. Lesní a křovinná vegetace. 1. vyd. Praha: Academia, 2013. ISBN 978-80-200-2299-8.
- JANEČKOVÁ, P., WOTAVOVÁ, K., SCHÖDELBAUEROVÁ, I., JERSÁKOVÁ, J., KINDLMANN, P., Relative effects of management and environmental conditions on performance and survival of populations of a terrestrial orchid, *Dactylorhiza majalis*. Biological Conservation, 2006, 129: 40-49.

- JERSÁKOVÁ, J., KINDLMANN, P., Zásady péče o orchidejová stanoviště. KOPP, České Budějovice, Česká republika, 2004.
- JERSÁKOVÁ, J., KINDLMANN, P., STRÍTESKÝ, M., Population dynamics of *Orchis morio* in the Czech Republic under human influence. In: Kindlmann, P., Willems, J.H., Whigham, D.F. (eds) Trends and fluctuations and underlying mechanisms in terrestrial orchid populations. Backhuys Publishers, Leiden, The Netherlands, 2002, pp. 209-224.
- KUBÁT, K., ed. Klíč ke květeně České republiky. Praha: Academia, 2002. Chráněná území ČR. ISBN 80-200-0836-5.
- KULL, T., Population dynamics of North Temperate Orchids. In: Kull, T., Arditti, J. (eds) Orchid biology: Reviews and Perspectives VIII. Kluwer Academic Publishers, Netherlands, 2002, pp. 139-165.
- LACINA, D., Plán péče o přírodní památku Bečevná na období 2014 –2023. Ms., depon. in: Krajský úřad Zlínského kraje, 2012a.
- LACINA, D., Plán péče o přírodní památku Lúčky - Roveňky na období 2014 –2023. Ms., depon. in: Krajský úřad Zlínského kraje, 2012b.
- LACINA, D., Plán péče o přírodní památku U Vaňků na období 2014 –2023. Ms., depon. in: Krajský úřad Zlínského kraje, 2012c.
- LACINA, D., Plán péče o přírodní památku Louka pod Rančem na období 2016 –2025. Ms., depon. in: Krajský úřad Zlínského kraje, 2014a.
- LACINA, D., Plán péče o přírodní památku Louky pod Štípou na období 2016 - 2025. Ms., depon. in: Krajský úřad Zlínského kraje, 2014b.
- MACKOVČIN, P. a JATIOVÁ, M., Zlínsko. Brno: Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, 2000. Chráněná území ČR, svazek II. ISBN 80-860-6438-7.
- MÁLKOVÁ, J., Vegetace ČR (2. díl Louky). Praha: Český výukový software, Pachner a. s., 2009. ISBN: 978-80-7435-008-5.
- MCCORMICK, M. K., WHIGHAM, D. F., Using the complexities of orchid life histories to target conservation efforts. The Native Orchid Conference Journal 9, 2012.
- NEPRAŠ, K., R. KROUFEK, K. KUBÁT a V. VLAČIHA., Orchideje Českého středohoří. Oblastní muzeum v Litoměřicích: Nakladatelství Oswald, 2008. ISBN 978-80-87242-06-3.
- NEUHÁUSLOVÁ, Z. a kol., Mapa potenciální přirozené vegetace České republiky. Academia, Praha, pp. 341, 1997. ISBN: 80200-0687-7.
- PAVELČÍKOVÁ, L. a PAVELČÍK, P., Plán péče o PP Semetín – luční prameniště (návrh na vyhlášení) 2014 - 2023. - Depon. in: Krajský úřad Zlínského kraje, 2012.
- PAVELKA, J. a TREZNER, J., Příroda Valašska: (okres Vsetín). Vsetín: Český svaz ochránců přírody ZO 76/06 Orchidea, 2001. ISBN 80-238-7892-1.
- POPELÁŘOVÁ, M., Plán péče o Přírodní památku Uherská na období 2012-2021. Depon. In Správa CHKO Beskydy, Rožnov pod Radhoštěm, 2011.
- POPELÁŘOVÁ, M., Plán péče o Přírodní památku Zubří na období 2015 – 2024. Depon. In Správa CHKO Beskydy, Rožnov pod Radhoštěm, 2014.
- PROCHÁZKA, F., V. VELÍSEK a J. MOSEROVÁ-DAVIDOVÁ., Orchideje naší přírody. Praha: Academia, 1983. ISBN 21-018-83.
- PROCHÁZKA, F. (ed.), Černý a červený seznam cévnatých rostlin České republiky (stav v roce 2000). Praha: Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, 2001. Příroda (Agentura ochrany přírody a krajiny ČR). ISBN 80-860-6452-2.
- PERGL, J., J. SÁDLO, A. PETRUSEK, et al. Black, Grey and Watch Lists of alien species in the Czech Republic based on environmental impacts and management strategy. NeoBiota. 2016, 28, 1-37. DOI: 10.3897/neobiota.28.4824. ISSN 1314-2488. Dostupné také z: <http://neobiota.pensoft.net/articles.php?id=4824>
- PRŮŠA, D., Orchideje České republiky. Brno: Computer Press, 2005. ISBN 80-251-0726-4.
- RANDUŠKA, D., J. VOREL, PLÍVA K., Fytocenológia a lesnická typológia. Bratislava: Příroda, 339 s., 1986.
- SEDLÁČEK, V., Plán péče o přírodní památku Lačnov na období 2016 - 2025. Ms., depon. in: Krajský úřad Zlínského kraje, 2014a.
- SEDLÁČEK, V., Plán péče o přírodní památku Pozdřechov na období 2016 - 2025. Depon. in: Krajský úřad Zlínského kraje, 2014b.

- SEDLÁČEK, V., Plán péče o přírodní památku Sucháčkovy paseky na období 2016 - 2025. Ms., depon. in: Krajský úřad Zlínského kraje, 2014c.
- SEDLÁČEK, V., Plán péče o přírodní památku Choryňská stráž na období 2016 - 2025. Depon. in: Krajský úřad Zlínského kraje, 2015.
- SHEFFERSON, R. P., PROPER, J., BEISSINGER, S. R., SIMMS, E. L., Life history trade-offs in a rare orchid: the costs of flowering, dormancy and sprouting. *Ecology*, 2003, 84: 1199-1206.201.
- SKALICKÝ, V., Regionálně fyto geografické členění. In: HEJNÝ, S. a SLAVÍK, B. [eds.]: Květena ČR 1. Academia, Praha: 103-121. 1988. ISBN 80-200-0643-5.
- SLAVÍK, B. a J. ŠTĚPÁNKOVÁ, ed. Květena České republiky. Praha: Academia, 2011. ISBN 978-80-200-1824-3.
- SLAVÍKOVÁ, J., Ekologie rostlin. Praha, SPN, 1986.
- ŠKROTT, M., Plán péče o PR Losový na období 2013 - 2022. Depon. in: Správa chráněné krajinné oblasti Beskydy, 2013.
- ŠTĚPÁNKOVÁ, J., ed. a kol., Květena České republiky 8. Praha: Academia, 2010. ISBN 978-80-200-1824-3.
- SVÁTEK, M., BUČEK, A., Metodika hodnocení stavu a péče v maloplošných zvláště chráněných územích. MZLU v Brně, 2005. Dostupné z: https://geography.upol.cz/soubory/lide/mackovcin/KRAJ2/KRAJ2_Metodika%20hodnoceni%20ZCHU.pdf
- TKÁČIKOVÁ, J., Plán péče přírodní památku Růžďecký Vesník na období 2016 – 2025. Ms., depon. in: Krajský úřad Zlínského kraje, 2013.
- TOLASZ, R., Atlas podnebí Česka. 1. vydání. Praha, Olomouc: Český hydrometeorologický ústav, Univerzita Palackého v Olomouci, 256 s., 2007, ISBN 978-80-86690-26-1.
- VANHECKE, L.E.M., Population dynamics of *Dactylorhiza praetermissa* in relation to topography and inundation. In: Wells, T.C.E., Willems, J.H. (eds): Population ecology of terrestrial orchids. SPB Academic Publishing bv, The Hague, The Netherlands, 1991, pp. 15-32.
- WAITE, S., HUTCHINGS, M.J., The effects of different management regimes on the population dynamics of *Ophrys sphegodes*: analysis and description using matrix models. In: Wells, T.C.E., Willems, J.H. (eds) Population Ecology of Terrestrial Orchids. SPB Academic Publishing bv, The Hague, The Netherlands, 1991, pp. 161-175.
- WELLS, T.C.E., Changes in a population of *Spiranthes spiralis* (L.) Chevall. at Knocking Hoe National Nature Reserve, Bedfordshire, 1962-65. *Journal of Ecology*, 1967, 55: 83-99.
- WHIGHAM, D. F., McCORMICK, M. K., O'NEILL, J. P., Ongoing studies of *Isotria medeoloides*, Small Whorled Pogonia. *The NOC Journal*, 2014, 11: 6-11.
- WHIGHAM, D.F., O'NEILL, J.P., RAMUSSEN, H.N., CALDWELL, B.A., McCORMICK, M.K., Seed longevity in terrestrial orchids - potential for persistent in situ seed banks. *Biological Conservation*, 2006, 129: 24-30.
- WILLEMS, J.H., BIK, L., Long-term dynamics in a population of *Orchis simia* in the Netherlands. In: Wells, T.C.E., Willems, J.H. (eds): Population ecology of terrestrial orchids. SPB Academic Publishing bv, The Hague, The Netherlands, 1991, pp. 33-45.

Internetové zdroje

- Cites [online]. Geneva, 2019 [cit. 2019-03-18]. Dostupné z: <https://www.cites.org/>
- Council of Europe [online]. Strasbourg, 2018 [cit. 2019-03-18]. Dostupné z: <https://www.coe.int/en/web/bern-convention>
- HOSKOVEC, L. Vstavačovitě České republiky. BOTANY.CZ [online]. Praha: L. Hoskovec, 2017 [cit. 2018-06-04]. Dostupné z: <https://botany.cz/cs/orchideje-ceske-republiky/>
- KOCIÁN, P. Květena ČR [online], 2018 [cit. 2019-02-12]. Dostupné z: <http://www.kvetenacr.cz/index.asp>
- KOCIÁN, P. ORCHIDACEAE - VSTAVAČOVITĚ. KVĚTENÁ ČR [online]., 2017 [cit. 2018 06-04]. Dostupné z: <http://www.kvetenacr.cz/celed.asp?pn=1&IDceled=25>

- Mapy.cz [online]. Praha, 2018 [cit. 2018-05-22]. Dostupné z: <https://mapy.cz/zakladni?x=15.6252330&y=49.8022514&z=8>
- PODEŠVA, Z., *Chráněná území Zlínského kraje* [online]. Hulín, 2017a [cit. 2017-12-27]. Dostupné z: <https://nature.hyperlink.cz/>
- PODEŠVA, Z. Přírodní památka Bečevná. *Chráněná území Zlínského kraje* [online]. Hulín, 2017b [cit. 2018-03-02]. Dostupné z: <https://nature.hyperlink.cz/vsetinsko/Becevna.htm>
- PODEŠVA, Z. Přírodní rezervace Dubcová. *Chráněná území Zlínského kraje* [online]. Hulín, 2017c [cit. 2018-03-02]. Dostupné z: <https://nature.hyperlink.cz/vsetinsko/Dubcova.htm>
- PODEŠVA, Z. Přírodní památka Choryňská stráž. *Chráněná území Zlínského kraje* [online]. Hulín, 2017d [cit. 2018-03-02]. Dostupné z: https://nature.hyperlink.cz/vsetinsko/Chorynska_straz.htm
- PODEŠVA, Z. Přírodní památka Lačnov. *Chráněná území Zlínského kraje* [online]. Hulín, 2017e [cit. 2018-03-02]. Dostupné z: <https://nature.hyperlink.cz/vsetinsko/Lacnov.htm>
- PODEŠVA, Z. Přírodní rezervace Losový. *Chráněná území Zlínského kraje* [online]. Hulín, 2017f [cit. 2018-03-02]. Dostupné z: <https://nature.hyperlink.cz/vsetinsko/Losovy.htm>
- PODEŠVA, Z. Přírodní památka Louka pod Raňcem. *Chráněná území Zlínského kraje* [online]. Hulín, 2017g [cit. 2018-03-02]. Dostupné z: https://nature.hyperlink.cz/vsetinsko/Louka_pod_Rancem.htm
- PODEŠVA, Z. Přírodní památka Louky pod Štípou. *Chráněná území Zlínského kraje* [online]. Hulín, 2017h [cit. 2018-03-02]. Dostupné z: https://nature.hyperlink.cz/vsetinsko/Louky_pod_Stipou.htm
- PODEŠVA, Z. Přírodní památka Lúčky-Roveňky. *Chráněná území Zlínského kraje* [online]. Hulín, 2017i [cit. 2018-03-02]. Dostupné z: https://nature.hyperlink.cz/vsetinsko/Lucky_Rovenky.htm
- PODEŠVA, Z. Přírodní památka Pozděchov. *Chráněná území Zlínského kraje* [online]. Hulín, 2017j [cit. 2018-03-02]. Dostupné z: <https://nature.hyperlink.cz/vsetinsko/Pozdechov.htm>
- PODEŠVA, Z. Přírodní památka Růždecký Vesník. *Chráněná území Zlínského kraje* [online]. Hulín, 2017k [cit. 2018-03-02]. Dostupné z: https://nature.hyperlink.cz/vsetinsko/Ruzdecky_Vesnik.htm
- PODEŠVA, Z. Přírodní památka Semetín – luční prameniště. *Chráněná území Zlínského kraje* [online]. Hulín, 2017l [cit. 2018-03-02]. Dostupné z: <https://nature.hyperlink.cz/vsetinsko/Semetin-louka.htm>
- PODEŠVA, Z. Přírodní památka Sucháčkovy paseky. *Chráněná území Zlínského kraje* [online]. Hulín, 2017m [cit. 2018-03-02]. Dostupné z: https://nature.hyperlink.cz/vsetinsko/Suchackovy_paseky.htm
- PODEŠVA, Z. Přírodní památka Uherská. *Chráněná území Zlínského kraje* [online]. Hulín, 2017n [cit. 2018-03-02]. Dostupné z: <https://nature.hyperlink.cz/vsetinsko/Uherska.htm>
- PODEŠVA, Z. Přírodní památka U Vaňků. *Chráněná území Zlínského kraje* [online]. Hulín, 2017o [cit. 2018-03-02]. Dostupné z: https://nature.hyperlink.cz/vsetinsko/U_Vanku.htm
- PODEŠVA, Z. Přírodní památka Zubří. *Chráněná území Zlínského kraje* [online]. Hulín, 2017p [cit. 2018-03-02]. Dostupné z: <https://nature.hyperlink.cz/vsetinsko/Zubri.htm>
- Přírodní lesní oblasti - PLO. *Ústav pro hospodářskou úpravu lesů* [online]. Brandýs nad Labem, 2018 [cit. 2018-10-19]. Dostupné z: <http://www.uhul.cz/nase-cinnost/oblastni-plany-rozvoje-lesu/prirodni-lesni-oblasti-plo>
- Seznam zvláště chráněných rostlin a živočichů podle §56 odst. 1 a 2 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění. Dostupné z: [https://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/zvlaste_chranene_druhy/\\$FILE/OP-seznam_ZCHD-20150527.pdf](https://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/zvlaste_chranene_druhy/$FILE/OP-seznam_ZCHD-20150527.pdf)
- Vyhláška č. 175/2006 Sb. V platném znění (novelizace Vyhl. 395/1992 Sb.).
- Vyhláška č. 395/1992 Sb.

8 PŘÍLOHY

Příloha 1 - Návrh botanické exkurze pro žáky 2. stupně ZŠ

Exkurze do Lačnova

Přírodní památka (PP) Lačnov se nachází ve Vizovické vrchovině v obci Lačnov. Jedná se o louku s bohatým výskytem šafránu bělokvětého (*Crocus albiflorus*). Další přírodní památkou s výskytem šafránu jsou Sucháčkovy paseky, které se nachází na pravém údolním svahu Lačnovského potoka. Šafrán bělokvětý patří mezi silně ohrožené taxony české květeny. Literatura často tvrdí, že šafrán byl na Moravu zavlečen v době napoleonských válek se senem pro koně, ale pravděpodobněji sem byl dovezen při transportu soli se senem pro koně povozníků. Kromě těchto dvou lokalit se šafrán vyskytuje prakticky po celé obci.

Datum: začátek dubna

Třída: 6. – 9. třída ZŠ

Časová náročnost: 2 hodiny (bez dopravy)

Cíle:

- Žák ocení vizuální krásu šafránů a jejich důvod ochrany.
- Žák umí pracovat s mapou a zapisovat do ní.
- Žák dokáže sám vyplnit pracovní list.
- Žák dovede aplikovat všeobecné znalosti o ochraně přírody.

Pomůcky: pracovní list, tužka, propiska, buzola

Požadavky na žáky: turistické oblečení a obuv přizpůsobené počasí, dostatek tekutin, svačina, peníze na dopravu

Realizace:

1. Kontrola prezence na místě srazu a poučení o bezpečnosti.
2. Žáci se přemístí z autobusové zastávky Lačnov – rozcestí do PP Sucháčkovy paseky. Cestou bude učitel instruovat žáky o lokálních zajímavostech (květena, živočichové, geologické zajímavost aj.).
3. U PP Sucháčkových pasek učitel provede výklad (výskyt šafránů v Evropě, způsob zavlečení do ČR, jeho ekologické nároky, popis rostliny aj.), následně žákům rozdá pracovní listy a provede instruktáž k jeho vyplnění. Připomenutí pravidel pro pohyb v přírodní památce.
4. Žáci dostanou prostor k samostatné práci.

5. Přesun po vyznačené trase na mapě (v pracovním listu) do PP Lačnov. Žáci budou cestou zaznamenávat další lokality šafránu bělokvětého.
6. Žáci dovyplní pracovní list.
7. Návrat na autobusovou zastávku a odjezd do výchozí lokality.
8. Na další hodině přírodopisu si učitel se žáky zkontroluje pracovní listy a zhodnotí exkurzi, popř. žáci mohou vytvořit nástěnku například z kreseb v pracovních listech a informací z exkurze.

Pracovní list

Jméno žáka:

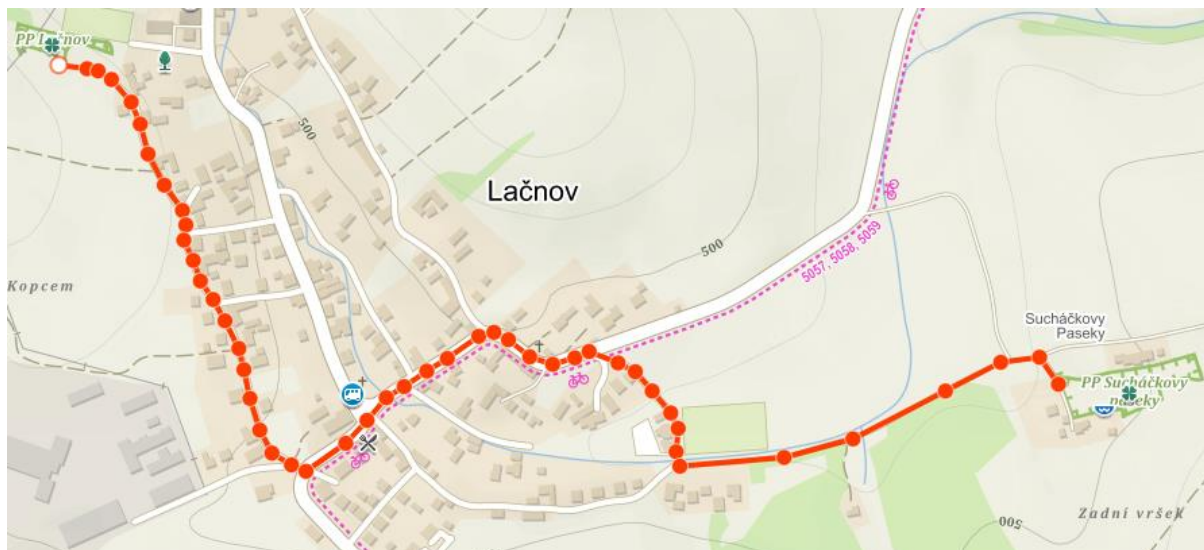
Datum:

Třída:

Úkoly:

1. Vyznač na mapě lokality s výskytem šafránu a u každého výskytu odhadni počet jedinců.
2. Odpověz na otázky týkající se přírodních památek Sucháčkovy paseky a Lačnov.

Mapa trasy:

Otázky:

- a. Co nesmíš dělat na území přírodní památky?

- b. Odkud šafrán pochází?
- c. Jak byl na Moravu šafrán pravděpodobně zavlečen?
- d. Co si myslíš, že může šafrány nejvíce poškodit?
- e. Čím si jsou obě přírodní památky podobné?

Nákres a popis šafránu bělokvětého (*Crocus albiflorus*):

ANOTACE

Jméno a příjmení:	Bc. Jan Zbránek
Katedra nebo ústav:	Katedra biologie
Vedoucí práce:	doc. RNDr. Jitka Málková, Csc.
Rok obhajoby:	2019

Název závěrečné práce:	Monitoring a management vybraných zvláště chráněných druhů cévnatých rostlin v botanických lokalitách v okolí Vsetína
Název závěrečné práce v angličtině:	Monitoring and management of selected specially protected species of vascular plants in botanic localities in the area of Vsetín
Anotace závěrečné práce:	Diplomová práce se zabývá botanickým průzkumem v 15 vybraných lokalitách v okolí Vsetína. Dále je také součástí práce hodnocení stavu v řešených územích. V nich proběhl vlastní botanický průzkum. V zájmu práce byly zvláště chráněné druhy rostlin především z čeledi vstavačovité a šafrány. Vybraná MZCHÚ byla v průběhu roku 2018 několikrát navštívena. Botanickým šetřením bylo věnováno celkem cca 30 dní. Výsledky byly poté porovnány s poskytnutými daty od AOPK ČR a s plánem péče. Celkem 5 lokalit mělo špatný (průměrný) současný stav území i péči o něj. Těmto lokalitám by se měla do budoucna věnovat zvýšená pozornost. Ke všem územím byla uvedena optimalizační řešení či změny v plánech péče. Na závěr byla navržena botanická exkurze pro žáky 2. stupně ZŠ.
Klíčová slova:	Vsetínsko, maloplošná chráněná území (MZCHÚ), terénní šetření, zvláště chráněné druhy rostlin, stav a péče o MZCHÚ
Přílohy vázané v práci:	Návrh botanické exkurze pro žáky 2. stupně ZŠ
Rozsah práce:	86 stran
Jazyk práce:	čeština